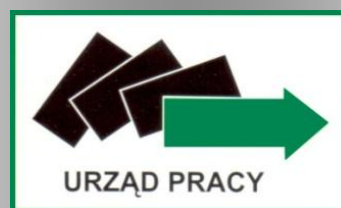

DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA ZAWODY I SPECJALNOŚCI NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO

POWIATOWY URZĄD PRACY
W WADOWICACH

LUTY 2017

SPIS TREŚCI

	Strona
WSTĘP	3
1 ANALIZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ POWIATU W OPARCIU O NAJWAŻNIEJSZE DOKUMENTY STRATEGICZNE	5
1.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011 – 2020	6
1.2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WADOWICKIEGO NA LATA 2015 – 2020	14
1.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2016	18
2 STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE WADOWICKIM W ROKU 2016	21
3 DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA KWALIFIKACJE I UMIEJĘTNOŚCI W POWIECIE WADOWICKIM	34
3.1. DIAGNOZA POPYTU ZGŁASZANEGO PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA ...	34
3.2. BAROMETR ZAWODÓW – POWIAT WADOWICKI 2017 ROK	63
3.3. INFORMACJA SYGNALNA I i II PÓLROCZE 2016 ROKU - MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE WADOWICKIM	69
3.4. DIAGNOZA OSÓB UPRAWNIONYCH	73
3.5. ANALIZA SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI ORGANIZACJI SZKOLEŃ W 2016 ROKU	84
PODSUMOWANIE	96
LISTA ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI, NA KTÓRE ISTNIEJE ZAPOTRZEBOWANIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY	101
SPIS WYKRESÓW	103
SPIS TABEL	104
ZAŁĄCZNIK	105

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest sporządzenie listy zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 1145 z późn. zm.).

Diagnozowanie przeprowadzono w obszarze obejmującym potrzeby pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu wadowickiego oraz w obszarze potrzeb osób uprawnionych do szkoleń inicjowanych przez Powiatowy Urząd Pracy. W proces ten zaangażowano pracowników Powiatowego Urzędu Pracy oraz osoby będące w ewidencji PUP.

Dzięki współpracy z osobami pełniącymi funkcję doradcy klienta indywidualnego, to jest: doradcami zawodowymi, pośrednikami pracy, specjalistami ds. rozwoju zawodowego uzyskano dane na temat potrzeb zgłaszanych przez Klientów Urzędu. Uzupełnieniem zebranych informacji była przeprowadzona ankietyzacja wśród 320 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, dzięki której także poznano kierunki, w których uprawnieni są skłonni do podjęcia kształcenia oraz zbadano sytuację na rynku pracy osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

We wrześniu 2016 roku na potrzeby realizowanego Barometru zawodów dla powiatu wadowickiego na 2017 rok przeprowadzono panel ekspertów. Dzięki niemu rozpoznano przyszłe potrzeby w zakresie pozyskiwania pracowników na lokalnym rynku pracy, kwalifikacji i umiejętności niezbędnych przy ubieganiu się na oferowane stanowiska, problemów z jakimi borykają się pracodawcy w procesie rekrutacji pracowników.

Przy sporządzaniu listy zawodów i specjalności wzięto pod uwagę także wskaźniki dotyczące skuteczności i efektywności szkoleń zakończonych w roku 2016 oraz dane z informacji sygnałnej monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2016 roku.

Podczas gromadzenia informacji i dokonywania analiz wykorzystano informacje pochodzące z najważniejszych dokumentów strategicznych dotyczących regionu, takich jak:

- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2015 – 2020,
- Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2016.

Realizacja działań w ramach przeprowadzonej procedury diagnozowania pozwoliła uzyskać informacje na temat sytuacji osób poszukujących pracy na lokalnym rynku pracy oraz zidentyfikować sytuację bieżącą w obszarze zatrudnienia i edukacji. W oparciu o wyniki dokonanych obserwacji i analiz sporządzono listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z § 66 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w *sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* (Dz. U. z 2014 r. poz. 667).

1. ANALIZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ POWIATU W OPARCIU O NAJWAŻNIEJSZE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Rozwój województwa jest bezpośrednio związany z umacnianiem regionalnej gospodarki, procesem rozumianym, jako prowadzenie działań na rzecz osiągnięcia ciągłej i długotrwałej zdolności firm do sprzedaży swoich usług i towarów w warunkach globalnej konkurencji. W oparciu o diagnozę stanu gospodarki Małopolski zidentyfikowano obszary wsparcia konkurencyjności regionalnej w najbliższych latach poprzez wsparcie konkurencyjności firm na rynkach międzynarodowych, wsparcie pozyskiwania bezpośrednich inwestycji. Nadal istotnym jest wykorzystanie szans płynących z integracji europejskiej i wzmocnienia pozycji Małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej.

Opracowane dokumenty są zgodne z dokumentami strategicznymi poziomu lokalnego i regionalnego. Realizacja zadań w ramach zidentyfikowanych obszarów pozwoli uzyskać określone korzyści dla społeczności lokalnej. Tutaj należy podkreślić, iż realizacja zadań umożliwi i ułatwi efektywne gospodarowanie zasobami regionu, takimi jak środowisko naturalne, kapitał ludzki, infrastruktura techniczna i środki finansowe. Ponadto pozwala na zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Ważnym jest, że zapisanie procesu planowania w formie dokumentu dopuszcza monitorowanie postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.

Dokumenty sprzyjają poprawnej ocenie mocnych i słabych stron regionu, a przez to wykorzystaniu możliwości i zapobieganiu potencjalnym problemom, które mogą pojawić się w przyszłości. Metodologia stosowana przy opracowaniu niżej wymienionych dokumentów oparta jest o diagnozy stanu istniejącego oraz analizę mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, a także założenia lokalnej społeczności i jej potrzeby w kontekście rozwoju poszczególnych obszarów. Wypracowane dokumenty są też narzędziem pomocniczym wspomagającym lokalnych przedsiębiorców i instytucje w procesie pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania.

1.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011 – 2020

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej na przestrzeni regionalnej. W systemie zarządzania polityką rozwoju, strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządu regionalnego w procesie zarządzania województwem, ale również jako narzędzie komunikowania się i partnerskiej współpracy ze społecznością regionalną¹.

Obecnie w bardzo dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości strategia stanowi narzędzie wsparcia członków społeczności regionalnej, aby mogli skutecznie odkrywać potencjał naszego regionu i mogli w pełni wykorzystać szanse na rozwój, ponadto pełni rolę narzędzia do niwelowania barier pojawiających się w otoczeniu.

Ze względu na szereg zmian mających znaczenie dla rozwoju regionu, a które dokonywały się od chwili zakończenia prac nad Strategią Rozwoju Małopolskiego na lata 2007 – 2013, Zarząd Województwa Małopolskiego postanowił dokonać w 2010 r. aktualizacji dokumentu. Nowa Strategia jest wynikiem konsultacji społecznych prowadzonych z udziałem Województwa Małopolskiego, ekspertów oraz szerokiej reprezentacji różnorodnych środowisk i instytucji regionalnych.

Do najważniejszych czynników i procesów, które uzasadniały celowość dokonania aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego, zaliczono przede wszystkim:

- pogłębiające się zróżnicowanie poziomu i tempa rozwoju społeczno-gospodarczego w poszczególnych częściach województwa, szczególnie w ujęciu subregionalnym;
- rosnącą presję globalną na większą koncentrację i specjalizację, zarówno w wymiarze tematycznym, jak i terytorialnym, przy wykorzystaniu potencjałów decydujących o przewadze konkurencyjnej regionu;
- rosnące znaczenie przestrzennej dostępności dóbr i usług o podstawowym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego, przy postępującym jednocześnie procesie przekształceń w systemie osadniczym województwa;
- potrzebę terytorialnego zróżnicowania polityki wobec obszarów funkcjonalnych, jako ważnych obszarów integracji przestrzennej, zwłaszcza na poziomie subregionalnym;

---

¹ Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020, s.6

- wzrastającą rolę ośrodków miejskich w dostarczaniu usług publicznych i generowaniu trwałych miejsc pracy;
- przemiany funkcjonalne obszarów wiejskich oraz ich wysoki, wciąż niedostatecznie wykorzystywany potencjał rezydencjonalny;
- rosnące oddziaływanie zmian demograficznych dla procesów zachodzących w przestrzeni regionalnej;
- rosnące znaczenie wieloaspektowego bezpieczeństwa, szczególnie w kontekście zmian klimatycznych i cywilizacyjnych – dla równoważenia rozwoju oraz jakości życia;
- konsekwencje globalnego kryzysu finansowego, którego elementem stało się spowolnienie gospodarcze, również w wymiarze regionalnym².

Potrzeba aktualizacji Strategii wynikała również z przesłanek formalnych. Przede wszystkim ma zapewnić spójność pomiędzy strategią regionalną a celami dokumentów strategicznych na poziomie krajowym – szczególnie celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Ponadto niezbędne było uwzględnienie w strategii regionalnej założeń wynikających z prac nad Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku. Ważne było także wypracowanie adekwatnych ram programowych dla prac związanych ze zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Aktualizacja dokumentu potrzebna była także celem określenia założeń niezbędnych dla wdrożenia – w praktyce realizacji polityki rozwoju województwa – podstawowych elementów koncepcji spójności terytorialnej oraz nowych nurtów ekonomii miejsc i ekonomii przepływów. Wydłużony został horyzont czasowy strategii do 2020 roku celem zapewnienia zbieżności z ramami czasowymi kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej oraz horyzontem Strategii „Europa 2020”, a także zapewnienia spójności z perspektywą przyjętą dla Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju.

Przeprowadzony w pierwszym kwartale 2010 roku bilans realizacji Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego 2007-2013 wskazał trzy kierunki polityki charakteryzujące się wysoką lub niską aktywnością w zakresie realizowanych działań oraz kierunki polityki, których realizacja nie została podjęta. Wśród wymienionych kierunków polityki wskazano, iż:

- **wysoką aktywnością w zakresie realizowanych działań** charakteryzowały się m.in.:
wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości, rozwój przemysłów czasu wolnego,

---

² Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020, s.7

ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego, opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym.

- **niską aktywnością w zakresie realizowanych działań** charakteryzowały się głównie kierunki dotyczące poprawy stanu sieci drogowej oraz infrastruktury Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz ochrony środowiska. Umiarkowanym postępem wykazały się kierunki związane z poprawą funkcjonowania administracji w zakresie podniesienia sprawności działania administracji publicznej, doskonalenia kwalifikacji pracowników, e-administracji oraz promocji wewnątrzregionalnej. Kierunki, których realizację podjęto w stopniu niezadowolającym bądź takie, które charakteryzują się niskim poziomem realizacji, dotyczą szczególnie obszarów związanych z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi o długim horyzoncie realizacji, angażującymi znaczne nakłady finansowe.
- **nie została podjęta realizacja działań lub większość realizowanych działań** w kierunkach związanych ze wspieraniem międzynarodowej konkurencyjności małopolskich przedsiębiorstw i instytucji, rozwojem przemysłów własności intelektualnej, bezpieczeństwem ekologicznym i ochroną przed skutkami klęsk ekologicznych, ochrona bio- i georóżnorodności. Należy podkreślić, że w grupie tych działań, których wdrażanie nie zostało rozpoczęte w analizowanym okresie, znalazły się zadania, których realizacja w perspektywie objętej Strategią została faktycznie zadeklarowana lub przesądzona³.

Wobec zmieniającej się roli uwarunkowań przestrzennych, ekspansja rozwojowa wielkich miast następuje dzięki intensywnym przepływom kapitału ludzkiego oraz wartości i dóbr materialnych. Atrakcyjność regionu, jako miejsca zamieszkania, pracy i spędzania czasu wolnego, nie jest jedynie wypadkową skoncentrowanego w nim kapitału fizycznego – wyposażenia w infrastrukturę podstawową i zasoby naturalne. W coraz większym stopniu o atrakcyjności lokalizacyjnej decyduje kapitał intelektualny – poziom wykształcenia, indywidualne talenty, wiedza, kreatywność i aspiracje, a także kapitał symboliczny – przywiązanie do tradycyjnych wartości, tożsamość i poczucie związku z danym miejscem oraz jego unikalny wizerunek⁴.

³ Tamże, str. 8-9

⁴ Tamże, str. 15

Strategia rozwoju Małopolski w horyzoncie do 2020 roku stanowi odpowiedź na 7 kluczowych wyzwań rozwojowych, w których znajdują się:

1. Kapitał intelektualny i gospodarka wiedzy

Kapitał intelektualny jest sumą kapitału, jaki tworzą ludzie i instytucje, potencjał zewnętrznego wizerunku oraz wewnętrzne relacje społeczne. Kapitał intelektualny warunkuje rozwój, szczególnie w dziedzinach opartych na wiedzy, kreatywności i współpracy. Ze względu na wysoki kapitał intelektualny oraz pozycję wiodącego w kraju ośrodka akademickiego, Małopolska jest predestynowana do odgrywania roli gospodarczego lidera w przestrzeni innowacyjności. Umiejętne wykorzystanie tych atutów powinno prowadzić do nowego – strategicznego spojrzenia na obszary przewagi konkurencyjnej regionu. Dotyczy to zwłaszcza przemysłu wysokich technologii, mediów elektronicznych i innych zaawansowanych dziedzin gospodarki.

Procesy społeczno-gospodarcze zachodzące w ostatnich latach wymuszają także konieczność dostosowania regionalnego rynku pracy do bieżących i perspektywicznych potrzeb związanych z konsekwencjami zmian demograficznych i technologicznych. Polityka rozwoju województwa powinna więc zapewniać właściwe warunki dla kształcenia i doskonalenia kompetencji oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji przez mieszkańców. Zmiany w organizacji pracy i wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu umiejętności pracowników prowadzi do konfrontacji szkolnictwa zawodowego z nowymi – sukcesywnie wzrastającymi wymaganiami, co w konsekwencji wymusza dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę na potrzebę wdrożenia nowego modelu wspierania przedsiębiorczości w regionie, który w zasadniczym stopniu bazować będzie na zwrotnych instrumentach wsparcia oraz aktywnym otoczeniu biznesu. Działaniom tym towarzyszyć musi kształtowanie postaw przedsiębiorczych, które powinny być promowane od najwcześniejszych etapów edukacji i stanowić stały element systemów nauczania na każdym poziomie kształcenia⁵.

2. Dziedzictwo regionalne, kultura i turystyka

Unikalny charakter zasobów kultury oraz bogactwo krajobrazu kulturowego i przyrodniczego wymagają zmiany sposobu myślenia o kulturze i dziedzictwie regionalnym –

---

⁵ Tamże, str. 40

w kontekście strategii gospodarczego rozwoju regionu. Nowe postrzeganie tych potencjałów powinno prowadzić do przypisania im roli ważnych czynników rozwoju społeczno-ekonomicznego, kreujących znaczną część regionalnego PKB wytwarzanego w sferze usług i produkcji oraz generujących dodatkowe zatrudnienie. Dziedzictwo regionalne odnoszone do wyjątkowego potencjału kultury, historii i tożsamości regionalnej, ale również walorów przyrodniczych – powinno być traktowane jako podstawowy element potencjału regionalnej szansy, warunkujący rozwój działalności opartej na przemysłach czasu wolnego.

Współcześnie kultura – podobnie jak kreatywność - staje się istotnym czynnikiem konkurencyjności. Nakłady przeznaczane na rozwój sektora kultury należałoby zatem traktować nie jako środki „wydawane”, lecz „inwestowane” w przedsięwzięcia wartościowe – z ekonomicznego punktu widzenia. Jakość i dostępność atrakcyjnych kulturowo miejsc oraz możliwość rozwijania indywidualnych pasji i talentów, wpływa nie tylko na atrakcyjność miejsca zamieszkania, lecz w dużym stopniu decyduje o popularności turystycznej i biznesowej. Należy zauważyć, że ocena ryzyka bezpośrednich inwestycji zagranicznych w regionach dokonywana jest między innymi na podstawie oceny poziomu rozwoju cywilizacyjnego, w tym kulturowego w danym regionie.

Ważnym elementem przewagi konkurencyjnej Małopolski, istotnym z punktu widzenia jakości życia w regionie, są bogate walory środowiska przyrodniczego. Zasoby te nie są jednak w pełni wykorzystywane ze względu na nieefektywny system ochrony prawnej oraz słabo rozwinięte mechanizmy zabezpieczenia i kształtowania regionalnego krajobrazu kulturowego i przyrodniczego. Zachowanie dziedzictwa regionalnego dla przyszłych pokoleń to jeden z zasadniczych elementów tej grupy wyzwań⁶.

3. Infrastruktura komunikacyjna

Nowoczesna i efektywna infrastruktura komunikacyjna to jeden z głównych czynników stymulujących wzrost gospodarczy oraz umożliwiających przestrzenne rozpraszanie wynikających z niego korzyści. Aktualny stan infrastruktury transportowej na terenie Małopolski może być postrzegany jako czynnik ograniczający dynamikę rozwoju gospodarczego regionu oraz możliwości czerpania korzyści z bezpośredniej dostępności do międzynarodowych szlaków transportowych.

---

⁶ Tamże, str. 44

Unikalne walory środowiskowe w połączeniu z bogactwem walorów turystycznych stawiają przed układem transportowym Małopolski szczególnie wymagania. Wyzwania komunikacyjne regionu determinowane są nie tylko przez specyficzne warunki fizjograficzne i rozmiary ruchu turystycznego, ale również dążenie do zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej, tworzenia korzystnych warunków dla działalności gospodarczej oraz lokowania nowych inwestycji, w tym działalności badawczo-rozwojowej. Tworzenie warunków dla wykorzystanie potencjału turystycznego i gospodarczego Małopolski wymaga wzmocnienia transportu lotniczego, jako jednego ze stymulatorów rozwoju.

Głównym ośrodkiem generującym rozwój Małopolski, swoistym biegunem wzrostu i zarazem „oknem na świat” regionu jest Kraków. Pozycja Krakowa, jako jednego z głównych węzłów kształtującej się metropolii sieciowej, determinuje zasadnicze wyzwania dla systemu komunikacyjnego wewnątrz metropolii w zakresie jej powiązań z otoczeniem, zarówno tym bliższym (regionalnym i krajowym), jak i otoczeniem międzynarodowym. Istotnymi czynnikami, wpływającymi na wymagania wobec systemu komunikacyjnego regionu, są dokonujące się zmiany demograficzne, gospodarcze oraz funkcjonalno-przestrzenne, a także towarzyszące im procesy determinujące ewolucje miast – jak metropolizacja i suburbanizacja. W świetle tych przemian, kluczowego znaczenia nabiera budowa sprawnych i przyjaznych systemów transportu miejskiego oraz podmiejskiego.

W perspektywie kolejnej dekady istotnym wyzwaniem pozostanie wydatna poprawa dostępności transportowej obszarów o najniższej dostępności w regionie, ze szczególnym wskazaniem na południowe i południowo-wschodnie tereny Małopolski wraz ze strefą przygraniczną, a także część południowo-zachodnich terenów. Peryferyjne położenie w powiązaniu z bardzo słabym poziomem skomunikowania tworzą poważną barierę dla rozwoju społeczno-gospodarczego tych obszarów, będącą także potencjalną przyczyną wykluczenia społecznego ich mieszkańców.

Drugi, równie istotnie, wymiar dostępności komunikacyjnej regionu stanowi infrastruktura teleinformatyczna. Znaczna grupa mieszkańców obszarów wiejskich i małych miast Małopolski jest pozbawiona możliwości korzystania z nowoczesnych rozwiązań telekomunikacyjnych. Wynika to z faktu, iż prywatni operatorzy, działający dla celów komercyjnych, w dalszym ciągu nie identyfikują tej grupy, jako źródła znaczącego dochodu dla ich działalności. Ich działania koncentrują się w rejonach, gdzie infrastruktura teleinformatyczna jest stosunkowo dobrze rozbudowana. Dlatego właśnie zapewnienie mieszkańcom regionu dostępności do tego typu nowoczesnej infrastruktury pozostanie

elementem działań służących przeciwdziałaniu występowania oraz niwelowania przejawów cywilizacyjnego wykluczenia⁷.

4. Obszary funkcjonalne na poziomie regionalnym

Atrakcyjność lokalizacyjna Małopolski jest w dużej mierze zależna od jej specyficznych, terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych, których optymalne wykorzystanie będzie jednym z głównych wyzwań polityki regionalnej w perspektywie kolejnej dekady.

Podstawowym dylematem w dyskusji nad wymiarem przestrzennym polityki rozwoju województwa jest kwestia właściwego wykorzystania potencjału i efektów rozwoju Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego dla zdynamizowania i zrównoważenia rozwoju całej Małopolski. W tym celu należy wspierać działania, dzięki którym pozytywne oddziaływanie Krakowa, widoczne na coraz większym obszarze województwa, sprzyjać będzie trwałemu rozwojowi także peryferyjnych obszarów, które nie wykazują obecnie wyraźnych powiązań ze stolicą regionu. Koncentracja na rozwijaniu współpracy regionalnej, a także właściwym wykorzystaniu potencjałów pozostałych subregionów stanowić będą warunek zdynamizowania gospodarczego Małopolski. Umiejętna kooperacja w wymiarze subregionalnym, wojewódzkim i makroregionalnym będzie czynnikiem decydującym o powodzeniu strategii wykorzystania przewagi konkurencyjnej Małopolski w przestrzeni krajowej i europejskiej⁸.

5. Małe i średnie miasta, obszary wiejskie

Rozwój małych i średnich miast w Małopolsce jest warunkiem niezbędnym dla przestrzennego równoważenia rozwoju województwa oraz poprawy spójności wewnątrzregionalnej. Polityka regionalna na kolejną dekadę powinna koncentrować się wokół wyzwania, jakim jest nadanie małym i średnim miastom funkcji lokalnych centrów usług publicznych oraz aktywnie rozwijających się rynków pracy.

Właściwe zagospodarowanie obszarów wiejskich w Małopolsce jest istotnym wyzwaniem w kontekście ich naturalnego potencjału oraz funkcji, dzięki którym możliwe będzie poszerzenie bazy dochodowej tych terenów. Obszary wiejskie w Małopolsce podlegają w ostatnich latach dynamicznym przemianom gospodarczym, społecznym i przestrzennym, stymulowanym przez procesy inwestycyjne. Na tym tle postępującej zmianie ulega rola

⁷ Tamże, str. 53

⁸ Tamże, str. 58

rolnictwa w rozwoju obszarów wiejskich. Dominującym źródłem dochodów w gospodarstwach domowych na wsi stały się transfery społeczne, następnie – dochody z pracy poza rolnictwem, a dopiero na trzecim miejscu – z działalności rolniczej. Zmiany te stanowią niewątpliwie szansę rozwojową dla małopolskiej wsi, ale jednocześnie wiążą się z zagrożeniem dla jej tradycyjnych funkcji i naturalnych zasobów⁹.

6. Bezpieczeństwo

W rzeczywistości, w której jakość i poziom życia w coraz większym stopniu zależy od czynników i procesów globalnych, nowego znaczenia nabiera wyzwanie związane z zapewnieniem wielowymiarowego bezpieczeństwa.

Pomimo poprawy stanu środowiska naturalnego w ostatnich latach, głównie dzięki aktywnej polityce inwestycyjnej, ale również sukcesywnie rosnącej świadomości ekologicznej – nadal istotnym problemem pozostaje zapewnienie bezpieczeństwa w obszarze szeroko rozumianego środowiska naturalnego. Dotyczy to w szczególności poprawy jakości wód, ochrony przed powodzią i suszą, uporządkowania gospodarki odpadami, ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Wobec rosnącego znaczenia zmian demograficznych ważnym wyzwaniem pozostaje zapewnienie bezpieczeństwa w sferze zdrowotnej i społecznej. Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Małopolski powinna być osiągnięta dzięki wzmocnieniu i racjonalizacji funkcjonowania regionalnego systemu ochrony zdrowia – poprzez poprawę jakości i dostępności usług medycznych, szczególnie specjalistycznych. Nowy model polityki społecznej powinien koncentrować się w równej mierze na niwelowaniu i przeciwdziałaniu różnorodnym formom wykluczenia społecznego. Nowoczesna polityka społeczna musi prowadzić do skutecznego reagowania nie tylko na rozpoznane dotychczas, tradycyjne wyzwania, ale również te, z których konsekwencjami województwo będzie zamierzać się w długiej perspektywie, jak chociażby proces starzenia się społeczeństwa¹⁰.

7. Zarządzanie rozwojem województwa

W związku z postępującym wzmocnieniem roli i zwiększeniem zakresu odpowiedzialności województw, efektywne zarządzanie rozwojem regionu w coraz większej mierze zależy jest

⁹ Tamże, str. 64

¹⁰ Tamże, str. 70

od zarządzania strategicznego i elastycznej koordynacji działań kluczowych podmiotów regionalnych.

Rozwój regionu, rozumianego jako korporacja interesów, kompetencji i wpływów różnorodnych podmiotów, wymaga: (a) sprawnego systemu zarządzania realizacją zadań należących do sfery kompetencji samorządu województwa, (b) sprawnej koordynacji działań oraz animowania współpracy podejmowanej przez partnerów samorządu, szczególnie samorządy lokalne i kluczowe instytucje regionalne, (c) skutecznego oddziaływania na procesy zachodzące w otoczeniu zewnętrznym, w tym uczestnictwa w negocjowaniu określonych decyzji i wyborów podejmowanych w ramach polityki regionalnej rządu oraz (d) efektywnej promocji regionu.

Efektywny system realizacji strategii województwa powinien uwzględniać działalność oraz angażowanie zasobów własnych województwa, jak i wykorzystywanie potencjału wszystkich istotnych podmiotów regionalnych. W tym celu należy zdefiniować mechanizmy i środki stymulujące aktywność partnerów zewnętrznych oraz określić efektywną formułę współpracy wewnątrzregionalnej pomiędzy administracją regionalną, a kluczowymi partnerami samorządu województwa¹¹.

1.2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WADOWICKIEGO NA LATA 2015 – 2020

Strategia rozwoju powiatu jest podstawowym i najważniejszym dokumentem dla samorządu powiatu – stanowi ona fundament do prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Określa obszary, cele oraz kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni powiatowej, wskazuje również obszary problemowe wymagające poprawy. Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty powiatowej, odnosząc się do współpracy pomiędzy samorządem powiatowym, samorządami gmin, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami oraz innymi instytucjami i podmiotami, mającymi wpływ na rozwój powiatu. Strategia ma pełnić kluczową rolę w kształtowaniu postępowania samorządu powiatowego w perspektywie najbliższych lat, ale będzie też narzędziem komunikowania się i współpracy między partnerami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi¹².

Opracowanie Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2015 – 2020 jest odpowiedzią na zmiany społeczno-gospodarcze, zachodzące zarówno w powiecie, jak i w jego otoczeniu. Wynika też z konieczności dostosowania dokumentu do regulacji

¹¹ Tamże, str. 73

¹² Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2015 – 2020, s.6

strategicznych szczebla regionalnego i krajowego, zwłaszcza ujednoczenia horyzontu czasowego Strategii z okresem nowego programowania Unii Europejskiej. Posiadanie aktualnego dokumentu strategicznego umożliwi również skuteczniejsze aplikowanie o środki zewnętrzne, m. in. na realizację inwestycji¹³.

W efekcie zidentyfikowano pięć obszarów priorytetowych dla Powiatu Wadowickiego, takie jak:

1. Wiedza, kapitał ludzki i współpraca mieszkańców,
2. Turystyka, potencjał dziedzictwa regionalnego i kultury,
3. Dostępność komunikacyjna i teleinformatyczna,
4. Rolnictwo i gospodarowanie nieruchomościami powiatu,
5. Bezpieczeństwo mieszkańców i gości.

W pierwszym z obszarów - *Wiedza, kapitał ludzki i współpraca mieszkańców* – wyznaczone zostały cztery cele operacyjne. Pierwszy z nich to łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja zawodowa uwzględniająca zmiany na lokalnym rynku pracy. Wynika on z nacisku jaki obecnie kładzie się na ukierunkowanie działań samorządu powiatowego na szeroko rozumianą aktywizację osób bezrobotnych. Ważne jest wspieranie osób, które doświadczają największych trudności w znalezieniu pracy i utrzymaniu zatrudnienia ze względu na wiek, płeć, długi czas pozostawania bez pracy, brak doświadczenia zawodowego, niski poziom wykształcenie czy niepełnosprawność.

W tym zakresie działania ukierunkowane zostaną na:

- wspieranie pracodawców oraz promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- budowę otoczenia sprzyjającego aktywności zawodowej,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych zamieszkujących powiat wadowicki,
- poprawę dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób młodych,
- wsparcie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – realizacja programów specjalnych.

¹³ Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2015 – 2020, s.11

Realizacja powyższych działań pozostaje w rękach lokalnych partnerów rynku pracy t.j.: Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, a także organizacji pozarządowych.

Kolejny cel operacyjny skupia się na wysokiej jakości edukacji ponadgimnazjalnej, dostosowanej do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Tutaj podjęte zostaną działania w kierunku:

- modernizacji i rozwoju infrastruktury szkół i placówek oświatowych,
- rozszerzenia oferty edukacyjnej i podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu wadowickiego,
- zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Następnie wśród celów operacyjnych wymienione zostało pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców powiatu. Cel ten realizowany będzie poprzez:

- wzmocnienie więzi z regionem i jego promocję,
- dążenie do zacieśniania współpracy organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu.

Ostatni cel w tym obszarze to wsparcie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości na terenie powiatu wadowickiego. Tutaj wskazane zostało:

- podjęcie działań na rzecz stworzenia klastrów technologicznych,
- zaangażowanie w stworzenie lokalnej instytucji wsparcia przedsiębiorców,
- promocja gospodarcza powiatu wadowickiego.

W obszarze - Turystyka, potencjał dziedzictwa regionalnego i kultury – pierwszym celem operacyjnym jest wspieranie rozwoju infrastruktury podnoszącej atrakcyjność turystyczną regionu, gdzie działania będą skierowane na:

- tworzenie nowych i modernizacja istniejących szlaków i ścieżek rowerowych na terenie powiatu,
- odnowę i ochronę obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie powiatu.

Natomiast drugi cel operacyjny opracowanie spójnej wizji promocji powiatu realizowany będzie poprzez:

- budowę zintegrowanego systemu informacji o atrakcjach turystycznych, bazie gastronomicznej i noclegowej na terenie powiatu,
- promocję potencjału turystycznego i kulturowego powiatu,

- wspieranie i organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, skierowanych do mieszkańców powiatu oraz turystów.

Trzecim z priorytetowych obszarów jest – Dostępność komunikacyjna i teleinformatyczna.

Tutaj również wymienia się dwa cele operacyjne. Pierwszy z nich to zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu wadowickiego, który w swych działaniach obejmie:

- poprawę stanu technicznego istniejącej sieci dróg powiatowych wraz z obiektami inżynierskimi, w szczególności w ciągach głównych dróg powiatowych powiatu wadowickiego,
- intensyfikację współpracy zarządców dróg publicznych w zakresie poprawy stanu infrastruktury drogowej,
- kontynuację działań zmierzających do rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu,
- kontynuację działań na rzecz poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego.

Drugi cel operacyjny - zwiększenie dostępności oraz jakości zasobów i usług udostępnianych drogą elektroniczną, szczególnie w obszarach kluczowych dla obywateli przedsiębiorców – przewiduje:

- kontynuację działań w zakresie rozwijania elektronicznej administracji, a także udostępniania zasobów gromadzonych przez instytucje samorządowe,
- upowszechnienie wiedzy o publicznych zasobach elektronicznych instytucji oraz możliwości ich wykorzystania.

Obszar czwarty koncentruje się na Rolnictwie i gospodarowaniu nieruchomościami powiatu, gdzie pierwszym z celów operacyjnych jest zwiększenie zatrudnienia w sektorze pozarolniczym z wykorzystaniem infrastruktury i potencjału terenów wiejskich głównie poprzez wprowadzenie rozwiązań umożliwiających łatwy dostęp oraz promocję informacji o lokalnych rolnikach i ich produktach. Kolejny cel dotyczy wzrostu konkurencyjności i produktywności gospodarstw powiatu wadowickiego, i ma być realizowany poprzez wykształcenie nawyku uczenia się przez całe życie. Wśród celów operacyjnych wskazuje się również racjonalne gospodarowanie nieruchomościami powiatu wadowickiego, gdzie uwaga skupiona będzie na poprawie stanu technicznego nieruchomości stanowiących własność powiatu wadowickiego oraz efektywnym wykorzystaniu mienia powiatu wadowickiego.

Ostatnim zidentyfikowanym obszarem jest – Bezpieczeństwo mieszkańców i gości. Tutaj pierwsze wymienia się wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem w powiecie, gdzie kierunkami działań są:

- sprawne i dobrze wyposażone służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo,
- doskonalenie współpracy samorządów i służb w ramach powiatowego systemu zarządzania kryzysowego,
- edukacja na rzecz bezpieczeństwa.

Drugim w kolejności celem operacyjnym jest poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych, gdzie zaplanowanymi działaniami zostały:

- kontynuacja rozbudowy Szpitala Powiatowego im. Jana Pawła II w Wadowicach o Pawilon Łózkowy „E” i jego wyposażenie,
- zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców powiatu.

Trzeci cel operacyjny mówi o integracji społecznej osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem. Cel ten osiągnąć będzie poprzez:

- zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami z terenu powiatu wadowickiego działającymi w sferze integracji i pomocy społecznej,
- likwidację barier architektonicznych w jednostkach organizacyjnych powiatu wadowickiego,
- inicjowanie działań na rzecz rozwoju kompleksowej oferty wsparcia dla dzieci, osób niepełnosprawnych i starszych.

Jako ostatni cel w tym obszarze wymienia się poprawę stanu środowiska naturalnego. Tutaj przewidziana jest realizacja programu ochrony środowiska dla powiatu wadowickiego, wdrażanie projektów z zastosowaniem odnawialnych i alternatywnych źródeł energii oraz edukacja ekologiczna i propagowanie działań ekologicznych wśród mieszkańców powiatu.

1.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2016

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia jest dokumentem o charakterze operacyjnym, który określa przedsięwzięcia jakie Samorząd Województwa Małopolskiego i instytucje działające na rzecz rynku pracy podejmują w celu rozwoju zasobów ludzkich w regionie. Plan jest tworzony i realizowany w ramach partnerstwa instytucji działających na rzecz rynku pracy w Małopolsce.

Przygotowanie Planu na lata kolejne jest uzależnione od rozliczenia planu za rok ubiegły (sprawozdawczość za rok 2016 przekazywana będzie przez partnerów do WUP do 28 lutego 2017 roku).

W ramach działań w obszarze rynku pracy w Małopolsce w roku 2016 wyodrębniono pięć priorytetów. Pierwszym z priorytetów jest *Kształtowanie postaw i kompetencji kluczowych najmłodszych Małopolan*. Celem ogólnym są tutaj trwałe mechanizmy, pozwalające z sposób powszechny i skuteczny kształtować odpowiednie postawy, kompetencje kluczowe oraz wspierać rozwój talentów i uzdolnień Małopolan. Działaniami objęci zostaną uczniowie szczególnie uzdolnieni, dzieci i młodzież oraz nauczyciele. Przewidziano tutaj programy mające na celu wzmocnienie potencjału uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, matematyki i przedsiębiorczości, a także wsparcie procesu kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, w tym w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi i technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

W działania te zaangażowane zostają: Departament Edukacji i Kształcenia Ustawicznego UMWM, Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie oraz Małopolska Fundacja Stypendialna (SAPERE AUSO).

Działania w obszarze Priorytetu 1 przewidują udział dzieci i młodzieży w programach edukacyjnych, udzielanie stypendium. Planowanymi rezultatami ma być uzyskanie nowej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji przez osoby objęte poszczególnymi programami. Zadania finansowane będą z Budżetu Państwa, Budżetu JST, EFS, EFRR oraz innych źródeł.

Priorytet 2 odnosi się do *Poprawy jakości i efektywności kształcenia zawodowego*. Celem tego priorytetu są trwałe mechanizmy zapewniające kształcenie wykwalifikowanych kadr dla gospodarki regionu. Wsparcie w ramach zgłoszonych zadań skierowane będzie do uczniów szkół zawodowych, nauczycieli i młodzieży do 25 roku życia. Cel osiągnęte będą poprzez różne programy umożliwiające nabycie, zmianę lub podwyższenie kompetencji zawodowych młodzieży uczącej się oraz szkoleń dla doradców/nauczycieli szkół gimnazjalnych.

W działania te zaangażowane zostają: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, Departament Edukacji i Kształcenia Ustawicznego UMWM, Małopolska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych – Małopolska Szkoła Gościnności w Myślenicach.

Uczestnicy objęci zostaną różnymi formami kształcenia i doskonalenia, programami edukacyjnymi oraz doradztwem zawodowym. Realizowane będą inicjatywy partnerskie. Rezultatami realizowanych działań będzie uzyskanie nowej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji oraz podjęcie pracy przez osoby korzystające ze wsparcia. Zadania

finansowane będą z Budżetu Państwa, Budżetu JST, EFS, środków prywatnych oraz innych źródeł.

Działania realizowane w ramach Priorytetu 3 Podjęcie świadomych wyborów edukacyjno-zawodowych za cel stawiają wysoką aktywność Małopolan w zakresie planowania ścieżki edukacyjnej i rozwoju kariery zawodowej. Działania tego priorytetu dotyczyć będą osób pozostających bez pracy, jak i osób pracujących. Cel ten będzie realizowany poprzez udzielanie pomocy mieszkańcom Małopolski poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz organizowanie inicjatyw na rzecz podnoszenia świadomości potrzeby uczenia się przez całe życie.

Działania priorytetu trzeciego obejmować będą usługi doradcze, informację zawodową. Uczestnicy objęci zostaną różnymi formami kształcenia i doskonalenia. W ramach planowanych działań realizowane będą inicjatywy partnerskie. Rezultatem działań będzie uzyskanie nowej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji osób uczestniczących w programach. W powyższe działania zaangażowane zostają: Wojewódzki Urząd Pracy oraz Małopolska Wojewódzka Komenda OHP. Zadania finansowane będą z Budżetu Państwa, Funduszu Pracy, EFS oraz środków prywatnych.

Priorytet 4 Zwiększenie aktywności edukacyjnej Małopolan ma na celu udostępnienie skutecznych mechanizmów finansowania kształcenia oraz podnoszenie jakości i adekwatności oferty kształcenia. Wsparcie w ramach tego priorytetu obejmie pracodawców i ich pracowników, w szczególności: kadr MŚP, kadr pomocy społecznej oraz kadr systemu oświaty. Tutaj środki publiczne ukierunkowane zostają na podniesienie kompetencji i kwalifikacji, aktualizację wiedzy i umiejętności kadr, w tym nowozatrudnionych pracowników. Organizowane jest także kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy i integracji społecznej. Wsparcie uzyskują także placówki oświaty.

W ramach priorytetu 4 opracowane zostaną raporty i publikacje, zorganizowane będą seminaria i konferencje. Rezultaty działań widoczne będą w postaci uzyskania nowej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji osób uczestniczących w programach. W działania te zaangażowane zostają: Wojewódzki Urząd Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Zadania finansowane będą z Budżetu Państwa, Budżetu JST, Funduszu Pracy, EFS, środków prywatnych oraz innych źródeł.

Ostatnim priorytetem jest Priorytet 5 – Podjęcie i utrzymanie aktywności zawodowej, którego celem jest wysoka efektywność działań na rzecz powrotu na rynek pracy. Wsparcie w ramach realizowanych działań skierowane zostanie do osób pozostających bez pracy (szczególnie

do osób powyżej 50 roku życia oraz do 30 roku życia), osób opiekujących się osobami zależnymi, osób zagrożonych utratą pracy oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród działań wskazuje się usługi doradcze i informację zawodową, pośrednictwo pracy, pozyskanie ofert pracy i czasowe zatrudnienie. Osoby skorzystają z różnych form integracji społecznej oraz pożyczek, dotacji i poręczeń. Uczestnicy projektów objęci zostaną kształceniem i podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. W ramach priorytetu 5 realizowana będzie inicjatywa partnerska oraz opracowane zostaną raporty i publikacje.

Rezultatami będą: uzyskanie nowej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji osób uczestniczących w programach, podjęcia pracy oraz utworzenie miejsc pracy. Wypracowane zostanie także nowe rozwiązanie stosowane w polityce rynku pracy. W te działania zaangażowane zostają m.in.: Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy, Małopolska Wojewódzka Komenda OHP w Krakowie, Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Departament Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM, Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego. Zadania finansowane będą z Budżetu Państwa, Budżetu JST, Funduszu Pracy, PFRON, EFS, EFRR, środków prywatnych i innych źródeł.

2. STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE WADOWICKIM W ROKU 2016

Poziom i stopa bezrobocia

Na koniec grudnia 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było 3544 bezrobotnych. Oznacza to, iż populacja bezrobotnych zmniejszyła się w ciągu 12 miesięcy o 1558 osób.

Tabela 1. Zmiany liczby bezrobotnych w latach 2012 - 2016

	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2012	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2013	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2014	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2015	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2016
Ogółem	753	10,53	7901	-170	-2,15	7731	-1302	-16,84	6429	-1327	-20,64	5102	-1558	-30,54	3544
Kobiety	223	5,64	4175	-199	-4,75	3976	-618	-15,54	3358	-616	-18,34	2742	-827	-30,16	1915
Mężczyźni	530	16,58	3726	29	0,8	3755	-684	-18,21	3071	-711	-23,15	2360	-731	-30,97	1629

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Największy przyrost liczby bezrobotnych (Wykres 1) odnotowano w miesiącu styczniu 2016 r. (wzrost o 254 osoby). Następnie w lutym oraz miesiącach listopad – grudzień 2016 r. obserwujemy zwiększenie liczby osób bezrobotnych odpowiednio o 35 osób, 51 osób i 72 osoby.

Tendencje te obserwujemy od wielu lat i jest to typowe dla przełomu roku wahanie sytuacji na rynku pracy. Do ewidencji urzędu wracały osoby pracujące w charakterze pracowników sezonowych np. w budownictwie, transporcie czy handlu. Inne osoby powracały do urzędów w wyniku zakończenia udziału w aktywnych formach pomocy.

Okres od marca do października to miesiące, w których obserwujemy ciągły spadek liczby osób bezrobotnych. Każdego roku w tym okresie pojawia się zwiększona ilość ofert pracy sezonowej (w tym oferty pracy za granicą), w związku z czym poziom bezrobocia rejestrowanego w powiecie wadowickim spada. Ponadto w 2016r. rozpoczęto realizację działań aktywizacyjnych zleconych agencji zatrudnienia, co również wpłynęło na zmniejszenie poziomu bezrobocia w powiecie.

Wykres 1. Przyrost liczby bezrobotnych w końcu poszczególnych miesięcy 2016 r.

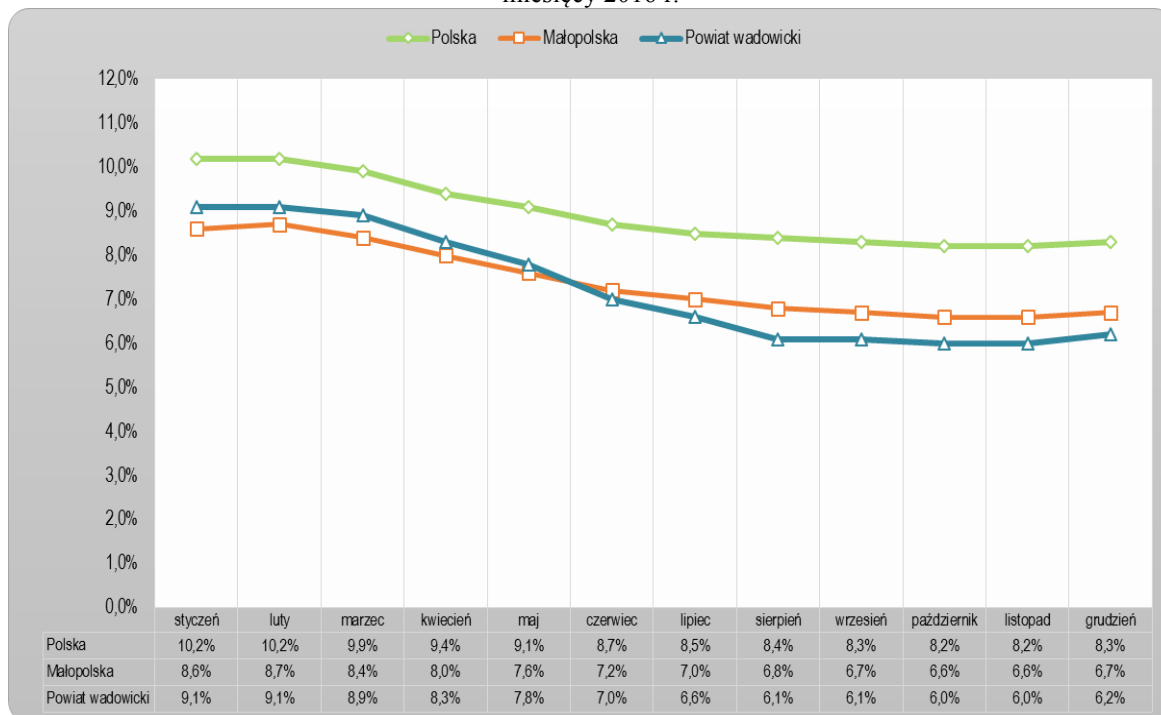

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

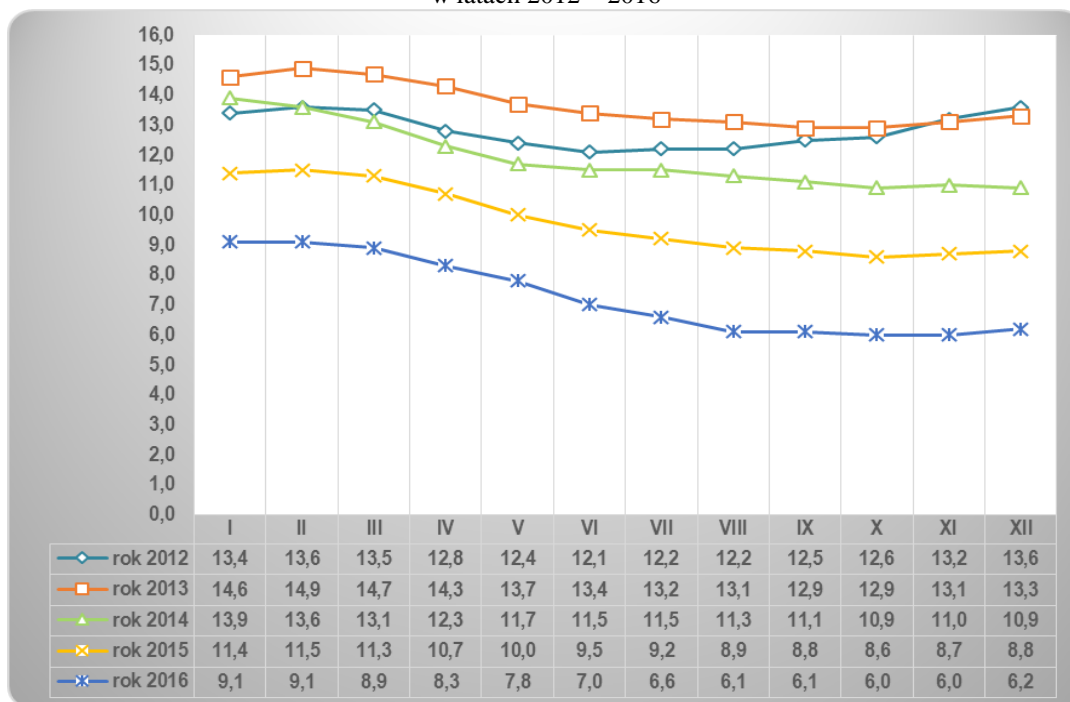
Podstawowym miernikiem poziomu bezrobocia jest stopa bezrobocia. Jest to pokazywana w procentach relacja pomiędzy liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych, a liczbą osób aktywnych zawodowo.

Stopa bezrobocia wynosiła na koniec grudnia 2016 r. :

- 6,2 % w powiecie wadowickim,
- 6,7 % w województwie małopolskim,
- 8,3 % w Polsce.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w Polsce, Małopolsce i Powiecie Wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy 2016 r.Źródło: www.stat.gov.pl

Zgodnie z przedstawionym powyżej wykresem na przestrzeni ubiegłego roku obserwujemy spadek stopy bezrobocia zarówno w powiecie wadowickim, jak i w skali województwa małopolskiego oraz całego kraju.

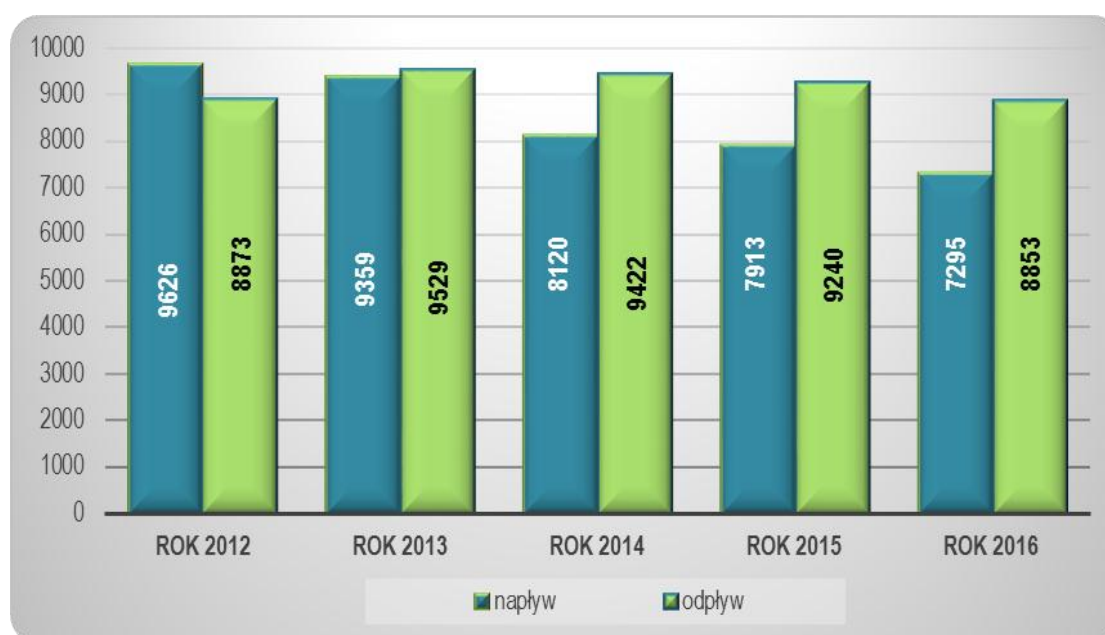
Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy w latach 2012 – 2016Źródło: www.stat.gov.pl

Na koniec grudnia 2016 r. w powiecie wadowickim odnotowano obniżenie stopy bezrobocia - o 2,6 pkt. procentowego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Dynamika bezrobocia w Powiecie Wadowickim

W 2016 roku w obserwujemy poprawę relacji pomiędzy liczbą rejestrujących się, a liczebnością wyrejestrowanych bezrobotnych. W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowano łącznie 7295 osób, tj. o 618 osób mniej niż rok wcześniej.

Wykres 4. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w latach 2012 – 2016

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

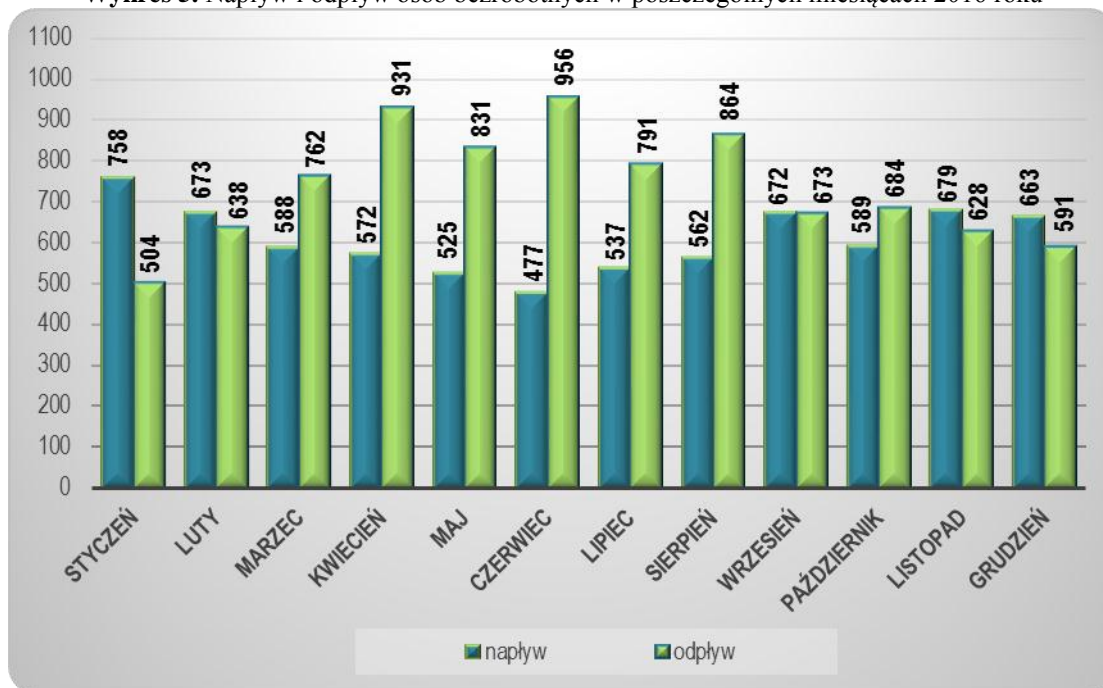
Wraz ze spadkiem napływu bezrobotnych w powiecie wadowickim w roku 2016 zaobserwować można zmniejszenie ich odpływu. W ubiegłym roku wyłączonych z ewidencji zostało 8853 osób, tj. o 387 mniej niż w roku 2015.

W miesiącu styczniu 2016 roku miał miejsce największy napływ – 758 bezrobotnych. Najmniej bezrobotnych zarejestrowało się w miesiącu czerwcu tj. 477 osób. Również największy odpływ odnotowano w czerwcu - na poziomie 956 osób.

Spośród 8853 osób bezrobotnych wyłączonych z ewidencji w 2016 roku, około 47,46% tj. 4202 osoby wyłączono w związku z podjęciem zatrudnienia. Poziom napływu i odpływu bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2016 roku przedstawiono na Wykresie 5.

Wykres 5. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2016 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Bezrobocie w gminach powiatu wadowickiego

Wraz ze zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych pozostających w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy na koniec grudnia 2016 r. obserwujemy spadek procentowy bezrobotnych we wszystkich gminach powiatu wadowickiego w porównaniu z końcem 2015 r.

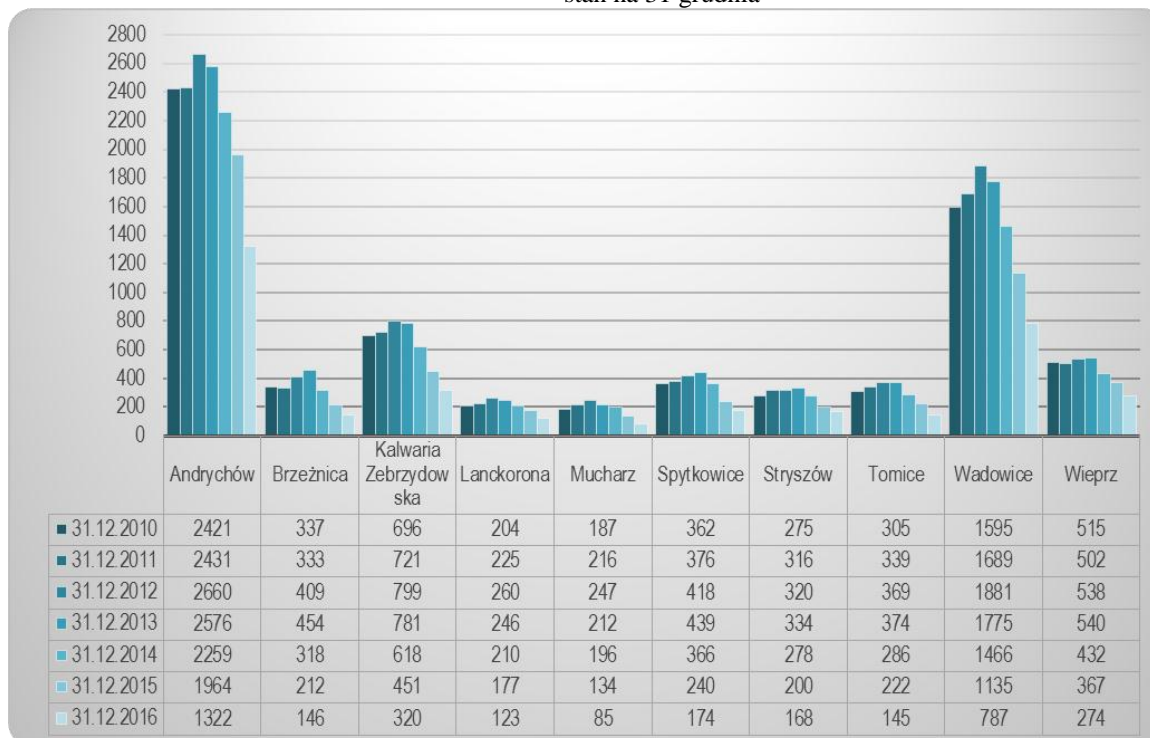
Najwyższy procentowy spadek notujemy w gminach: Mucharz (-36,57%), Tomice (-34,58%), Andrychów (-32,69%), Brzeźnica (-31,13%), Wadowice (-30,66%), Lanckorona (-30,51%), Kalwaria Zebrzydowska (-29,05%). Następne w kolejności to gmina Spytkowice (-27,50%) oraz gmina Wieprz (-25,34%).

Najmniejszy spadek odnotowano w gminie Stryszów (-16,00%).

Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu w latach 2012 – 2016 przedstawiono na poniższym wykresie (Wykres 6).

Analizując sytuację w poszczególnych gminach powiatu można zaobserwować, że najwyższy poziom bezrobocia występuje w gminie Andrychów, stan w dniu 31.12.2016 r. to 37,30% bezrobocia w całym powiecie (1322 osoby). Najniższy natomiast poziom występuje w gminach: Mucharz – 2,40% (85 osób), Lanckorona – 3,47% (123 osoby) oraz Tomice – 4,09% (145 osób).

Wykres 6. Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu wadowickiego w latach 2012 - 2016 – stan na 31 grudnia

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Sytuacja kobiet na rynku pracy powiatu wadowickiego

W powiecie wadowickim kobiety wciąż stanowią większość wśród osób pozostających bez pracy. Na koniec grudnia 2016 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił w powiecie – 54,03%. Szczegółowy udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia Wykres 7 oraz Tabela 2.

Wykres 7. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2012 - 2016 – stan na 31 grudnia

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Liczba kobiet pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach na przestrzeni ostatnich pięciu lat, tj. od końca grudnia 2012 roku do końca grudnia 2016 roku spadła o 2260 osób, czyli o 54,13% i wynosiła na koniec ubiegłego roku 1915.

W porównaniu ze stanem z 31 grudnia 2015 roku nastąpił niewielki wzrost udziału kobiet (o 0,29 pkt. proc.) w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Tabela 2. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2012 – 2016

stan na 31.12.2012			stan na 31.12.2013			stan na 31.12.2014			stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2016		
liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet
7901	4175	52,84	7731	3976	51,43	6429	3358	52,23	5102	2742	53,74	3544	1915	54,03

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Aktywność zawodowa kobiet jest niższa niż mężczyzn. Należy zwrócić uwagę, że kobietom poszukującym pierwszej pracy, czy też powracającym na rynek pracy po dłuższej przerwie trudniej jest znaleźć zatrudnienie.

Struktura bezrobotnych

Kolejnym istotnym zagadnieniem niniejszej analizy jest charakterystyka struktury bezrobotnych według kryteriów, które decydują o wartości potencjalnego pracownika na rynku pracy, tj. wieku, wykształcenia, okresu pozostawania bez pracy.

Poniższa tabela (Tabela 3) przedstawia szczegółowo strukturę bezrobotnych uwzględniając wiek osób biernych zawodowo i ich procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych na przestrzeni lat 2012 – 2016. Przyglądając się danym liczbowym zauważyć można, że najwięcej osób pozostających bez pracy w powiecie wadowickim to osoby w wieku 25-34 lata (28,47%), a najmniej było osób w wieku 60 lat i więcej (6,77%).

Analizując strukturę bezrobotnych według wieku w roku 2016 zaobserwować można, że w porównaniu do roku wcześniejszego spadła liczba bezrobotnych we wszystkich kategoriach wiekowych.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2012 – 2016 – stan na dzień 31 grudnia.

Wiek	18 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 59		60 lat i więcej*		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2012	2047	25,91	2119	26,82	1407	17,81	1458	18,45	675	8,54	195	2,47	7901	100,0
2013	1911	24,72	2037	26,35	1381	17,86	1432	18,52	737	9,53	233	3,02	7731	100,0
2014	1332	20,72	1746	27,16	1221	18,99	1162	18,07	692	10,77	276	4,29	6429	100,0
2015	897	17,58	1388	27,21	1019	19,97	938	18,38	561	11,0	299	5,86	5102	100,0
2016	555	15,66	1009	28,47	732	20,66	611	17,24	397	11,20	240	6,77	3544	100,0

*do osiągnięcia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Biorąc pod uwagę procentowy udział poszczególnych kategorii wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych zauważamy, że w ciągu 2016 roku nieznacznie zmniejszeniu ulega procentowy udział w grupie wiekowej 45 lat i więcej w ogólnej liczbie bezrobotnych. Na 31 grudnia 2016 roku stanowili oni 35,21% ogółu bezrobotnych, a na koniec roku 2015 – 35,24%. Wraz z obniżeniem o 0,03 pkt. procentowego ich udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych zauważamy także spadek liczbowy o 59 osób.

Przyglądając się bliżej strukturze osób zarejestrowanych pod kątem wykształcenia w roku 2016 w powiecie wadowickim zauważamy zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w poszczególnych poziomach wykształcenia. Tutaj liczby zmniejszają się, jednakże procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych podnosi się wśród osób z wykształceniem wyższym (+1,4%) oraz policealnym i średnim zawodowym (+0,5). Liczba bezrobotnych mieszkańców powiatu z wykształceniem wyższym od 2011 roku zmalała o 55,39%. Również liczba osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym od 2011 roku obniżyła się o 44,09%. Strukturę osób bezrobotnych w powiecie według wykształcenia przedstawia Tabela 4.

Przedstawiona struktura bezrobotnych w powiecie wadowickim według wykształcenia ukazuje, że najwięcej osób pozostających bez pracy na koniec grudnia 2016 roku jest w grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. Najmniej liczną w zasobach Urzędu wciąż pozostaje grupa osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym. Niska liczba osób bezrobotnych w ostatniej grupie jest wynikiem między innymi podejmowania przez dużą część absolwentów średnich szkół ogólnokształcących studiów wyższych w trybie dziennym.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2012 – 2016
– stan na dzień 31 grudnia.

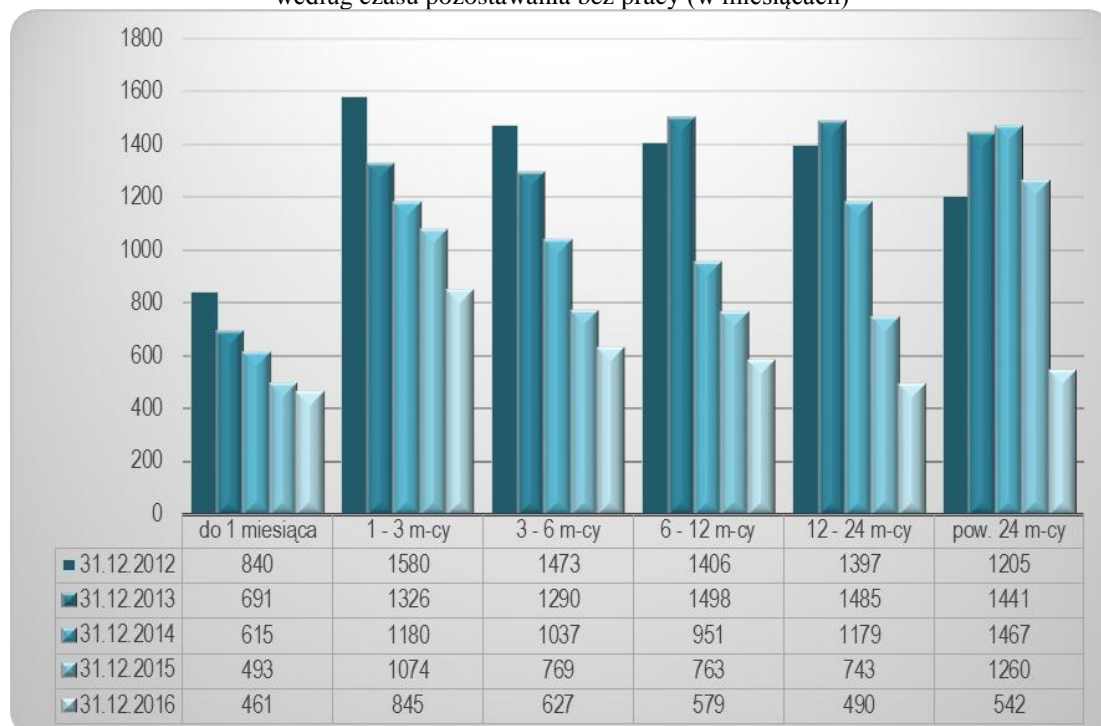
Wykształcenie	gimnazjalne i niższe		zasadnicze zawodowe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe		wyższe		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2012	1679	21,25	2870	36,33	795	10,06	1863	23,58	694	8,78	7901	100,0
2013	1690	21,86	2740	35,44	767	9,92	1826	23,62	708	9,16	7731	100,0
2014	1446	22,49	2264	35,21	615	9,57	1489	23,16	615	9,57	6429	100,0
2015	1219	23,89	1758	34,46	467	9,15	1171	22,95	487	9,55	5102	100,0
2016	810	22,86	1198	33,80	317	8,94	831	23,45	388	10,95	3544	100,0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Na koniec grudnia 2012 roku osoby te stanowiły 10,06% ogółu bezrobotnych w powiecie wadowickim, a na koniec roku 2016 – 8,94%. Na powyższą sytuację wpływ ma wiele czynników, m.in.: wzrost zapotrzebowania rynku pracy na fachowców z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podejmowania kształcenia w szkołach umożliwiających uzyskanie zawodu.

Omawiając strukturę osób bezrobotnych należy zwrócić szczególną uwagę na element czasu pozostawiania w rejestrze bezrobotnych. Im dłużej osoby pozostają bierne zawodowo, tym trudniej jest je zaktywizować i zmotywować do działania.

Wykres 8. Struktura bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2012 – 2016 według czasu pozostawiania bez pracy (w miesiącach)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Porównując okresy pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim na przestrzeni ostatnich pięciu lat, zauważyć można spadek udziału procentowego osób pozostających bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Największy wzrost liczby osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach od 12 do 24 miesięcy odnotowano na koniec roku 2013 i ukształtował się na poziomie 19,21% ogółu zarejestrowanych.

Obserwując dane od 2012 roku zauważaliśmy, że systematycznie wzrasta udział procentowy grupy osób o okresie pozostawania bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogóle zarejestrowanych. Największy przyrost procentowy w grupie osób powyżej 24 miesięcy nastąpił w 2014 r. i wyniósł 22,82% wszystkich bezrobotnych w powiecie. Na dzień 31 grudnia 2016 roku sytuacja zmienia się i w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach grupa ta maleje i stanowi 15,29%.

Wpływ na zmianę sytuacji osób pozostających bez zatrudnienia od ponad 12 miesięcy miała między innymi współpraca powiatowego urzędu pracy z agencją zatrudnienia w ramach działań zleconych, mających na celu aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych.

Wykres 8 i Tabela 5 obrazują podział osób bezrobotnych w powiecie według czasu pozostawania bez pracy.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2012 – 2016 – stan na dzień 31 grudnia

Czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca		od 1 do 3 miesięcy		od 3 do 6 miesięcy		od 6 do 12 miesięcy		od 12 do 24 miesięcy		powyżej 24 miesięcy		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2012	840	10,63	1580	20,00	1473	18,64	1406	17,80	1397	17,68	1205	15,25	7901	100,0
2013	691	8,94	1326	17,16	1290	16,67	1498	19,38	1485	19,21	1441	18,64	7731	100,0
2014	615	9,57	1180	18,35	1037	16,13	951	14,79	1179	18,34	1467	22,82	6429	100,0
2015	493	9,66	1074	21,05	769	15,07	763	14,96	743	14,56	1260	24,70	5102	100,0
2016	461	13,01	845	23,84	627	17,69	579	16,34	490	13,83	542	15,29	3544	100,0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wahaniom ulega także procentowy, jak i liczbowy udział osób, które w ewidencji PUP pozostają do 1 miesiąca. Konfrontując koniec 2012 roku z końcem roku 2015 - liczba osób w tej kategorii maleje o 347 i kształtuje się na poziomie 9,66% wszystkich bezrobotnych w powiecie. Natomiast na koniec roku 2016 udział procentowy tej grupy wzrasta w porównaniu do roku poprzedniego i osiąga poziom 13,01% ogółu zarejestrowanych.

Aby dokładniej poznać strukturę osób bezrobotnych w powiecie wadowickim, należy zwrócić uwagę na liczbę osób pozostających bez pracy według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wieku i wykształcenia.

Tabela 6. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wieku – stan na 31 grudnia 2016 roku

		Czas pozostawania bez pracy					
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 12 do 24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy
wiek (w latach)	18 – 24	94	213	119	60	59	10
	25 – 34	145	242	181	169	152	120
	35 – 44	105	143	125	131	105	123
	45 – 54	68	130	94	120	79	120
	55 – 59	34	72	74	63	55	99
	60 lat i więcej	15	45	34	36	40	70

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jak pokazuje powyższa tabela na dzień 31 grudnia 2016 roku najliczniejszą grupę osób stanowili bezrobotni w wieku 25 – 34 lata pozostający bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (242 osoby) oraz w kategorii wiekowej 18 – 24 lata (213 osób). Najmniej liczebną grupę stanowili bezrobotni kategorii wiekowej 60 lat i więcej, pozostający bez pracy do 1 miesiąca – 15 osób.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wykształcenia – stan na 31 grudnia 2016 roku

		Czas pozostawania bez pracy					
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 12 do 24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy
Wykształcenie	wyższe	62	101	74	62	51	38
	policealne i średnie zawodowe	98	205	167	141	116	104
	średnie ogólnokształcące	45	77	58	56	41	40
	zasadnicze zawodowe	152	297	201	177	156	215
	gimnazjalne i niższe	104	165	127	143	126	145

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Według danych zawartych w tabeli 7, na dzień 31 grudnia roku 2016 w ewidencji PUP w Wadowicach 38 osób z wykształceniem wyższym pozostawały bez pracy powyżej 24 miesięcy. Tutaj liczba ponownie zmalała o 26 osób w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2015 roku. Spośród wszystkich kategorii najwięcej osób bezrobotnych pozostaje w grupie posiadającej wykształcenie zasadnicze zawodowe i pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (297 osób). Następnie najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne

z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (205 osób).

Struktura osób bezrobotnych według wieku, płci i miejsca zamieszkania

Analizując dane zawarte w poniższej tabeli (Tabela 8) od 2012 roku obserwujemy tendencję spadkową w liczbie osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi oraz udziale procentowym tej grupy osób bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych. Chwilowo wzrost procentowego udziału osób zamieszkałych na wsi obserwowaliśmy w 2013r., jednakże dane prezentowane w liczbach osób nadal maleją.

W 2012 roku udział grupy osób zamieszkałych na wsi w ogóle zarejestrowanych wyniósł 67,89% (5364 osoby), natomiast na koniec IV kwartału 2013 r. wzrósł do poziomu 69,24% co daje 5353 osoby w ogóle zarejestrowanych. Na koniec 2014 roku wraz ze zmniejszeniem liczby bezrobotnych maleje liczba osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi i stanowi 67,76% ogółu bezrobotnych (4356 osób) pozostających w ewidencji urzędu. 31 grudnia 2015 roku przynosi dalszy spadek liczby osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi i osiąga poziom 66,37% ogółu zarejestrowanych tj. 3386 osób.

W końcu 2016 roku w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pozostawały 2334 osoby zamieszkałe na wsi (65,86% ogółu zarejestrowanych) co oznacza, że tendencje spadkowe utrzymują się.

Tabela 8. Struktura osób bezrobotnych według wieku, płci i miejsca zamieszkania w latach 2012 – 2016.

WIEK	Miejsce zamieszkania	Płeć	LATA				
			2012	2013	2014	2015	2016
18-24	WIEŚ	K	842	792	547	360	231
		M	738	708	468	292	190
	MIASTO	K	246	213	187	136	70
		M	221	198	130	109	64
25-34	WIEŚ	K	889	843	712	610	467
		M	518	549	451	330	217
	MIASTO	K	385	345	331	264	203
		M	327	300	252	184	122
35-44	WIEŚ	K	510	498	464	412	258
		M	380	377	313	216	166
	MIASTO	K	292	299	256	225	168
		M	225	207	188	166	140
45-54	WIEŚ	K	491	479	397	311	197

	MIASTO	M	489	508	410	331	212
		K	262	225	184	145	94
55-59	WIEŚ	M	216	220	171	151	108
		K	134	149	144	134	107
	MIASTO	K	124	133	117	111	82
		M	163	162	155	107	66
60 lat i więcej	WIEŚ	K	0	0	12	11	21
		M	119	157	162	170	126
	MIASTO	K	0	0	7	23	14
		M	76	76	95	95	79

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

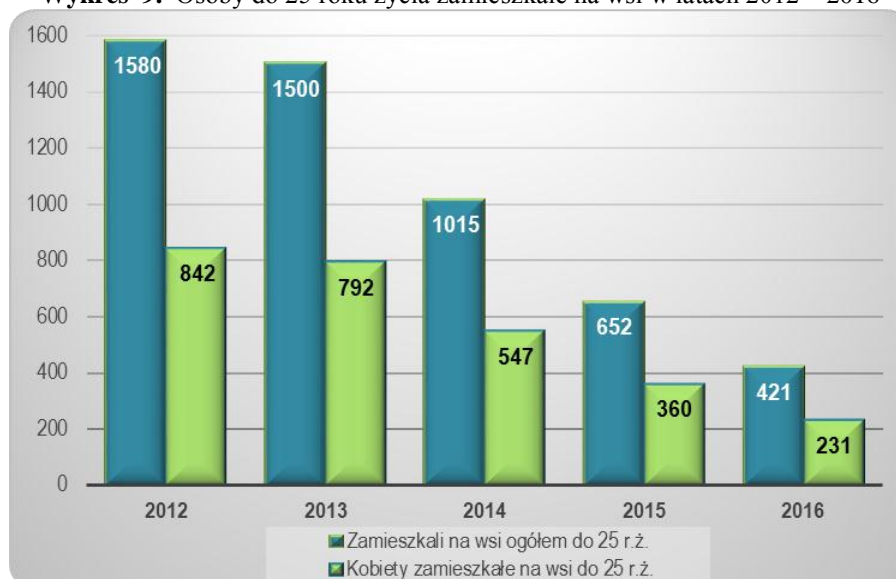
Porównując koniec roku 2016 z końcem 2015 roku największy spadek liczby osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi notujemy w kategorii wiekowej 25 do 34 lata (- 256 osób), a najmniejszy wśród osób 60 lat i więcej (-34 osoby). Na koniec IV kwartału 2016 roku wzrost odnotowujemy tylko wśród kobiet zamieszkałych na wsi w wieku 60 lat i więcej. Liczba ta zwiększa się o 10 osób.

Tabela 9. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2012 – 2016 zamieszkałych na wsi

Osoby do 25 roku życia					
LATA	2012	2013	2014	2015	2016
MIASTO	467	411	317	245	134
WIEŚ	1580	1500	1015	652	421
w tym: kobiety					
MIASTO	246	213	187	136	73
WIEŚ	842	792	547	360	231

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wykres 9. Osoby do 25 roku życia zamieszkałe na wsi w latach 2012 – 2016

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Szczególne zainteresowanie w ostatnich latach dotyczy problemu bezrobocia wśród osób młodych. Wiele osób wchodzących na rynek pracy boryka się z trudnościami przy poszukiwaniu pracy. W 2016 roku grupa osób do 25 roku życia stanowiła 15,66% ogółu zarejestrowanych. Liczba ta zmalała o 342 osoby w porównaniu z rokiem ubiegłym, gdy udział tej grupy osób kształtował się na poziomie 17,58%. Jak wynika z powyższej tabeli i wykresu (Tabela 9 i Wykres 9) problem bezrobocia wśród osób do 25 roku życia nadal występuje głównie wśród osób zamieszkałych na wsi.

3. DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA KWALIFIKACJE I UMIEJĘTNOŚCI W POWIECIE WADOWICKIM

Określenie zapotrzebowania na zawody i umiejętności na lokalnym rynku pracy jest niezbędną procedurą zmierzającą do właściwego „dopasowania” oferty PUP do potrzeb rynku pracy. Właściwa identyfikacja podstawowych obszarów spójności między zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców, a potrzebami zgłaszanymi przez osoby uprawnione, umożliwi zmniejszenie niedopasowania strukturalnego występującego na lokalnym rynku pracy. Pozwala poznać bariery jakie napotykają osoby bezrobotne w procesie poszukiwania pracy oraz poznać problemy pracodawców, z którymi spotykają się, w procesie rekrutacji nowych pracowników.

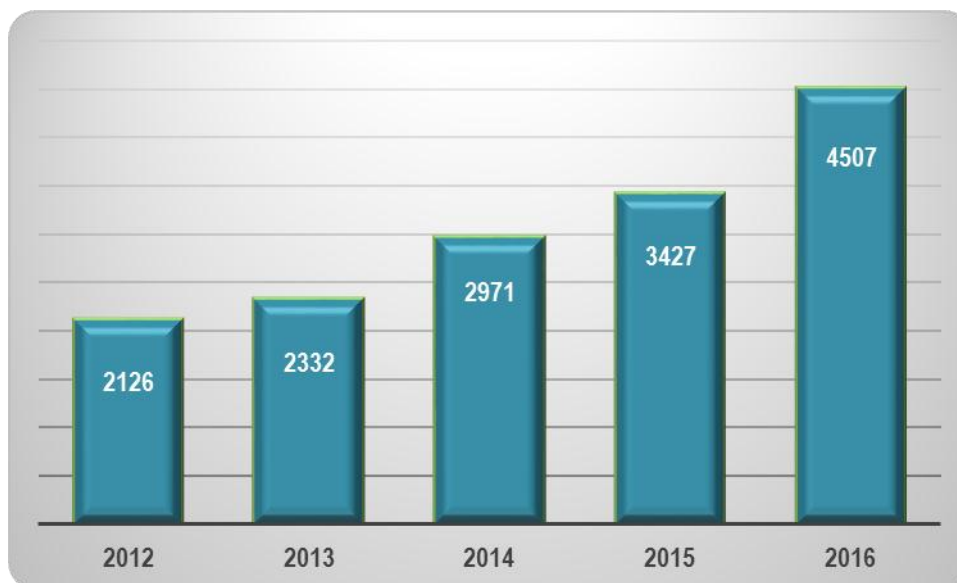
3.1. DIAGNOZA POPYTU ZGŁASZANEGO PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA

Analiza ofert pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku przyjął od pracodawców 4507 zgłoszeń ofert pracy.

Porównując wpływ ofert pracy w roku 2015, zaobserwować możemy wzrost liczby ofert pracy – o 1080 ofert. Wraz ze znacznym wzrostem liczby ofert pracy obserwujemy zmniejszenie udziału wolnych miejsc pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia. W porównaniu z 2015 rokiem, kiedy zatrudnienie subsydiowane osiągnęło poziom 24,34%, rok 2016 odnotował 20,68% udział.

Wahania w liczbie ofert pracy wpływających do urzędu w okresie ostatnich pięciu lat przedstawiono na Wykresie 10.

Wykres 10. Oferty pracy zgłoszone w latach 2012 - 2016

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Największy udział ofert pracy w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert mają następujące stanowiska:

- „522301” – Sprzedawca – 8,90%
- „515303” – Robotnik gospodarczy – 4,06%
- „752205” – Stolarz – 3,44%
- „432103” – Magazynier – 3,20%
- „932101” – Pakowacz ręczny – 3,08%
- „411004” – Technik prac biurowych – 2,57%
- „753602” – Obuwnik – 2,26%
- „753601” – Cholewkarz – 2,22%
- „931301” – Pomocniczy robotnik budowlany – 1,93%
- „941201” – Pomoc kuchenna – 1,66%
- „513101” – Kelner – 1,64%
- „512001” – Kucharz – 1,60%

Ponadto pracodawcy zgłaszali zapotrzebowanie na:

- kierowców samochodu ciężarowego, dostawczego i osobowego, kierowców ciągników siodłowych, kierowców autobusów,
- przedstawicieli handlowych, specjalistów do spraw sprzedaży,
- pracowników w branży budowlanej – brukarzy, zbrojarzy, murarzy, cieśli, tynkarzy, operatorów koparki, operatorów ładowarki,

- krawców, szwaczki, krojczych, cukierników, piekarzy, lakierników, elektryków, stolarzy meblowych, ślusarzy, tapicerów, spawaczy, fryzjerów, mechaników samochodów osobowych,
- operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie, operatorów wtryskarek, operatorów zautomatyzowanej linii produkcyjnej,
- księgowych, asystentów do spraw księgowości, doradców klienta.

Poniższa tabela przedstawia dane o ofertach pracy, a tym samym preferowanych przez pracodawców zawodach, w których osoby poszukujące zatrudnienia na lokalnym rynku pracy mogłyby podejmować kształcenie lub doskonalić posiadane już umiejętności.

Tabela 10. Oferty pracy zgłoszone w roku 2016 - według zawodów

l.p.	KOD ZAWODU	ZAWODY I SPECJALNOŚCI	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2016r.	Udział % w stosunku do ofert zgłoszonych ogółem
1	522301	Sprzedawca*	401	8,90%
2	515303	Robotnik gospodarczy	183	4,06%
3	752205	Stolarz*	155	3,44%
4	432103	Magazynier	144	3,20%
5	932101	Pakowacz ręczny	139	3,08%
6	411004	Technik prac biurowych*	116	2,57%
7	753602	Obuwnik*	102	2,26%
8	753601	Cholewkarz	100	2,22%
9	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	87	1,93%
10	941201	Pomoc kuchenna	75	1,66%
11	513101	Kelner*	74	1,64%
12	512001	Kucharz*	72	1,60%
13	332203	Przedstawiciel handlowy	66	1,46%
14	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	64	1,42%
15	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	58	1,29%
16	753402	Tapicer*	49	1,09%
17	911207	Sprzątaczką biurowa	49	1,09%
18	523002	Kasjer handlowy	48	1,07%
19	722204	Ślusarz*	45	1,00%
20	751201	Cukiernik*	41	0,91%
21	752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	40	0,89%
22	815301	Szwaczka maszynowa	40	0,89%
23	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	39	0,87%
24	832202	Kierowca samochodu dostawczego	39	0,87%
25	711205	Brukarz	36	0,80%
26	514101	Fryzjer*	34	0,75%
27	962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	34	0,75%

28	711202	Murarz	33	0,73%
29	721204	Spawacz	33	0,73%
30	432102	Inwentaryzator	32	0,71%
31	514202	Kosmetyczka	32	0,71%
32	541307	Pracownik ochrony fizycznej	32	0,71%
33	752208	Stolarz meblowy	32	0,71%
34	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	31	0,69%
35	753105	Krawiec*	30	0,67%
36	713201	Lakiernik*	29	0,64%
37	721403	Monter konstrukcji aluminiowych	29	0,64%
38	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	29	0,64%
39	331301	Księgowy	26	0,58%
40	712303	Tynkarz	26	0,58%
41	524502	Sprzedawca w stacji paliw	25	0,55%
42	821902	Monter mebli	25	0,55%
43	911203	Pokojowa	25	0,55%
44	422602	Recepcjonista	24	0,53%
45	313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	23	0,51%
46	723105	Mechanik samochodów osobowych	22	0,49%
47	524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	21	0,47%
48	711404	Zbrojarz	21	0,47%
49	753202	Krojczy	21	0,47%
50	524902	Doradca klienta	20	0,44%
51	722312	Szlifierz metali	20	0,44%
52	951090	Pozostali pracownicy świadczący usługi na ulicach	20	0,44%
53	431101	Asystent do spraw księgowości	19	0,42%
54	814208	Operator wtryskarki	18	0,40%
55	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	18	0,40%
56	961202	Sortowacz odpadów komunalnych	18	0,40%
57	741103	Elektryk*	16	0,36%
58	753490	Pozostali tapicerzy i pokrewni	16	0,36%
59	818990	Pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	16	0,36%
60	325905	Opiekunka dziecięca*	15	0,33%
61	711501	Cieśla*	15	0,33%
62	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	15	0,33%
63	821109	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	15	0,33%
64	833101	Kierowca autobusu	15	0,33%
65	513202	Barman	14	0,31%
66	713205	Lakiernik wyrobów drzewnych	14	0,31%
67	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	14	0,31%
68	741201	Elektromechanik*	14	0,31%
69	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	13	0,29%
70	721404	Monter konstrukcji stalowych	13	0,29%
71	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	13	0,29%
72	751204	Piekarz*	13	0,29%

73	431102	Fakturzystka	12	0,27%
74	711502	Cieśla szalunkowy	12	0,27%
75	712202	Głazurnik	12	0,27%
76	751105	Rzeźnik-wędliniarz	12	0,27%
77	753403	Tapicer meblowy	12	0,27%
78	812107	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	12	0,27%
79	834205	Operator koparki	12	0,27%
80	122102	Kierownik do spraw sprzedaży	11	0,24%
81	222101	Pielęgniarka	11	0,24%
82	234201	Nauczyciel przedszkola	11	0,24%
83	311508	Technik mechanik maszyn i urządzeń	11	0,24%
84	333105	Spedytor	11	0,24%
85	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	11	0,24%
86	712601	Hydraulik	11	0,24%
87	752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	11	0,24%
88	214925	Specjalista do spraw pakowania i opakowań	10	0,22%
89	233008	Nauczyciel języka obcego	10	0,22%
90	351203	Technik informatyk*	10	0,22%
91	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	10	0,22%
92	813127	Operator urządzeń do produkcji wyrobów kosmetycznych	10	0,22%
93	817210	Pilarz	10	0,22%
94	242217	Specjalista administracji publicznej	9	0,20%
95	242307	Specjalista do spraw kadr	9	0,20%
96	334306	Technik administracji*	9	0,20%
97	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	9	0,20%
98	512090	Pozostali kucharze	9	0,20%
99	522305	Technik handlowiec*	9	0,20%
100	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	9	0,20%
101	722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	9	0,20%
102	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	9	0,20%
103	814390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	9	0,20%
104	931290	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	9	0,20%
105	142004	Kierownik sklepu / supermarketu	8	0,18%
106	216601	Grafik komputerowy DTP	8	0,18%
107	229201	Fizjoterapeuta	8	0,18%
108	235301	Lektor języka obcego	8	0,18%
109	422701	Ankieter	8	0,18%
110	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	8	0,18%
111	752308	Szlifierz materiałów drzewnych	8	0,18%
112	753606	Szewc	8	0,18%
113	814302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	8	0,18%
114	834202	Operator maszyn drogowych	8	0,18%

115	235205	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	7	0,16%
116	412001	Sekretarka	7	0,16%
117	712301	Monter ociepleń budynków	7	0,16%
118	722314	Tokarz w metalu	7	0,16%
119	815605	Obuwnik przemysłowy	7	0,16%
120	817190	Pozostali operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	7	0,16%
121	817202	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	7	0,16%
122	832203	Kierowca samochodu osobowego	7	0,16%
123	834206	Operator koparko-ładowarki	7	0,16%
124	932907	Pomocnik lakiernika	7	0,16%
125	932913	Sortowacz	7	0,16%
126	216602	Grafik komputerowy multimedialny	6	0,13%
127	232001	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	6	0,13%
128	232006	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	6	0,13%
129	241307	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	6	0,13%
130	243109	Specjalista sprzedaży internetowej	6	0,13%
131	325101	Asystentka stomatologiczna*	6	0,13%
132	712501	Monter / składacz okien	6	0,13%
133	712906	Monter stolarki budowlanej	6	0,13%
134	811406	Operator urządzeń do produkcji mas asfaltobetonowych	6	0,13%
135	821205	Monter osprzętu elektrotechnicznego	6	0,13%
136	821904	Monter wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów	6	0,13%
137	834207	Operator ładowarki	6	0,13%
138	912990	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem gdzie indziej niesklasyfikowani	6	0,13%
139	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	5	0,11%
140	221101	Lekarz	5	0,11%
141	311937	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	5	0,11%
142	313290	Pozostali operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	5	0,11%
143	314101	Laborant mikrobiologiczny	5	0,11%
144	332302	Zaopatrzeniowiec	5	0,11%
145	341202	Opiekun osoby starszej*	5	0,11%
146	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	5	0,11%
147	411003	Pracownik kancelaryjny	5	0,11%
148	421190	Pozostali kasjerzy bankowi i pokrewni	5	0,11%
149	422101	Pracownik biura podróży	5	0,11%
150	441501	Pracownik do spraw osobowych	5	0,11%
151	515190	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	5	0,11%
152	611303	Ogrodnik*	5	0,11%
153	711101	Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	5	0,11%

154	713102	Malarz budowlany	5	0,11%
155	722301	Frezer	5	0,11%
156	732201	Drukarz*	5	0,11%
157	732301	Introligator*	5	0,11%
158	751290	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	5	0,11%
159	752302	Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	5	0,11%
160	821390	Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	5	0,11%
161	121101	Główny księgowy	4	0,09%
162	143909	Kierownik / właściciel zakładu usługowego	4	0,09%
163	214109	Specjalista kontroli jakości	4	0,09%
164	232090	Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	4	0,09%
165	233015	Nauczyciel matematyki	4	0,09%
166	235916	Animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy)	4	0,09%
167	261901	Asystent prawny	4	0,09%
168	263401	Psycholog	4	0,09%
169	311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	4	0,09%
170	311803	Operator CAD	4	0,09%
171	321301	Technik farmaceutyczny*	4	0,09%
172	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	4	0,09%
173	343901	Animator kultury*	4	0,09%
174	441203	Listonosz	4	0,09%
175	511301	Pilot wycieczek	4	0,09%
176	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	4	0,09%
177	523090	Pozostali kasjerzy i sprzedawcy biletów	4	0,09%
178	532201	Opiekunka domowa	4	0,09%
179	712614	Monter urządzeń energetyki odnawialnej	4	0,09%
180	712616	Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych*	4	0,09%
181	722307	Operator obrabiarek skrawających*	4	0,09%
182	741290	Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	4	0,09%
183	742102	Monter-elektronik*	4	0,09%
184	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	4	0,09%
185	815604	Operator urządzeń wykrawających elementy obuwia	4	0,09%
186	817290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	4	0,09%
187	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	4	0,09%
188	933301	Ładowacz	4	0,09%
189	951002	Dystrybutor ulotek	4	0,09%
190	962902	Dozorca	4	0,09%
191	225101	Lekarz weterynarii	3	0,07%
192	235203	Nauczyciel niewidomych i słabowidzących (tyflopedagog)	3	0,07%
193	235921	Pedagog	3	0,07%

194	261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	3	0,07%
195	311201	Kosztorysant budowlany	3	0,07%
196	311204	Technik budownictwa*	3	0,07%
197	335203	Urzędnik podatkowy	3	0,07%
198	342201	Instruktor sportu	3	0,07%
199	514207	Technik usług kosmetycznych*	3	0,07%
200	541906	Ratownik wodny	3	0,07%
201	611306	Ogrodnik terenów zieleni	3	0,07%
202	611309	Ogrodnik - uprawa warzyw polowych	3	0,07%
203	711290	Pozostali murarze i pokrewni	3	0,07%
204	711503	Stolarz budowlany	3	0,07%
205	712502	Szklarz	3	0,07%
206	713202	Lakiernik proszkowy	3	0,07%
207	713203	Lakiernik samochodowy	3	0,07%
208	721306	Błacharz samochodowy*	3	0,07%
209	722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	3	0,07%
210	741104	Elektryk budowlany	3	0,07%
211	751104	Rozbieracz-wykrawacz	3	0,07%
212	753390	Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	3	0,07%
213	753690	Pozostali obuwnicy i pokrewni	3	0,07%
214	754902	Monter żaluzji	3	0,07%
215	811408	Pilarz kamienia	3	0,07%
216	812190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	3	0,07%
217	813133	Operator urządzeń mieszających	3	0,07%
218	815702	Pracownik pralni chemicznej	3	0,07%
219	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	3	0,07%
220	817207	Operator strugarek i frezarek do drewna	3	0,07%
221	818190	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	3	0,07%
222	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	3	0,07%
223	834208	Operator spycharki	3	0,07%
224	911206	Salowa	3	0,07%
225	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	3	0,07%
226	912102	Pracznica	3	0,07%
227	912103	Prasowaczka ręczna	3	0,07%
228	921101	Pomocniczy robotnik polowy	3	0,07%
229	921201	Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	3	0,07%
230	921401	Pomocniczy robotnik konserwacji terenów zieleni	3	0,07%
231	931205	Pomocniczy robotnik drogowy	3	0,07%
232	961290	Pozostali sortowacze odpadów	3	0,07%
233	962103	Dostawca potraw	3	0,07%
234	962290	Pozostali pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	3	0,07%

235	121990	Pozostali kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,04%
236	132102	Kierownik do spraw kontroli jakości	2	0,04%
237	132301	Kierownik budowy	2	0,04%
238	143990	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,04%
239	211301	Chemik	2	0,04%
240	214190	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2	0,04%
241	216101	Architekt	2	0,04%
242	216604	Projektant grafiki	2	0,04%
243	227290	Pozostali diagności laboratoryjni specjaliści	2	0,04%
244	228101	Farmaceuta	2	0,04%
245	241202	Doradca finansowy	2	0,04%
246	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	2	0,04%
247	243101	Analitik trendów rynkowych (cool hunter)	2	0,04%
248	243190	Pozostali specjaliści do spraw reklamy i marketingu	2	0,04%
249	243302	Opiekun klienta	2	0,04%
250	243307	Specjalista do spraw obsługi posprzedazowej	2	0,04%
251	244002	Rzeczoznawca majątkowy	2	0,04%
252	244003	Zarządca nieruchomości	2	0,04%
253	251401	Programista aplikacji	2	0,04%
254	251902	Specjalista zastosowań informatyki	2	0,04%
255	262202	Analitik ruchu na stronach internetowych	2	0,04%
256	311211	Inspektor budowlany	2	0,04%
257	311402	Instalator systemów alarmowych	2	0,04%
258	311504	Technik mechanik*	2	0,04%
259	313208	Operator urządzeń oczyszczania ścieków	2	0,04%
260	321402	Technik dentystryczny*	2	0,04%
261	325907	Terapeuta zajęciowy*	2	0,04%
262	332101	Agent ubezpieczeniowy	2	0,04%
263	333101	Agent celny	2	0,04%
264	334304	Asystent zarządu	2	0,04%
265	341205	Pracownik socjalny	2	0,04%
266	343203	Florysta*	2	0,04%
267	421103	Kasjer bankowy	2	0,04%
268	431190	Pozostali pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	2	0,04%
269	431202	Pracownik do spraw ubezpieczeń	2	0,04%
270	513290	Pozostali barmani	2	0,04%
271	516502	Instruktor nauki jazdy	2	0,04%
272	524404	Telemarketer	2	0,04%
273	524601	Wydawca posiłków / bufetowy	2	0,04%
274	531102	Opiekun dzieci na przejściach dla pieszych	2	0,04%
275	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	2	0,04%
276	711301	Kamieniarz*	2	0,04%

277	711990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,04%
278	712101	Dekarz*	2	0,04%
279	712390	Pozostali tynkarze i pokrewni	2	0,04%
280	712905	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*	2	0,04%
281	713190	Pozostali malarze i pokrewni	2	0,04%
282	713208	Piaskarz	2	0,04%
283	721401	Monter bram	2	0,04%
284	722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	2	0,04%
285	723102	Mechanik ciągników	2	0,04%
286	723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	2	0,04%
287	723315	Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	2	0,04%
288	741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	2	0,04%
289	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	2	0,04%
290	751107	Wędliniarz*	2	0,04%
291	751390	Pozostali robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	2	0,04%
292	753303	Szwaczka ręczna	2	0,04%
293	815601	Operator obuwniczych urządzeń szwalniczych	2	0,04%
294	815603	Operator urządzeń montażowych obuwia	2	0,04%
295	816010	Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	2	0,04%
296	816090	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	2	0,04%
297	821290	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	2	0,04%
298	834390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	2	0,04%
299	932905	Pomoc krawiecka	2	0,04%
300	932910	Pomocnik piekarza	2	0,04%
301	933304	Robotnik magazynowy	2	0,04%
302	941202	Zmywacz naczyń	2	0,04%
303	961102	Ładowacz nieczystości stałych	2	0,04%
304	962106	Kolporter	2	0,04%
305	962906	Woźny	2	0,04%
306	132390	Pozostali kierownicy do spraw budownictwa	1	0,02%
307	141103	Kierownik hotelu	1	0,02%
308	214208	Inżynier budowy mostów	1	0,02%
309	214402	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali	1	0,02%
310	214404	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1	0,02%
311	214490	Pozostali inżynierowie mechanicy	1	0,02%
312	214931	Technolog – programista obrabiarek	1	0,02%
313	214932	Inżynier inżynierii materiałowej	1	0,02%

314	214990	Pozostali inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,02%
315	216102	Architekt wnętrz	1	0,02%
316	216304	Projektant wzornictwa przemysłowego	1	0,02%
317	221215	Lekarz - specjalista chorób zakaźnych	1	0,02%
318	221216	Lekarz - specjalista dermatologii i wenerologii	1	0,02%
319	221224	Lekarz - specjalista geriatry	1	0,02%
320	221242	Lekarz - specjalista neonatologii	1	0,02%
321	221254	Lekarz - specjalista pediatrii	1	0,02%
322	221258	Lekarz - specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej	1	0,02%
323	221260	Lekarz - specjalista rehabilitacji medycznej	1	0,02%
324	221261	Lekarz - specjalista reumatologii	1	0,02%
325	221266	Lekarz - specjalista urologii	1	0,02%
326	227101	Diagnosta laboratoryjny	1	0,02%
327	229402	Logopeda	1	0,02%
328	229903	Kosmetolog	1	0,02%
329	229905	Psychoterapeuta	1	0,02%
330	229907	Specjalista terapii uzależnień	1	0,02%
331	233005	Nauczyciel geografii	1	0,02%
332	233007	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	1	0,02%
333	233012	Nauczyciel języka polskiego	1	0,02%
334	233024	Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	1	0,02%
335	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	1	0,02%
336	234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1	0,02%
337	235202	Nauczyciel niedostosowanych społecznie (pedagog resocjalizacji, socjoterapeuta)	1	0,02%
338	235906	Nauczyciel logopeda	1	0,02%
339	235909	Nauczyciel specjalista terapii pedagogicznej	1	0,02%
340	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	1	0,02%
341	235920	Trener osobisty (coach, mentor, tutor)	1	0,02%
342	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	1	0,02%
343	241304	Specjalista bankowości	1	0,02%
344	241308	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	1	0,02%
345	242108	Specjalista do spraw logistyki	1	0,02%
346	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1	0,02%
347	242309	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	1	0,02%
348	242310	Specjalista do spraw wynagrodzeń	1	0,02%
349	243104	Menedżer marki (brand manager)	1	0,02%
350	243107	Specjalista do spraw reklamy	1	0,02%
351	261906	Legislator	1	0,02%
352	263102	Ekonomista	1	0,02%
353	263406	Psycholog wychowawczy	1	0,02%
354	264201	Dziennikarz	1	0,02%

355	265103	Artysta malarz	1	0,02%
356	311104	Technik geodeta*	1	0,02%
357	311408	Technik elektronik*	1	0,02%
358	311514	Technik utrzymania ruchu	1	0,02%
359	311909	Technik automatyk	1	0,02%
360	311922	Technik technologii drewna*	1	0,02%
361	314411	Technik technologii żywności - przetwórstwo mięsne	1	0,02%
362	322001	Dietetyk	1	0,02%
363	325390	Pozostali optycy okularowi	1	0,02%
364	325402	Technik masażysta*	1	0,02%
365	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,02%
366	325601	Ratownik medyczny	1	0,02%
367	333190	Pozostali spedytorzy i pokrewni	1	0,02%
368	333906	Technik organizacji reklamy*	1	0,02%
369	334402	Sekretarka medyczna	1	0,02%
370	341102	Sekretarka notarialna	1	0,02%
371	342301	Instruktor fitness	1	0,02%
372	342310	Pracownik do spraw kultury fizycznej i sportu	1	0,02%
373	343101	Fotograf*	1	0,02%
374	343301	Bibliotekarz*	1	0,02%
375	343390	Pozostali pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	1	0,02%
376	421301	Pracownik instytucji pożyczkowej	1	0,02%
377	422401	Recepcjonista hotelowy	1	0,02%
378	422603	Rejestratorka medyczna	1	0,02%
379	514102	Fryzjer damski	1	0,02%
380	514103	Fryzjer męski	1	0,02%
381	514203	Manikiurzystka	1	0,02%
382	514205	Pracownik solarium	1	0,02%
383	515390	Pozostali gospodarze budynków	1	0,02%
384	522390	Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1	0,02%
385	523003	Kasjer w zakładzie pracy	1	0,02%
386	531107	Opiekunka w żłobku / klubie dziecięcym	1	0,02%
387	532903	Preparator medyczny	1	0,02%
388	541101	Strażak	1	0,02%
389	541306	Portier	1	0,02%
390	611390	Pozostali ogrodnicy	1	0,02%
391	613090	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1	0,02%
392	621001	Drwal / pilarz drzew	1	0,02%
393	711204	Murarz-tylnik*	1	0,02%
394	711390	Pozostali robotnicy obróbki kamienia	1	0,02%
395	711401	Betoniarz	1	0,02%
396	712204	Posadzkarz	1	0,02%
397	712290	Pozostali posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1	0,02%
398	712401	Monter izolacji budowlanych*	1	0,02%
399	712603	Monter instalacji gazowych	1	0,02%
400	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1	0,02%

401	712902	Monter systemów suchej zabudowy	1	0,02%
402	713101	Malarz-tapeciarz	1	0,02%
403	713207	Malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych	1	0,02%
404	713290	Pozostali lakiernicy	1	0,02%
405	721190	Pozostali formierze odlewniczy i pokrewni	1	0,02%
406	721301	Blacharz*	1	0,02%
407	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	1	0,02%
408	723107	Mechanik motocyklowy*	1	0,02%
409	723302	Mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowych	1	0,02%
410	723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	1	0,02%
411	723308	Mechanik maszyn rolniczych	1	0,02%
412	723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	1	0,02%
413	731590	Pozostali formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	1	0,02%
414	731602	Galwanizer	1	0,02%
415	732206	Maszynista maszyn typograficznych	1	0,02%
416	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	1	0,02%
417	752106	Suszarniowy drewna	1	0,02%
418	752390	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	1	0,02%
419	753190	Pozostali krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1	0,02%
420	754990	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,02%
421	811407	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	1	0,02%
422	811409	Szlifierz kamienia	1	0,02%
423	812114	Operator urządzeń walcowni	1	0,02%
424	814104	Wulkanizator	1	0,02%
425	814203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	1	0,02%
426	814209	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	1	0,02%
427	814290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1	0,02%
428	815503	Operator maszyn i urządzeń mechanicznej obróbki skór	1	0,02%
429	815701	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	1	0,02%
430	816005	Operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego	1	0,02%
431	818120	Szlifierz ceramiki	1	0,02%
432	818204	Palacz gazowych kotłów centralnego ogrzewania	1	0,02%
433	818205	Palacz wodnych rusztowych kotłów centralnego ogrzewania	1	0,02%
434	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,02%

435	832201	Kierowca mechanik	1	0,02%
436	834107	Operator maszyn rolniczych	1	0,02%
437	834317	Operator żurawia wieżowego	1	0,02%
438	911202	Palacz pieców zwykłych	1	0,02%
439	921501	Pomocniczy robotnik leśny	1	0,02%
440	931201	Grabarz	1	0,02%
441	932906	Pomocnik ciastkarza	1	0,02%
442	932908	Pomocnik mechanika	1	0,02%
443	932909	Pomocnik mleczarski	1	0,02%
444	932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	1	0,02%
445	932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	1	0,02%
446	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	1	0,02%
447	962903	Parkingowy	1	0,02%
RAZEM:			4507	100%

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Spośród 4507 ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach 20,68% dotyczyło stanowisk subsydiowanych w ramach staży, bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie-użytecznych oraz wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy. Najbardziej preferowanymi zawodami w ramach form subsydiowanych w 2016 roku były: robotnik gospodarczy, sprzedawca, technik prac biurowych, magazynier, obuwnik, stolarz, pomoc kuchenna, ślusarz, sortowacz odpadów komunalnych, fryzjer, kosmetyczka, pomocniczy robotnik budowlany, kelner, specjalista do spraw sprzedaży.

Udział liczby ofert pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia w stosunku do liczby ofert pracy ogółem w danym zawodzie przedstawiał się następująco:

Tabela 11. Oferty pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia zgłoszone w roku 2016 - według zawodów

l.p.	KOD ZAWODU	ZAWODY I SPECJALNOŚCI	LICZBA OFERT PRACY zgłoszonych w 2016 r. (bez subsydiów)	LICZBA OFERT PRACY w ramach subsydiowanych form wsparcia zgłoszonych w 2016 r.	Udział % ofert pracy subsydiowanej w stosunku do ofert pracy zgłoszonych ogółem w danym zawodzie
1	522301	Sprzedawca*	305	96	23,94%
2	515303	Robotnik gospodarczy	45	138	75,41%
3	752205	Stolarz*	138	17	10,97%
4	432103	Magazynier	115	29	20,14%
5	932101	Pakowacz ręczny	131	8	5,76%

6	411004	Technik prac biurowych*	52	64	55,17%
7	753602	Obuwnik*	82	20	19,61%
8	753601	Cholewkarz	93	7	7,00%
9	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	76	11	12,64%
10	941201	Pomoc kuchenna	58	17	22,67%
11	513101	Kelner*	64	10	13,51%
12	512001	Kucharz*	63	9	12,50%
13	332203	Przedstawiciel handlowy	60	6	9,09%
14	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	22	42	65,63%
15	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	57	1	1,72%
16	753402	Tapicer*	46	3	6,12%
17	911207	Sprzątaczką biurowa	48	1	2,04%
18	523002	Kasjer handlowy	47	1	2,08%
19	722204	Ślusarz*	30	15	33,33%
20	751201	Cukiernik*	36	5	12,20%
21	752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	37	3	7,50%
22	815301	Szwaczka maszynowa	38	2	5,00%
23	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	29	10	25,64%
24	832202	Kierowca samochodu dostawczego	34	5	12,82%
25	711205	Brukarz	31	5	13,89%
26	514101	Fryzjer*	21	13	38,24%
27	962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	34	0	0,00%
28	711202	Murarz	33	0	0,00%
29	721204	Spawacz	30	3	9,09%
30	432102	Inwentaryzator	30	2	6,25%
31	514202	Kosmetyczka	20	12	37,50%
32	541307	Pracownik ochrony fizycznej	32	0	0,00%
33	752208	Stolarz meblowy	23	9	28,13%
34	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	29	2	6,45%
35	753105	Krawiec*	26	4	13,33%
36	713201	Lakiernik*	28	1	3,45%
37	721403	Monter konstrukcji aluminiowych	29	0	0,00%
38	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	24	5	17,24%
39	331301	Księgowy	19	7	26,92%
40	712303	Tynkarz	19	7	26,92%
41	524502	Sprzedawca w stacji paliw	23	2	8,00%
42	821902	Monter mebli	22	3	12,00%
43	911203	Pokojowa	24	1	4,00%
44	422602	Recepcjonista	20	4	16,67%
45	313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	23	0	0,00%
46	723105	Mechanik samochodów osobowych	16	6	27,27%
47	524302	Konsultant / agent sprzedaży	21	0	0,00%

		bezpośredniej			
48	711404	Zbrojarz	21	0	0,00%
49	753202	Krojczy	17	4	19,05%
50	524902	Doradca klienta	14	6	30,00%
51	722312	Szlifierz metali	20	0	0,00%
52	951090	Pozostali pracownicy świadczący usługi na ulicach	20	0	0,00%
53	431101	Asystent do spraw księgowości	10	9	47,37%
54	814208	Operator wtryskarki	12	6	33,33%
55	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	18	0	0,00%
56	961202	Sortowacz odpadów komunalnych	3	15	83,33%
57	741103	Elektryk*	12	4	25,00%
58	753490	Pozostali tapicerzy i pokrewni	16	0	0,00%
59	818990	Pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	15	1	6,25%
60	325905	Opiekunka dziecięca*	9	6	40,00%
61	711501	Cieśla*	14	1	6,67%
62	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	9	6	40,00%
63	821109	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	15	0	0,00%
64	833101	Kierowca autobusu	14	1	6,67%
65	513202	Barman	13	1	7,14%
66	713205	Lakiernik wyrobów drzewnych	13	1	7,14%
67	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	11	3	21,43%
68	741201	Elektromechanik*	12	2	14,29%
69	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	10	3	23,08%
70	721404	Monter konstrukcji stalowych	12	1	7,69%
71	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	11	2	15,38%
72	751204	Piekarz*	13	0	0,00%
73	431102	Fakturzystka	8	4	33,33%
74	711502	Cieśla szalunkowy	12	0	0,00%
75	712202	Głazurnik	12	0	0,00%
76	751105	Rzeźnik-wędliniarz	12	0	0,00%
77	753403	Tapicer meblowy	12	0	0,00%
78	812107	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	12	0	0,00%
79	834205	Operator koparki	12	0	0,00%
80	122102	Kierownik do spraw sprzedaży	11	0	0,00%
81	222101	Pielęgniarka	11	0	0,00%
82	234201	Nauczyciel przedszkola	6	5	45,45%
83	311508	Technik mechanik maszyn i urządzeń	11	0	0,00%
84	333105	Spedytor	5	6	54,55%
85	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	7	4	36,36%
86	712601	Hydraulik	7	4	36,36%

87	752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	11	0	0,00%
88	214925	Specjalista do spraw pakowania i opakowań	10	0	0,00%
89	233008	Nauczyciel języka obcego	10	0	0,00%
90	351203	Technik informatyk*	8	2	20,00%
91	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	3	7	70,00%
92	813127	Operator urządzeń do produkcji wyrobów kosmetycznych	10	0	0,00%
93	817210	Pilarz	8	2	20,00%
94	242217	Specjalista administracji publicznej	3	6	66,67%
95	242307	Specjalista do spraw kadr	8	1	11,11%
96	334306	Technik administracji*	4	5	55,56%
97	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	9	0	0,00%
98	512090	Pozostali kucharze	9	0	0,00%
99	522305	Technik handlowiec*	6	3	33,33%
100	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	6	3	33,33%
101	722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	7	2	22,22%
102	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	7	2	22,22%
103	814390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	9	0	0,00%
104	931290	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	7	2	22,22%
105	142004	Kierownik sklepu / supermarketu	8	0	0,00%
106	216601	Grafik komputerowy DTP	6	2	25,00%
107	229201	Fizjoterapeuta	4	4	50,00%
108	235301	Lektor języka obcego	8	0	0,00%
109	422701	Ankieter	8	0	0,00%
110	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	5	3	37,50%
111	752308	Szlifierz materiałów drzewnych	2	6	75,00%
112	753606	Szewc	8	0	0,00%
113	814302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	2	6	75,00%
114	834202	Operator maszyn drogowych	8	0	0,00%
115	235205	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	7	0	0,00%
116	412001	Sekretarka	4	3	42,86%
117	712301	Monter ociepleń budynków	7	0	0,00%
118	722314	Tokarz w metalu	7	0	0,00%
119	815605	Obuwnik przemysłowy	6	1	14,29%
120	817190	Pozostali operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	7	0	0,00%
121	817202	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	7	0	0,00%
122	832203	Kierowca samochodu osobowego	7	0	0,00%

123	834206	Operator koparko-ładowarki	6	1	14,29%
124	932907	Pomocnik lakiernika	5	2	28,57%
125	932913	Sortowacz	7	0	0,00%
126	216602	Grafik komputerowy multimediiów	5	1	16,67%
127	232001	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	6	0	0,00%
128	232006	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	6	0	0,00%
129	241307	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	4	2	33,33%
130	243109	Specjalista sprzedaży internetowej	3	3	50,00%
131	325101	Asystentka stomatologiczna*	3	3	50,00%
132	712501	Monter / składacz okien	4	2	33,33%
133	712906	Monter stolarki budowlanej	4	2	33,33%
134	811406	Operator urządzeń do produkcji mas asfaltobetonowych	6	0	0,00%
135	821205	Monter osprzętu elektrotechnicznego	4	2	33,33%
136	821904	Monter wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów	1	5	83,33%
137	834207	Operator ładowarki	6	0	0,00%
138	912990	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem gdzie indziej niesklasyfikowani	6	0	0,00%
139	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	3	2	40,00%
140	221101	Lekarz	5	0	0,00%
141	311937	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	3	2	40,00%
142	313290	Pozostali operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	5	0	0,00%
143	314101	Laborant mikrobiologiczny	5	0	0,00%
144	332302	Zaopatrzeniowiec	4	1	20,00%
145	341202	Opiekun osoby starszej*	0	5	100,00%
146	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	3	2	40,00%
147	411003	Pracownik kancelaryjny	1	4	80,00%
148	421190	Pozostali kasjerzy bankowi i pokrewni	5	0	0,00%
149	422101	Pracownik biura podróży	2	3	60,00%
150	441501	Pracownik do spraw osobowych	3	2	40,00%
151	515190	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	4	1	20,00%
152	611303	Ogrodnik*	5	0	0,00%
153	711101	Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	5	0	0,00%
154	713102	Malarz budowlany	4	1	20,00%
155	722301	Frezer	5	0	0,00%
156	732201	Drukarz*	3	2	40,00%
157	732301	Introligator*	2	3	60,00%
158	751290	Pozostali piekarze, cukiernicy i	5	0	0,00%

		pokrewni			
159	752302	Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	4	1	20,00%
160	821390	Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	5	0	0,00%
161	121101	Główny księgowy	4	0	0,00%
162	143909	Kierownik / właściciel zakładu usługowego	4	0	0,00%
163	214109	Specjalista kontroli jakości	3	1	25,00%
164	232090	Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	4	0	0,00%
165	233015	Nauczyciel matematyki	4	0	0,00%
166	235916	Animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy)	4	0	0,00%
167	261901	Asystent prawny	2	2	50,00%
168	263401	Psycholog	3	1	25,00%
169	311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	4	0	0,00%
170	311803	Operator CAD	2	2	50,00%
171	321301	Technik farmaceutyczny*	1	3	75,00%
172	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	3	1	25,00%
173	343901	Animator kultury*	0	4	100,00%
174	441203	Listonosz	4	0	0,00%
175	511301	Pilot wycieczek	4	0	0,00%
176	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	4	0	0,00%
177	523090	Pozostali kasjerzy i sprzedawcy biletów	4	0	0,00%
178	532201	Opiekunka domowa	1	3	75,00%
179	712614	Monter urządzeń energetyki odnawialnej	4	0	0,00%
180	712616	Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych*	3	1	25,00%
181	722307	Operator obrabiarek skrawających*	2	2	50,00%
182	741290	Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	4	0	0,00%
183	742102	Monter-elektronik*	4	0	0,00%
184	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	3	1	25,00%
185	815604	Operator urządzeń wykrawających elementy obuwia	4	0	0,00%
186	817290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	4	0	0,00%
187	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	4	0	0,00%
188	933301	Ładowacz	4	0	0,00%
189	951002	Dystrybutor ulotek	4	0	0,00%
190	962902	Dozorca	3	1	25,00%
191	225101	Lekarz weterynarii	1	2	66,67%
192	235203	Nauczyciel niewidomych i słabowidzących (tyflopadaagog)	3	0	0,00%
193	235921	Pedagog	3	0	0,00%

194	261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	3	0	0,00%
195	311201	Kosztorysant budowlany	2	1	33,33%
196	311204	Technik budownictwa*	1	2	66,67%
197	335203	Urzędnik podatkowy	0	3	100,00%
198	342201	Instruktor sportu	3	0	0,00%
199	514207	Technik usług kosmetycznych*	1	2	66,67%
200	541906	Ratownik wodny	3	0	0,00%
201	611306	Ogrodnik terenów zieleni	3	0	0,00%
202	611309	Ogrodnik - uprawa warzyw polowych	3	0	0,00%
203	711290	Pozostali murarze i pokrewni	1	2	66,67%
204	711503	Stolarz budowlany	3	0	0,00%
205	712502	Szklarz	1	2	66,67%
206	713202	Lakiernik proszkowy	3	0	0,00%
207	713203	Lakiernik samochodowy	3	0	0,00%
208	721306	Blacharz samochodowy*	3	0	0,00%
209	722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	3	0	0,00%
210	741104	Elektryk budowlany	3	0	0,00%
211	751104	Rozbieracz-wykrawacz	3	0	0,00%
212	753390	Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	3	0	0,00%
213	753690	Pozostali obuwnicy i pokrewni	3	0	0,00%
214	754902	Monter żaluzji	1	2	66,67%
215	811408	Pilarz kamienia	3	0	0,00%
216	812190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	3	0	0,00%
217	813133	Operator urządzeń mieszających	1	2	66,67%
218	815702	Pracownik pralni chemicznej	3	0	0,00%
219	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	3	0	0,00%
220	817207	Operator strugarek i frezarek do drewna	3	0	0,00%
221	818190	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	3	0	0,00%
222	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	2	1	33,33%
223	834208	Operator spycharki	3	0	0,00%
224	911206	Salowa	3	0	0,00%
225	911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	1	2	66,67%
226	912102	Pracznica	3	0	0,00%
227	912103	Prasowaczka ręczna	3	0	0,00%
228	921101	Pomocniczy robotnik połowy	3	0	0,00%
229	921201	Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	2	1	33,33%
230	921401	Pomocniczy robotnik konserwacji terenów zieleni	3	0	0,00%
231	931205	Pomocniczy robotnik drogowy	1	2	66,67%
232	961290	Pozostali sortowacze odpadów	2	1	33,33%

233	962103	Dostawca potraw	3	0	0,00%
234	962290	Pozostali pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	3	0	0,00%
235	121990	Pozostali kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0,00%
236	132102	Kierownik do spraw kontroli jakości	2	0	0,00%
237	132301	Kierownik budowy	2	0	0,00%
238	143990	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0,00%
239	211301	Chemik	1	1	50,00%
240	214190	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2	0	0,00%
241	216101	Architekt	1	1	50,00%
242	216604	Projektant grafiki	1	1	50,00%
243	227290	Pozostali diagności laboratoryjni specjaliści	2	0	0,00%
244	228101	Farmaceuta	2	0	0,00%
245	241202	Doradca finansowy	2	0	0,00%
246	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1	1	50,00%
247	243101	Analitik trendów rynkowych (cool hunter)	2	0	0,00%
248	243190	Pozostali specjaliści do spraw reklamy i marketingu	2	0	0,00%
249	243302	Opiekun klienta	2	0	0,00%
250	243307	Specjalista do spraw obsługi posprzedażowej	2	0	0,00%
251	244002	Rzeczoznawca majątkowy	1	1	50,00%
252	244003	Zarządca nieruchomości	0	2	100,00%
253	251401	Programista aplikacji	2	0	0,00%
254	251902	Specjalista zastosowań informatyki	2	0	0,00%
255	262202	Analitik ruchu na stronach internetowych	1	1	50,00%
256	311211	Inspektor budowlany	1	1	50,00%
257	311402	Instalator systemów alarmowych	1	1	50,00%
258	311504	Technik mechanik*	2	0	0,00%
259	313208	Operator urządzeń oczyszczania ścieków	1	1	50,00%
260	321402	Technik dentystryczny*	1	1	50,00%
261	325907	Terapeuta zajęciowy*	2	0	0,00%
262	332101	Agent ubezpieczeniowy	0	2	100,00%
263	333101	Agent celny	2	0	0,00%
264	334304	Asystent zarządu	1	1	50,00%
265	341205	Pracownik socjalny	2	0	0,00%
266	343203	Florysta*	1	1	50,00%
267	421103	Kasjer bankowy	1	1	50,00%
268	431190	Pozostali pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	2	0	0,00%
269	431202	Pracownik do spraw ubezpieczeń	0	2	100,00%

270	513290	Pozostali barmani	2	0	0,00%
271	516502	Instruktor nauki jazdy	2	0	0,00%
272	524404	Telemarketer	2	0	0,00%
273	524601	Wydawca posiłków / bufetowy	2	0	0,00%
274	531102	Opiekun dzieci na przejściach dla pieszych	0	2	100,00%
275	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	0	2	100,00%
276	711301	Kamieniarz*	2	0	0,00%
277	711990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0,00%
278	712101	Dekarz*	2	0	0,00%
279	712390	Pozostali tynkarze i pokrewni	1	1	50,00%
280	712905	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*	1	1	50,00%
281	713190	Pozostali malarze i pokrewni	2	0	0,00%
282	713208	Piaskarz	2	0	0,00%
283	721401	Monter bram	2	0	0,00%
284	722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	2	0	0,00%
285	723102	Mechanik ciągników	2	0	0,00%
286	723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	2	0	0,00%
287	723315	Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	1	1	50,00%
288	741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	2	0	0,00%
289	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	2	0	0,00%
290	751107	Wędliniarz*	2	0	0,00%
291	751390	Pozostali robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	2	0	0,00%
292	753303	Szwaczka ręczna	0	2	100,00%
293	815601	Operator obuwniczych urządzeń szwalniczych	2	0	0,00%
294	815603	Operator urządzeń montażowych obuwia	1	1	50,00%
295	816010	Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	2	0	0,00%
296	816090	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	2	0	0,00%
297	821290	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	2	0	0,00%
298	834390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	2	0	0,00%
299	932905	Pomoc krawiecka	1	1	50,00%
300	932910	Pomocnik piekarza	2	0	0,00%
301	933304	Robotnik magazynowy	2	0	0,00%
302	941202	Zmywacz naczyń	2	0	0,00%
303	961102	Ładowacz nieczystości stałych	2	0	0,00%

304	962106	Kolporter	2	0	0,00%
305	962906	Woźny	2	0	0,00%
306	132390	Pozostali kierownicy do spraw budownictwa	1	0	0,00%
307	141103	Kierownik hotelu	1	0	0,00%
308	214208	Inżynier budowy mostów	0	1	100,00%
309	214402	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali	0	1	100,00%
310	214404	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1	0	0,00%
311	214490	Pozostali inżynierowie mechanicy	1	0	0,00%
312	214931	Technolog – programista obrabiarek	0	1	100,00%
313	214932	Inżynier inżynierii materiałowej	1	0	0,00%
314	214990	Pozostali inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0,00%
315	216102	Architekt wnętrz	0	1	100,00%
316	216304	Projektant wzornictwa przemysłowego	1	0	0,00%
317	221215	Lekarz - specjalista chorób zakaźnych	1	0	0,00%
318	221216	Lekarz - specjalista dermatologii i wenerologii	1	0	0,00%
319	221224	Lekarz - specjalista geriatry	1	0	0,00%
320	221242	Lekarz - specjalista neonatologii	1	0	0,00%
321	221254	Lekarz - specjalista pediatrii	1	0	0,00%
322	221258	Lekarz - specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej	1	0	0,00%
323	221260	Lekarz - specjalista rehabilitacji medycznej	1	0	0,00%
324	221261	Lekarz - specjalista reumatologii	1	0	0,00%
325	221266	Lekarz - specjalista urologii	1	0	0,00%
326	227101	Diagnosta laboratoryjny	1	0	0,00%
327	229402	Logopeda	1	0	0,00%
328	229903	Kosmetolog	0	1	100,00%
329	229905	Psychoterapeuta	1	0	0,00%
330	229907	Specjalista terapii uzależnień	1	0	0,00%
331	233005	Nauczyciel geografii	1	0	0,00%
332	233007	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	1	0	0,00%
333	233012	Nauczyciel języka polskiego	1	0	0,00%
334	233024	Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	1	0	0,00%
335	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	1	0	0,00%
336	234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1	0	0,00%
337	235202	Nauczyciel niedostosowanych społecznie (pedagog resocjalizacji, socjoterapeuta)	1	0	0,00%
338	235906	Nauczyciel logopeda	1	0	0,00%
339	235909	Nauczyciel specjalista terapii pedagogicznej	1	0	0,00%

340	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	1	0	0,00%
341	235920	Trener osobisty (coach, mentor, tutor)	1	0	0,00%
342	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0	1	100,00%
343	241304	Specjalista bankowości	1	0	0,00%
344	241308	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	1	0	0,00%
345	242108	Specjalista do spraw logistyki	1	0	0,00%
346	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1	0	0,00%
347	242309	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0	1	100,00%
348	242310	Specjalista do spraw wynagrodzeń	1	0	0,00%
349	243104	Menedżer marki (brand manager)	0	1	100,00%
350	243107	Specjalista do spraw reklamy	0	1	100,00%
351	261906	Legislator	0	1	100,00%
352	263102	Ekonomista	0	1	100,00%
353	263406	Psycholog wychowawczy	1	0	0,00%
354	264201	Dziennikarz	0	1	100,00%
355	265103	Artysta malarz	0	1	100,00%
356	311104	Technik geodeta*	1	0	0,00%
357	311408	Technik elektronik*	1	0	0,00%
358	311514	Technik utrzymania ruchu	1	0	0,00%
359	311909	Technik automatyk	1	0	0,00%
360	311922	Technik technologii drewna*	1	0	0,00%
361	314411	Technik technologii żywności - przetwórstwo mięsne	1	0	0,00%
362	322001	Dietetyk	1	0	0,00%
363	325390	Pozostali optycy okularowi	0	1	100,00%
364	325402	Technik masażysta*	1	0	0,00%
365	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0	0,00%
366	325601	Ratownik medyczny	1	0	0,00%
367	333190	Pozostali spedytorzy i pokrewni	0	1	100,00%
368	333906	Technik organizacji reklamy*	0	1	100,00%
369	334402	Sekretarka medyczna	0	1	100,00%
370	341102	Sekretarka notarialna	1	0	0,00%
371	342301	Instruktor fitness	1	0	0,00%
372	342310	Pracownik do spraw kultury fizycznej i sportu	0	1	100,00%
373	343101	Fotograf*	1	0	0,00%
374	343301	Bibliotekarz*	1	0	0,00%
375	343390	Pozostali pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	1	0	0,00%
376	421301	Pracownik instytucji pożyczkowej	1	0	0,00%
377	422401	Recepcjonista hotelowy	1	0	0,00%

378	422603	Rejestratorka medyczna	1	0	0,00%
379	514102	Fryzjer damski	1	0	0,00%
380	514103	Fryzjer męski	1	0	0,00%
381	514203	Manikiurzystka	1	0	0,00%
382	514205	Pracownik solarium	0	1	100,00%
383	515390	Pozostali gospodarze budynków	0	1	100,00%
384	522390	Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1	0	0,00%
385	523003	Kasjer w zakładzie pracy	0	1	100,00%
386	531107	Opiekunka w żłobku / klubie dziecięcym	0	1	100,00%
387	532903	Preparator medyczny	1	0	0,00%
388	541101	Strażak	1	0	0,00%
389	541306	Portier	1	0	0,00%
390	611390	Pozostali ogrodnicy	1	0	0,00%
391	613090	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1	0	0,00%
392	621001	Drwal / pilarz drzew	0	1	100,00%
393	711204	Murarz-tylnik*	0	1	100,00%
394	711390	Pozostali robotnicy obróbki kamienia	1	0	0,00%
395	711401	Betoniarz	0	1	100,00%
396	712204	Posadzkarz	1	0	0,00%
397	712290	Pozostali posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1	0	0,00%
398	712401	Monter izolacji budowlanych*	0	1	100,00%
399	712603	Monter instalacji gazowych	1	0	0,00%
400	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0	1	100,00%
401	712902	Monter systemów suchej zabudowy	1	0	0,00%
402	713101	Malarz-tapeciarz	0	1	100,00%
403	713207	Malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych	1	0	0,00%
404	713290	Pozostali lakiernicy	1	0	0,00%
405	721190	Pozostali formierze odlewniczy i pokrewni	1	0	0,00%
406	721301	Blacharz*	1	0	0,00%
407	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	1	0	0,00%
408	723107	Mechanik motocyklowy*	0	1	100,00%
409	723302	Mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowych	1	0	0,00%
410	723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	1	0	0,00%
411	723308	Mechanik maszyn rolniczych	0	1	100,00%
412	723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	0	1	100,00%
413	731590	Pozostali formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	1	0	0,00%
414	731602	Galwanizer	1	0	0,00%
415	732206	Maszynista maszyn typograficznych	1	0	0,00%
416	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	1	0	0,00%
417	752106	Suszarniowy drewna	0	1	100,00%

418	752390	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	0	1	100,00%
419	753190	Pozostali krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1	0	0,00%
420	754990	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	1	100,00%
421	811407	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	1	0	0,00%
422	811409	Szlifierz kamienia	1	0	0,00%
423	812114	Operator urządzeń walcowni	1	0	0,00%
424	814104	Wulkanizator	1	0	0,00%
425	814203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	0	1	100,00%
426	814209	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	0	1	100,00%
427	814290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1	0	0,00%
428	815503	Operator maszyn i urządzeń mechanicznej obróbki skór	1	0	0,00%
429	815701	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	0	1	100,00%
430	816005	Operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego	1	0	0,00%
431	818120	Szlifierz ceramiki	0	1	100,00%
432	818204	Palacz gazowych kotłów centralnego ogrzewania	1	0	0,00%
433	818205	Palacz wodnych rusztowych kotłów centralnego ogrzewania	1	0	0,00%
434	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0,00%
435	832201	Kierowca mechanik	0	1	100,00%
436	834107	Operator maszyn rolniczych	1	0	0,00%
437	834317	Operator żurawia wieżowego	1	0	0,00%
438	911202	Palacz pieców zwykłych	1	0	0,00%
439	921501	Pomocniczy robotnik leśny	1	0	0,00%
440	931201	Grabarz	1	0	0,00%
441	932906	Pomocnik ciastkarza	1	0	0,00%
442	932908	Pomocnik mechanika	1	0	0,00%
443	932909	Pomocnik mleczarski	0	1	100,00%
444	932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	1	0	0,00%
445	932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	0	1	100,00%
446	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	0	1	100,00%
447	962903	Parkingowy	1	0	0,00%
RAZEM:			3575	932	

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Najwięcej ofert pracy (bez form subsydiowanych) pojawiało się w zawodach: sprzedawca, stolarz, pakowacz ręczny, magazynier, cholewkarz, obuwnik, pomocniczy robotnik budowlany, kelner, kucharz, przedstawiciel handlowy, pomoc kuchenna, kierowca samochodu ciężarowego (kierowca C+E, kierowca międzynarodowy).

W zawodzie sprzedawcy pracodawcy zwykle oczekują doświadczenia zawodowego w handlu, obsługi komputera, kasy fiskalnej i terminali płatniczych. Pojawiały się także oferty zawierające wymagania posiadania minimum wykształcenia zawodowego, a nawet średniego. Zawód ten jest licznie reprezentowany przez osoby bezrobotne. Trudności w objęciu wolnego wakatów zwykle związane są z brakiem umiejętności obsługi komputera, kasy fiskalnej lub terminali płatniczych. Duża część ofert pracy dotyczy branży spożywczej. Praca ta wymaga dyspozycyjności i mobilności, gdyż wiąże się z pracą w systemie zmianowym. Tutaj osoby korzystające z komunikacji miejskiej (nie posiadające prawa jazdy kat. B lub własnego samochodu) często zgłaszają problemy z dojazdem ze względu na małą liczbę połączeń z miejsca zamieszkania, brak połączeń w późniejszych godzinach wieczornych lub wczesnych godzinach porannych, czy też brak możliwości dojazdu do pracy w weekend. Pod względem posiadanych predyspozycji oczekuje się kandydatów komunikatywnych, potrafiących pracować w grupie oraz potrafiących planować i organizować własną pracę.

Do pracy na stanowiska stolarza, pomocnika stolarza poszukiwano osób przede wszystkim z doświadczeniem w pracy na stolarni oraz preferowano posiadanie wykształcenia zasadniczego zawodowego stolarza. W zależności od rodzaju wykonywanych prac na stolarni wymagano umiejętności obsługi maszyn i narzędzi stolarskich. Często oczekiwano samodzielnych stolarzy. Do produkcji mebli oczekiwano kandydatów z umiejętnością czytania rysunku technicznego i montażu mebli.

Na stanowisko pakowacza pracodawcy najczęściej poszukiwali osób chętnych do pracy, sprawnych manualnie, z dobrym stanem zdrowia, a czynności na tym stanowisku dotyczyły prostych prac fizycznych. W ewidencji urzędu są osoby spełniające wskazane kryteria, jednakże często pojawiają się bariery związane z ograniczeniami zdrowotnymi, brakiem gotowości do pracy w systemie zmianowym (w tym z powodu trudności z dojazdem do miejsca pracy na wskazane godziny oraz powrotem).

Pracodawcy poszukujący pracowników na stanowisko magazyniera oczekują przede wszystkim osób z doświadczeniem na tym stanowisku. Mile widziane były osoby z wykształceniem co najmniej zawodowym oraz prawem jazdy kat. B. W zależności

od zakresu obowiązków wymagano umiejętności obsługi komputera, uprawnień kierowcy operatora wózków jezdniowych oraz znajomości branży w której pracodawca prowadzi działalność. Oczekiwano kandydatów z dobrą organizacją czasu pracy, dyspozycyjnych, komunikatywnych, dokładnych, punktualnych oraz uczciwych.

Od obuwników i cholewkarzy oczekiwano również doświadczenia w zawodzie. Dla pracodawców tej branży wykształcenie miało mniejsze znaczenie, a ważne były w przypadku cholewkarzy - umiejętności szycia cholewek lub pracy na stole, obuwników – znajomość i umiejętności montażu obuwia. Pojawiały się także oferty pracy w których pracodawcy pomimo wskazania wymagań oferowali możliwość przyuczenia do pracy w zawodzie. Obecnie szkoły w powiecie wadowickim w zawodach związanych z branżą obuwniczą wypuszczają na rynek pracy niewielu absolwentów. W rejestrach urzędu na koniec 2016 roku zarejestrowane były zaledwie 2 osoby w zawodzie obuwnika, które ukończyły naukę do 12 miesięcy. Osoby posiadające doświadczenie oraz wykształcenie często ze względu na wiek czy też przeciwwskazania zdrowotne rezygnują z pracy w tych zawodach.

Pracodawcy poszukujący kandydatów do pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego, samochodu dostawczego oraz osobowego oczekują odpowiednich uprawnień w zakresie prawa jazdy kat. B, C oraz C+E. Poza uprawnieniami priorytetem jest doświadczenie zawodowe (w tym w transporcie międzynarodowym), kwalifikacja na przewóz rzeczy, znajomość języków obcych oraz w zależności od rodzaju wykonywanej pracy oczekiwane są uprawnienia HDS, ADR. Brak zainteresowania ofertami na ww. stanowisku ze strony osób zarejestrowanych wynika przede wszystkim z niespełnienia któregoś z wymaganych kryteriów, takich jak np. doświadczenie na trasach międzynarodowych, znajomość języków obcych, brak uprawnień do przewozu rzeczy, wiek, mobilność. Pomimo posiadanych kwalifikacji często też osoby nie są zainteresowane pracą na trasach międzynarodowych. Lokalny rynek pracy zgłaszał także zapotrzebowanie na stanowisko kierowcy autobusu. Osoby znajdujące się w ewidencji Urzędu posiadające kwalifikacje kat. D często wiele lat nie pracowały w zawodzie i nie posiadają aktualnych uprawnień, w tym kwalifikacji do przewozu osób. Również wiek i problemy zdrowotne uniemożliwiają doświadczonym kandydatom powrót do zawodu.

Od pracowników budowlanych oczekuje się przede wszystkim doświadczenia i umiejętności w pracy na wskazanych stanowiskach, prawa jazdy kat. B, dobrego stanu zdrowia i chęci do pracy. Ze względu na niebezpieczeństwa związane z wykonywaniem zawodów budowlanych pracodawcy oczekują osób bez nałogów (osób niepijących). Wśród osób

zarejestrowanych w PUP są osoby spełniające ww. wymagania lecz często nie są zainteresowane pracą na proponowanych stanowiskach z uwagi na pracę w „szarej strefie” lub poszukiwanie zatrudnienia poza granicami kraju.

Również branża gastronomiczna stawia przed kandydatami coraz większe wymagania. Warunkiem pracy w zawodzie pomocy kuchennej, kelnera, czy też kucharza jest posiadanie książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych. Wykształcenie, doświadczenie czy też umiejętności uzależnione są od stanowiska. Od pomocy kuchennych oczekuje się głównie doświadczenia w pracy na kuchni, umiejętności w przygotowywaniu posiłków, współpracy w zespole. Znajomość języka angielskiego lub innego języka obcego, miła aparycja, komunikatywność i także doświadczenie były mile widziane wśród kandydatów na kelnerów. O zatrudnienie na stanowisku kucharza mogły ubiegać się osoby przede wszystkim z wykształceniem gastronomicznym oraz doświadczeniem i zamiłowaniem do gotowania. Wymaganiem, które zwykle stanowi barierę w podjęciu pracy w branży gastronomicznej jest dyspozycyjność. Podobnie jak w zawodzie sprzedawcy, pakowacza, pracownika produkcji utrudnieniem jest słabo rozwinięty transport publiczny gdzie po godzinie 22-ej lub w weekendy często brak jest dojazdu do wielu miejscowości.

Pracodawcy zgłaszający zapotrzebowanie na stanowiska: doradcy klienta, pracownika biurowego, przedstawiciela handlowego oraz specjalisty do spraw sprzedaży wymagali wykształcenia co najmniej średniego, doświadczenia zawodowego w danej branży, prawa jazdy kat. B z doświadczeniem w prowadzeniu pojazdu oraz znajomości języków obcych (w mowie i piśmie). Wśród osób figurujących w ewidencji znajdują się osoby, które najczęściej nie spełniają wymagań w zakresie znajomości branży lub brak znajomości języka obcego w stopniu pozwalającym na swobodną komunikację.

W przypadku ofert na stanowiska krawcowej lub szwaczki pracodawcy wymagali doświadczenia zawodowego i umiejętności szycia na maszynach przemysłowych. W zależności od profilu działalności firmy często pojawia się doświadczenie w szyciu np. tapicerki. Podobnie jak w ubiegłych latach w rejestrach PUP są osoby spełniające te wymagania jednakże najczęściej rejestracja jest czasowa, a osoby są zatrudniane sezonowo, na umowę zlecenie i mają gwarancję powrotu do ostatniego pracodawcy. Pozostałe osoby posiadające kwalifikacje często nie posiadają umiejętności obsługi przemysłowych maszyn szwalniczych lub długo nie pracowały w swoim zawodzie, co znacznie obniża szanse uzyskania zatrudnienia. Również zdarza się, że osobom spełniającym wymagania obecnie

przeciwskazania zdrowotne nie pozwalają na podjęcie pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i doświadczeniem.

Bez wątplenia nadal brak uprawnień i niewystarczające umiejętności dla pracodawców często wykluczyły możliwość zatrudnienia na stanowiska spawacza, ślusarza. W ofertach wciąż pojawia się wymaganie doświadczenia w zawodzie (czasem „mile widziane”) oraz aktualne uprawnienia spawalnicze tj. MIG, MAG, TIG. Istotne jest posiadanie uprawnień spawacza w jednej lub dwóch metodach. Czasami pracodawcy oczekują tylko umiejętności spawania.

Podsumowując, do najczęściej stawianych wymagań wobec kandydatów należały:

- obsługa komputera, programów komputerowych,
- obsługa kasy fiskalnej i terminali płatniczych,
- znajomość języków obcych: angielski, niemiecki, ukraiński, rosyjski.
- uprawnienia do obsługi wózków jezdniowych,
- kwalifikacje na przewóz rzeczy/osób, ADR, HDS,
- uprawnienia spawalnicze /wszystkie rodzaje/,
- obsługa szwalniczych maszyn przemysłowych.

Analizując oferty pracy najczęściej zgłaszane do Urzędu należy zwrócić uwagę, iż nie odzwierciedlają one wszystkich potrzeb lokalnego rynku pracy. Niejednokrotnie oferty pracy dotyczą tego samego stanowiska i pochodzą od tego samego pracodawcy, czy też pracodawcy już nie mają obowiązku informowania urzędu pracy o wolnych miejscach zatrudnienia. Ustalając potrzeby szkoleniowe oraz realizując wsparcie w ramach form określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należy na bieżąco monitorować preferencje zatrudnieniowe pracodawców i wykorzystywać informacje spoza dostępnych statystyk oraz wykorzystywać wiedzę specjalistów zajmujących się rynkiem pracy.

3.2. BAROMETR ZAWODÓW – POWIAT WADOWICKI – 2017 ROK

„Barometr zawodów” jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej, dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. W realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach panelu ekspertów w miesiącu wrześniu 2016 roku udział wzięli pośrednicy pracy oraz specjaliści do spraw rozwoju zawodowego. Analizowano osobno sytuację dla każdego zawodu pod kątem zmian

zapotrzebowania na pracowników w nadchodzącym roku oraz kształtowania się relacji między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników. Uczestnicy panelu również wykorzystali informacje wykraczające poza statystyki, co w efekcie umożliwiło zidentyfikowania zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w nadchodzącym roku i przedstawienie bliższą rzeczywistości relację podaży do popytu na lokalnym rynku pracy.

Profesje zakwalifikowano do trzech kategorii:

- **zawody deficytowe** – w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników o odpowiednich kwalifikacjach niewielka,
- **zawody zrównoważone** – w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się),
- **zawody nadwyżkowe** – w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie i/lub nadmierną liczbę kandydatów spełniających wymagania pracodawców.

Zdaniem specjalistów monitorujących małopolski rynek pracy na niedobór pracowników na lokalnym rynku mają wpływ:

- trudne warunki pracy, obciążające zarówno fizycznie, jak i psychicznie (m. in. wysokie lub niskie temperatury, zapylenie, praca w wymuszonej pozycji, stres, nadmierna odpowiedzialność),
- wynagrodzenie nieadekwatne do charakteru pracy lub stanowiska,
- praca poza miejscem zamieszkania, wymagająca długich dojazdów bądź powodujące rozłąkę z rodziną,
- brak umiejętności wymaganych przez pracodawcę,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe, brak lub utrata kwalifikacji i uprawnień,
- brak chęci do pracy,
- wiek kandydatów (zbyt wysoki lub zbyt niski), zły stan zdrowia,
- atrakcyjniejsze warunki pracy na danym stanowisku poza lokalnym rynkiem pracy (również poza granicami kraju)¹⁴.

¹⁴ „Barometr zawodów 2017 – raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim”, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2016, str. 11.

Natomiast jedną z przyczyn występowania nadwyżek pracowników zdaniem obserwatorów jest niskie zapotrzebowanie na dany zawód. Skala nadwyżek wzmacniana jest poprzez „nadprodukcję” absolwentów przez szkoły zawodowe i uczelnie, które nie dopasowują oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Wpływ na nadwyżki pracowników mają też nieprzemyślane wybory edukacyjne młodych ludzi, którzy wybierają modne lub stosunkowo łatwe kierunki studiów. Nadpodaż pracowników to także następstwo procesów zachodzących na rynku pracy, m. in. zamykanie dużych zakładów pracy, modyfikacji struktury przedsiębiorstw, masowych zwolnień pracowników czy postępu technologicznego skutkującego zautomatyzowaniem produkcji¹⁵.

Małopolskie powiaty są mocno zróżnicowane, zarówno pod względem liczby mieszkańców, poziomem ich wykształcenia, jak i skali przedsiębiorczości i specjalizacji branżowych. Zdarza się, że zawody prognozowane w jednych powiatach jako deficytowe w sąsiednich są oceniane jako nadwyżkowe. Sytuacja taka może być zachętą do podejmowania pracy poza powiatem zamieszkania – warunkiem jest odpowiednia infrastruktura komunikacyjna pomiędzy miejscem zamieszkania a zakładem pracy¹⁶.

Poniżej (Tabela 12) przedstawiono wyniki przeprowadzonego barometru zawodów dla powiatu wadowickiego na 2017 rok.

Jak pokazuje poniższa tabela wśród zawodów deficytowych znajdują się zawody z branży transportowej. Branża ta reprezentowana jest między innymi przez grupy zawodów: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kierowcy samochodów osobowych, diagnosty samochodowi, blacharze i lakiernicy samochodowi, mechanicy pojazdów samochodowych, spedytorzy i logistycy. Niedobór kierowców wynika często z charakteru pracy (długa nieobecność w domu w przypadku kierowców międzynarodowych), braku odpowiednich uprawnień np. do przewozu rzeczy, wysokich wymagań pracodawców – znajomość języków obcych, odpowiedzialność materialna, dyspozycyjność. Również wynagrodzenie oferowane przez lokalnych pracodawców okazuje się mało atrakcyjne w porównaniu z płacą kierowców zatrudnianych przez pracodawców zagranicznych. Problem niskiego wynagrodzenia pojawia się także przy poszukiwaniu kierowców autobusów. Podczas rekrutacji na spedytorów i logistyków głównymi barierami jest brak doświadczenia kandydatów oraz brak znajomości języków obcych.

¹⁵ „Barometr zawodów 2017 – raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim”, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2016, str. 15 - 16.

¹⁶ Tamże, str. 18 - 19.

Tabela 12. Barometr zawodów – powiat wadowicki – 2017 rok

Barometr zawodów 2017

powiat wadowicki

www.barometrzedawodow.pl

DEFICYT	RÓWNOWAGA	NADWYŻKA
Agenci ubezpieczeniowi Animatorzy kultury i organizatorzy imprez Blacharze i lakiernicy samochodowi Ciepłe i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Diagnostyci samochodowi Elektromechanicy i elektromonterzy Farmaceutyci Filolodzy i tłumacze Fryzjerzy Geodeci i kartografowie Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Inżynierowie budownictwa Inżynierowie mechanicy Kelnerzy i barmani Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy budowy Kosmetyczki Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Kucharze	Lakiernicy Lekarze Masarze i przetwórcy ryb Mechanicy maszyn i urządzeń Mechanicy pojazdów samochodowych Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy maszyn i urządzeń Murarze i tynkarze Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele szkół specjalnych Obuwnicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Piekarze Pielęgniarki i położne Pomoce kuchenne Posadzkarze Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Pracownicy socjalni Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży Przedstawiciele handlowi Psycholodzy i psychoterapeuci Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy obróbki drewna i stolarze Samodzielni księgowi Spawacze Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Spedytorzy i logiści Sprzedawcy i kasjerzy Szeffowie kuchni Ślusarze Tapieerzy Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie Terapeuci zajęciowi Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy
Administratorzy stron internetowych Analitycy, testerzy i operatorzy systemów informatycznych Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci i technicy dentystyczni Betoniarze i zbrojarze Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy Brukarze Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła Dentyści Dziennikarze i redaktorzy Fizjoterapeuci i masażyści Floryści Fotografowie Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie chemicy i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Kamieniarze Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży	Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych Listonosze i kurierzy Magazynierzy Malarze budowlani Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektroniki Monterzy okien i szklarzy Nauczyciele nauczania początkowego Nauczyciele przedszkoli Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Opiekunki dziecięce Optycy i pracownicy wytwarzający protezy Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce w gospodarstwie domowym Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty Pracownicy poligraficzni Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy służb mundurowych Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy zajmujący się zwierzętami Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek Ratownicy medyczni Robotnicy budowlani Robotnicy leśni Robotnicy obróbki skóry Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Specjaliści telekomunikacji Sprzątaaczk i pokojowe Technicy elektrycy Weterynarze Windykatorzy
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Ekonomisci Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozory Górniczy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych Inżynierowie inżynierii środowiska Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	Operatorzy maszyn włókienniczych Pedagodzy Pracownicy administracyjni i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej Prawnicy Rolnicy i hodowcy Sekretarki i asystenci	Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Specjaliści administracji publicznej Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści technologii żywności i żywienia Technicy budownictwa Technicy informatycy Technicy mechanicy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

Realizator badania

Koordinator wojewódzki

Deficyt diagnostów samochodowych przede wszystkim wynika z trudności zdobycia i utrzymania niezbędnych do tej pracy kwalifikacji. Natomiast w przypadku mechaników i blacharzy samochodowych pracodawcy najczęściej widzą niedobory wiedzy i umiejętności wśród absolwentów szkół, brak predyspozycji i chęci do pracy w zawodzie. Doświadczonych kandydatów eliminują ze względu na brak doskonalenia zawodowego t.j. umiejętności wykorzystania i znajomości nowych technologii. Tutaj wpływ na deficyt ma także praca w szarej strefie.

Deficyt zawodów pojawia się również w branży budowlanej. Są to m. in. murarze i tynkarze, cieśle i stolarze budowlani, technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie, posadzkarze, dekarze i blacharze budowlani, kierownicy budowy. Wśród czynników mających wpływ na pojawiający się deficyt w tych zawodach wymienia się: trudne warunki pracy, niskie wynagrodzenia, brak uprawnień, niewystarczające doświadczenie, wiek, pracę w szarej strefie oraz problemy zdrowotne (w tym choroba alkoholowa) kandydata do pracy.

Prognozy na 2017 rok przewidują deficyt wśród grup zawodów w branży produkcyjnej m. in.: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, robotnicy obróbki drewna i stolarze, operatorzy obrabiarek skrawających, masarze i przetwórcy ryb. W rejestrach urzędu pozostają osoby bezrobotne, jednakże zwykle zły stan zdrowia (choroby zawodowe), wiek, długa przerwa w pracy, brak znajomości nowych technologii, uniemożliwiają im podjęcie pracy w zawodzie. Praca w branży produkcyjnej często wiąże się z trudnymi warunkami pracy, wysiłkiem fizycznym. Oferowane przez pracodawców niskie wynagrodzenia również przyczyniają do powstania deficytu. Wskazane czynniki coraz częściej są przesłanką do zatrudniania pracowników ze wschodu.

Wpływ wymagania wobec kandydatów mają przede wszystkim tendencje utrzymujące się w otoczeniu przedsiębiorstwa, które w konsekwencji wpływają na rozwój firm. Pracodawca jest podmiotem nastawionym na zysk, w związku z czym wykształcenie, umiejętności i doświadczenie zawodowe kandydata mają mu ten zysk zapewnić. Wielkość popytu na pracowników uzależniona jest od regionu w którym działają przedsiębiorstwa oraz zasobów ludzkich, które są w stanie zaspokoić zapotrzebowanie pracodawców.

Szybkość zmian zachodzących w gospodarce sprawia, że koniecznym jest ciągle monitorowanie trendów panujących na rynku pracy. Prowadzone przez różne instytucje badania w obszarze rynku pracy potwierdzają, że ważnym jest prowadzenie stałej współpracy pomiędzy jednostkami zajmującymi się edukacją młodzieży na poziomie gimnazjalnym,

ponadgimnazjalnym i wyższym, a pracodawcami i instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy.

Obserwatorzy oraz specjaliści zajmujący się problematyką rynku pracy dostrzegają, że pomimo dobrych informacji płynących z rynku pracy i popytem na pracowników wielu branż, kluczowym problemem stają się coraz większe trudności w obsadzaniu stanowisk. Ofert pracy przybywa, jednakże należy podkreślić, że znaczna część ofert pracy jest niskiej jakości, co powoduje, że pracodawcy mają problem z rekrutacją i kierują swoją ofertę do imigrantów zza wschodniej granicy.

Ponadto pracownicy stają się coraz bardziej otwarci na zmianę pracy, zwłaszcza jeśli wiąże się ona z podwyższeniem wynagrodzenia oraz ofertą innych pozapłacowych świadczeń. Natomiast zdarza się także, że osoby poszukujące pracy zachowują się nieodpowiedzialnie i z coraz większą odwagą po zawarciu umowy porzucają miejsce pracy już po pierwszym dniu. Na trudną sytuację pracodawcy ma wpływ też szereg innych czynników. Często wymienia się obniżenie poziomu aktywności osób bezrobotnych ze względu na dobre warunki w obszarze świadczeń socjalnych. Ponadto wskazuje się na program „Rodzina 500+”, który w wielu przypadkach zdecydował o rezygnacji z pracy kobiet, umożliwiając im sprawowanie opieki nad dziećmi.

Poznając oczekiwania pracodawców i wykorzystując dostępne ścieżki edukacji stwarzamy możliwość dostosowania i wyposażenia w niezbędne kwalifikacje i kompetencje osoby wchodzące na rynek pracy, jak i te które obecnie pracy poszukują. Zdaniem specjalistów brak świadomości zawodowej jest przyczyną bezrobocia wśród młodych osób. Podkreśla się, że koniecznym jest pomaganie młodzieży w wyborze dalszych ścieżek rozwoju gdyż bardzo często szkoła, zawód jest wyborem przypadkowym.

Należy zauważyć, że znalezienie zatrudnienia jest coraz trudniejsze. Jest wyzwaniem, które bez posiadania różnych kompetencji (doświadczenie, dodatkowe uprawnienia, kompetencje miękkie) sprawia, iż proces poszukiwania pracy staje się bezskuteczny. Wszyscy uczestnicy rynku pracy muszą być otwarci na ciągłe zdobywanie wiedzy i nowych umiejętności, adekwatnych do aktualnych wymagań rynku.

3.3. INFORMACJA SYGNALNA I I II PÓŁROCZE 2016 ROKU - MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE WADOWICKIM

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Umożliwia on pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia oraz potrzeb kadrowych pracodawców. W swoim założeniu powinien on stanowić wskazówkę dla osób wybierających zawód, jak również pozwolić zaplanować odpowiednie kierunki szkoleń, staży oraz przygotowania zawodowego dorosłych dla osób bezrobotnych pozostających w rejestrach tutejszego urzędu. Półroczne informacje sygnałne i roczne raporty tworzone przez Urzędy pozwalają określić zmiany zachodzące w strukturze bezrobocia na lokalnych rynkach pracy. Powinny być wykorzystywane przez instytucje zajmujące się w swojej działalności polityką zatrudnienia, w tym przede wszystkim przez: samorządy terytorialne, centra kształcenia ustawicznego, instytucje szkoleniowe, szkoły ponadgimnazjalne i uczelnie wyższe. Na bieżąco prowadzony monitoring poziomu i struktury bezrobocia pozwala na doskonalenie stosowanych aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu, a dzięki temu pozwala na łagodzenie skutków trudnych warunków panujących na rynku pracy.

Struktura zawodowa bezrobotnych i ofert pracy w I półroczu 2016 roku, zgodnie z wytycznymi, oparta została na Klasyfikacji zawodów i specjalności, wprowadzonej do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1145).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na obserwowanie zjawisk zachodzących na rynku pracy w obrębie kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz identyfikowanie zachodzących zmian. W analizie posłużono się wskaźnikami intensywności deficytu (nadwyżki) zawodu, których definicje jednoznacznie zostały określone w nowych zaleceniach metodycznych (Łódź, 2012 r.) opracowanych przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych Sp. z o.o. na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie z nowymi zaleceniami monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych publikowany jest w formie:

- informacji sygnałnej – prezentującej ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych (publikacja do dwóch miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego tj. do końca sierpnia za I półrocze, do końca lutego za II półrocze),
- raportu rocznego – zawierającego analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, ranking roczny zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę umiejętności i uprawnień, analizę rynku edukacyjnego, badania kwestionariuszowe przedsiębiorstw i prognozę rynku pracy (publikacja w miesiącu marcu).

Podstawowe pojęcia według nowej metodologii:

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

W poniższych tabelach (Tabela 13 i Tabela 14) przedstawiono:

- informację sygnałną za I półrocze 2016 roku – obejmującą okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku,
- informację sygnałną za II półrocze 2016 roku – obejmującą okres od 1 lipca 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

Tabele prezentują rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych, których konstrukcja opiera się na zestawieniu popytowej strony rynku pracy (liczby wolnych miejsc pracy) z jego stroną podażową (liczbą zarejestrowanych w urzędzie pracy).

Tabela 13. Informacja sygnałna – Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie wadowickim – I półrocze 2016 r.

SEKCJA	ZAKLASYFIKOWANIE	GRUPA ELEMENTARNA
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
	zawód deficytowy	Sortowacze odpadów
		Operatorzy maszyn do szycia
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw finansowych
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Pracownicy ochrony osób i mienia
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Lakiernicy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Formierze odlewniczy i pokrewni

Źródło: Informacja sygnałna za I półrocze 2016 r. dla powiatu wadowickiego,
Departament Rynku Pracy MRPiPS

Tabela 14. Informacja sygnałna – Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie wadowickim – II półrocze 2016 r.

SEKCJA	ZAKLASYFIKOWANIE	GRUPA ELEMENTARNA
DEFICYT	<i>zawód maksymalnie deficytowy</i>	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Instruktorzy nauki jazdy
		Ankieterzy
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Sortowacze odpadów
		Kreślarze
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		<i>zawód deficytowy</i>
	Nauczyciele szkół specjalnych	
	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	
	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	
	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	
	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	
	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	
	Gońcy, bagażowi i pokrewni	
	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	
	Lektorzy języków obcych	
	RÓWNOWAGA	<i>zawód zrównoważony</i>
Sprzedawcy w stacji paliw		
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych		
Konstruktorzy i krojczowie odzieży		
Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)		
Zaopatrzeniowcy		
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Agenci ubezpieczeniowi
		Asystenci nauczycieli
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe

NADWYŻKA	<i>zawód nadwyżkowy</i>	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ogrodnicy
		Kucharze
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Asystenci dentystyczni
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ładowacze nieczystości
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
	<i>zawód maksymalnie nadwyżkowy</i>	Pracownicy obsługi biurowej
		Technicy rolnictwa i pokrewni
		Rolnicy upraw mieszanych
		Technicy medyczni i dentystyczni
		Mechanicy precyzyjni
		Technicy weterynarii
Robotnicy budowy dróg		

*Źródło: Informacja sygnałna za II półrocze 2016 r. dla powiatu wadowickiego,
Departament Rynku Pracy MRPiPS*

Pełniejszy obraz rynku pracy powiatu wadowickiego przedstawiony zostanie w miesiącu marcu 2017 r. w raporcie rocznym zawierającym ujęcie diagnostyczne, obejmujące swym zakresem analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących na badanym rynku pracy w roku sprawozdawczym oraz ujęcie prognostyczne – analizę kolejnego okresu sprawozdawczego.

3.4. DIAGNOZA OSÓB UPRAWNIONYCH

Analiza potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych

W roku 2016 osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, uprawnione do szkolenia, u specjalistów do spraw rozwoju zawodowego, doradców zawodowych oraz pośredników pracy pełniących funkcję doradcy klienta indywidualnego, mogły uzyskać informacje dotyczące możliwości i zasad korzystania z usług szkoleniowych świadczonych przez Urząd.

Przedstawiony poniżej wykaz potrzeb szkoleniowych uwzględnia przede wszystkim wskazania zawarte w Indywidualnych Planach Działania, wypracowanych przy współpracy doradcy klienta z osobą bezrobotną. Dokonując analizy zgłaszanych u pracowników urzędu potrzeb szkoleniowych, wynikających z chęci uzyskania lub podwyższenia posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz mając na uwadze aktywizację zawodową osób bezrobotnych,

a także poprawę ich atrakcyjności na rynku pracy wyodrębniono następujące kierunki szkoleń:

- spawacz (różne metody),
- prawo jazdy kategorii C, D, E,
- operator wózków jezdniowych, magazynier z obsługą wózków jezdniowych,
- operator ciężkiego sprzętu budowlanego np. koparki, koparkoładowarki,
- kwalifikacje kierowców uprawniające do przewozu rzeczy lub osób,
- kurs tatuażysty, tatuażu artystycznego,
- księgowość, kadry i płace,
- opiekun osób zależnych,
- operator podnośnika koszowego,
- terapeuta zajęciowy,
- programista,
- konserwator suwnic i urządzeń dźwigowych,
- uprawnienia SEP.

Zainteresowanie poszczególnymi kierunkami kształcenia wynika z różnych przesłanek. Wiele osób obserwuje lokalny rynek pracy i chciałaby do niego dopasować swoje kwalifikacje i umiejętności. Przykładowo - zainteresowanie uzyskaniem kwalifikacji kierowcy, operatora sprzętu ciężkiego czy magazyniera często wynika z analizy ofert pracy i wymagań koniecznych na danym stanowisku określonych przez pracodawców. Ponadto osoby są zainteresowane poszczególnymi kierunkami szkoleń również z powodu posiadania umiejętności lub posiadania hobby i zainteresowań, które chciałaby wykorzystać pracując na konkretnym stanowisku, jednakże nie posiadają stosownego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje bądź umiejętności np. tatuażysta, programista.

Osoby uprawnione często zgłaszają niesprecyzowane do końca potrzeby, mają problem z określeniem konkretnych umiejętności, które chciałyby zdobyć. Chętnie korzystałyby z możliwości uzyskania „jakichkolwiek” kwalifikacji (niekoniecznie gwarantujących im podjęcie pracy), lecz oczekują oferty ze strony Urzędu w zakresie szkoleń grupowych. Dzieje się tak ponieważ często osoby nie mają świadomości swoich predyspozycji zawodowych, a sytuacja życiowa zmusza ich do poszukiwania „jakiegokolwiek” pracy. Oczekiwana przez wielu pracodawców „wielofachowość” także sprawia, że osoby poszukujące pracy są zainteresowane zdobywaniem kwalifikacji bądź uzupełnianiem wiedzy w możliwie różnych kierunkach.

Gromadzone informacje pozwalają zauważyć, że osoby pozostające w rejestrach Urzędu mają „niedobory” w posiadanych kwalifikacjach i umiejętnościach. Trudności ze znalezieniem zatrudnienia dotyczą w dużej mierze osób, które kilka-, kilkanaście lat temu zdobyły kwalifikacje np. handel, sprzedaż i obecnie wymagają one uzupełnienia w zakresie umiejętności profesjonalnej obsługi klienta, nowoczesnych technik sprzedaży, obsługi kas fiskalnych, terminali płatniczych i obsługi komputera. Ponadto wiele osób wymaga przekwalifikowania ze względu na np. przeciwwskazania zdrowotne, kwalifikacje niedopasowane do wymagań lokalnego rynku pracy.

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach nadal figurują osoby posiadające aktualne kwalifikacje zawodowe. Bariery w podjęciu zatrudnienia jest tutaj brak dodatkowych kwalifikacji np. ślusarz – uprawnienia spawalnicze, kierowca kategorii C lub D – kwalifikacja wstępna dla kierowców wykonujących transport drogowy rzeczy lub osób, kat. E, mechanik samochodowy – uprawnienia diagnosty samochodowego, krawcowa – umiejętność szycia na szwalniczych maszynach przemysłowych, umiejętność szycia tapicerki.

Obserwujemy, że wiele osób znających już zmieniającą się wciąż sytuację na rynku pracy stara się być elastycznym i planuje swoją ścieżkę zawodową analizując swoje predyspozycje, włączając w nią dalsze kształcenie i zdobywanie umiejętności, co z kolei powinno im ułatwić efektywne poszukiwanie pracy.

Badania ankietowe osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach

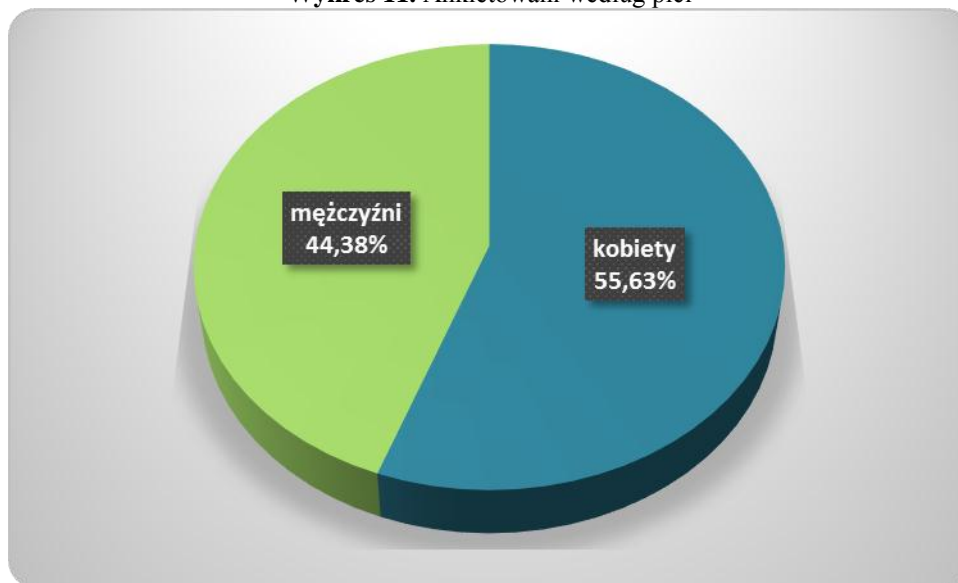
W okresie od 23 listopada 2016 roku do 7 grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie przeprowadzono badania ankietowe wśród 320 osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. W badaniu zastosowano zestandaryzowany kwestionariusz ankiety, który został opracowany przez specjalistę ds. rozwoju zawodowego. Ankieta (Załącznik nr 1) składała się z 9 pytań oraz metryczki. Badanie ankietowe było anonimowe, a udział w nim był dobrowolny.

Głównym celem badania było rozpoznanie potrzeb szkoleniowych osób zarejestrowanych w PUP, posiadanych przez nich kwalifikacji oraz chęci do zdobywania dodatkowych. Istotne w badaniu było także poznanie czynników mających wpływ na pozostawanie bez zatrudnienia ankietowanych oraz metod poszukiwania przez nich pracy. Ankieta dała także możliwość poznania opinii respondentów dotyczących kroków jakie należy podejmować by zwiększyć swoje szanse na rynku pracy. Dzięki przeprowadzonym badaniom zidentyfikowano kierunki,

w których osoby uprawnione skłonne są do podjęcia kształcenia oraz formy wsparcia z jakich ankietowani chcieliby korzystać w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy.

Badaniem objęto 178 kobiet i 142 mężczyzn, co stanowi odpowiednio 55,63% i 44,38%. Podział ankietowanych według płci zobrazowano na Wykresie 11.

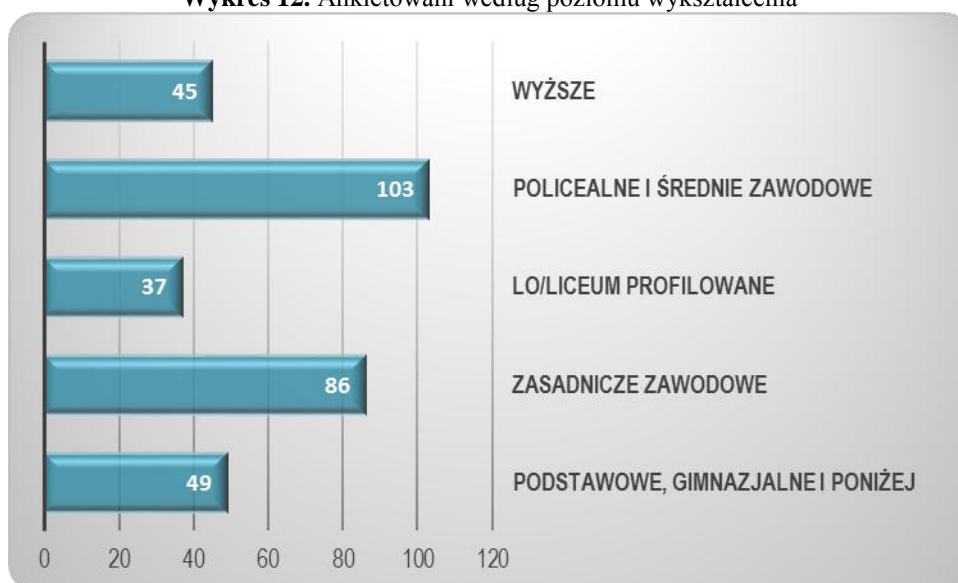
Wykres 11. Ankietowani według płci

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Dokonując charakterystyki populacji badawczej przedstawiono statystyczną analizę cech społeczno - demograficznych (wiek, płeć, wykształcenie) osób biorących udział w badaniu. Ponadto analizie poddano czas poszukiwania pracy przez osoby zarejestrowane.

Wykres 12. Ankietowani według poziomu wykształcenia

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Najlichnieszą grupę wśród ankietowanych stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe (liceum zawodowe, liceum profilowane oraz technikum) – 32,19%, następnie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,88% oraz osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym – 15,31% badanych. Grupę 14,06% respondentów stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, w tym licencjackim. Należy zauważyć, iż w grupie badanych posiadających wykształcenie wyższe (45 osób), aż 73,33% to kobiety. Na poziomie 11,56% ukształtował się udział w badaniu osób w wykształceniu średnim ogólnokształcącym. Ankietowani według poziomu wykształcenia przedstawieni zostali na Wykresie 12.

Największy udział w badaniu miały osoby w wieku 18 – 25 lat. Grupa ta stanowiła 34,37% badanych. Drugą w kolejności najlichnieszą grupę biorącą udział w badaniu – pod względem wieku – stanowiły osoby powyżej 50 roku życia. Ta grupa stanowiła 15,31% respondentów. Najmniejszy udział w badaniu – 6,56% - stanowiła grupa osób w wieku 46-50 lat. Udział poszczególnych grup wiekowych przedstawiono w poniższej tabeli (Tabela 15).

Tabela 15. Udział kobiet i mężczyzn w badaniu według wieku

Przedział wiekowy	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓLEM
18-25	62	48	110
26-30	23	21	44
31-35	22	12	34
36-40	19	15	34
41-45	12	16	28
46-50	11	10	21
Powyżej 50 lat	29	20	49

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Dokonując analizy pod kątem czasu poszukiwania pracy przez ankietowanych zauważamy, że 65 osób (20,31%) poszukuje zatrudnienia od 6 do 12 miesięcy. Kolejną najlichniej reprezentowaną grupą są osoby poszukujące pracy od 1 – 3 miesięcy – 59 osób (18,44%). Wśród osób poszukujących zatrudnienia od ponad 24 miesięcy znajduje się 38,46% respondentów powyżej 50 roku życia t. j. 20 osób. Ta grupa poziom swojej aktywności w poszukiwaniu pracy ocenia na średnim poziomie 3,7. Natomiast za najczęstsze przyczyny pozostawania bez pracy podaje: wiek, zawód wyuczony niedopasowany do wymogów rynku pracy oraz brak kwalifikacji wymaganych przez pracodawców.

Wśród respondentów, którzy wybrali odpowiedź „nie poszukiwałem” średnia aktywność poszukiwania pracy wyniosła 2,9. Należy zauważyć, iż w tej grupie 60% badanych

to mężczyźni i za najczęstszą przyczynę pozostawania bez pracy podają zbyt niskie wynagrodzenie oferowane przez pracodawców oraz brak znajomości, kontaktów.

Rozkład odpowiedzi zaprezentowano w Tabeli 16.

Tabela 16. Czas poszukiwania pracy przez ankietowanych według wieku

Wiek	18-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	powyżej 50 lat	OGÓLEM
Przedział czasowy								
do 1 miesiąca	19	5	0	4	3	1	4	36
1 – 3 miesiące	32	7	4	4	2	4	6	59
3 – 6 miesięcy	20	8	10	6	4	2	4	54
6 – 12 miesięcy	23	14	6	4	6	3	9	65
12 – 24 miesięcy	5	5	8	6	7	8	5	44
pow. 24 miesięcy	5	4	5	9	6	3	20	52
nie poszukuje	6	1	1	1	0	0	1	10

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wśród 320 respondentów, aż 262 (81,88%) pozostaje w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). W tej grupie badaniem objęte zostały 152 osoby do 30 roku życia (47,5%). Następne były osoby długotrwale bezrobotne – 25,31%. Wśród ankietowanych osób do 30 roku życia 9,21% stanowią zarejestrowani spełniający jednocześnie co najmniej 2 warunki – najczęściej jest to wiek i długotrwale bezrobocie.

Respondenci będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w wieku powyżej 50 lat stanowili 15,31% ankietowanych (49 osób). Tutaj 42,86% spełniało co najmniej 2 warunki z art. 49 – wiek powyżej 50 lat i podobnie jak w przypadku osób do 30 roku życia - długotrwale bezrobocie.

Najliczniej reprezentowaną grupą wśród ankietowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, poza osobami do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia, były osoby długotrwale bezrobotne – 81 osób (25,31%) oraz 12 osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (3,75%).

Najmniej reprezentatywną grupą respondentów (z art. 49) są osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1,56%) i osoby niepełnosprawne (3,44%). Osoby niepełnosprawne to najczęściej osoby w wieku powyżej 50 lat.

Z przeprowadzonych badań wynika, że osoby przede wszystkim poszukiwały pracy na stanowiskach:

- sprzedawca-kasjer – 70 osób,

- pracownik biurowy, administracyjny – 65 osób,
- pracownik produkcji, pakowacz – 30 osób,
- magazynier – 21 osób,
- pracownik budowlany – 21 osób,
- sprzątaczką – 20 osób,
- kierowca kat. B, C, D – 20 osób,
- kelner, barman – 18 osób,
- pomoc kuchenna, kucharz – 16 osób,
- pracownik fizyczny, robotnik gospodarczy – 16 osób,
- opiekun osób zależnych, starszych, dzieci – 15 osób,
- recepcjonista, sekretarka – 13 osób,
- mechanik pojazdów samochodowych – 7 osób.

Wśród preferowanych stanowisk znalazły się także: krawiec, portier – dozorca, obuwnik, cholewkarz, tapicer, stolarz, pracownik ochrony, tłumacz, pracownik socjalny, fotograf, górnik, laborant, masażysta, fizjoterapeuta, menager, specjalista ds. marketingu i e-commerce, pracownik IT. Ponadto preferowano stanowiska kierownicze oraz te związane z pracą z klientem (profesjonalne doradztwo w różnych branżach).

Ankietowanych poproszono także by udzielili odpowiedzi na pytanie dotyczące przyczyn pozostawania bez pracy. Za najczęstszą przyczynę wskazywano:

- brak doświadczenia zawodowego/krótki staż pracy – 117 osób,
- brak ofert pracy w miejscu mojego zamieszkania – 88 osób,
- brak kwalifikacji wymaganych przez pracodawców – 79 osób,
- niskie wykształcenie/brak wykształcenia – 65 osób,
- zawód wyuczony niedopasowany do wymogów rynku pracy – 63 osoby,
- trudności z dojazdem do pracy (brak środków transportu komunikacji miejskiej/mała liczba połączeń) – 61 osób,
- pracodawcy oferują zbyt niskie wynagrodzenie – 42 osoby
- brak znajomości, kontaktów – 40 osób,

- z powodu wieku – 33 osoby (w tym 21 osób powyżej 50 roku życia i 4 osoby w przedziale wiekowym 18-25 lat),
- brak ofert pracy na rynku – 29 osób,
- z powodu problemów zdrowotnych – 29 osób,
- zbyt duża konkurencja – 25 osób,
- z powodu braku opieki nad dziećmi/wysokie koszty – 22 osoby,
- uczęszczanie do szkoły – 3 osoby.

Wśród „innych” czynników mających wpływ na pozostawanie bez pracy ankietowani wskazywali: ograniczoną dyspozycyjność (m.in. z powodu opieki nad rodzicami), utratę uprawnień i konieczność przekwalifikowania, propozycje pracy ponad 8 godzin. Również decydującym o bezrobociu czynnikiem według osób bezrobotnych jest brak znajomości języków obcych. W większości jednak respondenci jako „inny” czynnik wymienili chęć uruchomienia własnej firmy oraz ubiegania się w Urzędzie o pomoc w formie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

Istotnym w badaniu było także poznanie metod poszukiwania pracy przez respondentów.

Tabela 17. W jaki sposób Pan/Pani poszukuje pracy?

l.p.	Czynnik	Kobiety	Mężczyźni	OGÓLEM
1	Za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy	145	102	247
2	Przeglądanie ogłoszeń w prasie, Internecie itp.	115	64	179
3	Za pośrednictwem rodziny, znajomych itp.	86	69	155
4	Bezpośredni kontakt z pracodawcą/wizyty w zakładach pracy	76	42	118
5	Za pośrednictwem agencji zatrudnienia	6	11	17

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Grupa respondentów (155 osób) wskazujących poszukiwanie pracy poprzez rodzinę, znajomych itp. wśród czynników powodujących, iż nadal pozostają bez pracy najczęściej wymieniała: brak doświadczenia zawodowego/krótka staż pracy – 36,13%, brak kwalifikacji wymaganych przez pracodawców – 25,80% oraz niskie wykształcenie/brak wykształcenia – 31,94%.

W dalszej części badania poproszono respondentów o określenie swojego stopnia aktywności w poszukiwaniu pracy. Oceny dokonano na skali 5 stopniowej, gdzie 5 oznaczało „wysoką

aktywność”, natomiast 1 oznaczało „bierność”. Średnia aktywności dla ogółu respondentów wyniosła 3,78.

Na poniższym wykresie przedstawiono średnią aktywność w poszukiwaniu pracy w podziale na wiek osób uczestniczących w badaniu (Wykres 13)

Wykres 13. Stopień aktywności (średnia) w poszukiwaniu pracy według wieku

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Badanie wykazało, że wyższą aktywność w poszukiwaniu pracy przejawiają kobiety (średnia 3,86). U mężczyzn średnia ta ukształtowała się na poziomie 3,68. Analizując stopień aktywności pod kątem posiadanego przez ankietowanych wykształcenia największą aktywnością wykazują się osoby posiadające wykształcenie wyższe (średnia 4,02) oraz policealne i średnie zawodowe (średnia 3,88), a najniższą osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (średnia 3,57). Według czasu poszukiwania pracy najbardziej aktywne są osoby nie mające zatrudnienia od 3 do 6 miesięcy (średnia 4,04), a następnie osoby od 6 do 12 miesięcy (średnia 3,89). Natomiast najniższą aktywność wskazują osoby poszukujące zatrudnienia do 1 miesiąca (średnia 3,75) oraz osoby poszukujące od ponad 24 miesięcy (średnia 3,52).

Za pomocą przeprowadzonych badań starano się także pozyskać opinie ankietowanych na temat kroków jakie według nich należy podejmować by zwiększyć swoje szanse na podjęcie zatrudnienia. Wśród populacji badawczej 320 osób odpowiedzi rozkładały się następująco (Tabela 18).

Tabela 18. W Pana/Pani opinii jakie kroki należy podejmować by zwiększyć swoje szanse na podjęcie zatrudnienia? – podział według płci

l.p.		Kobiety	Mężczyźni	OGÓLEM
1	Zdobywać dodatkowe kwalifikacje, uprawnienia w ramach kursów	130	87	217
2	Pozyskiwać referencje, opinie o wykonanej pracy by móc dołączyć je do cv	83	49	132
3	Zdobywać doświadczenie w ramach praktyk krajowych lub zagranicznych	40	35	75
4	Zdobyć umiejętności w zakresie pisania listów motywacyjnych, CV oraz prezentowania się przed pracodawcą	30	20	50
5	Stosować nietypowe/wyszukane metody poszukiwania pracy/przekonywania pracodawców	25	23	48
6	Kontynuować edukację w systemie szkolnym	21	25	46
7	Zdobywać doświadczenie w ramach wolontariatu w organizacjach społecznych	16	4	20

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wśród „innych” kroków wskazano, żeby poszukiwać przez znajomych, wyjechać za granicę, otworzyć własną firmę lub uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Pośród 320 ankietowanych 46,25% respondentów czuje potrzebę kształcenia i chce zdobywać nowe umiejętności i kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń.

Wśród preferowanych kierunków szkolenia osoby najczęściej wskazywały kształcenie w zakresie:

- prawa jazdy kategorii B, C, E, D,
- księgowości, finansów,
- kierowca/operator wózków jezdniowych,
- spawania różnymi metodami (w tym kursy ponadpodstawowe),
- obsługi programów komputerowych m. in. Autocad, Płatnik, Subiekt,
- języków obcych m. in. język angielski dla prawników,
- sprzedaży, obsługi kas fiskalnych,
- florystyki i cukiernictwa,
- operator koparki, koparkoładowarki,
- kosmetyki, wizażu i stylizacji paznokci.

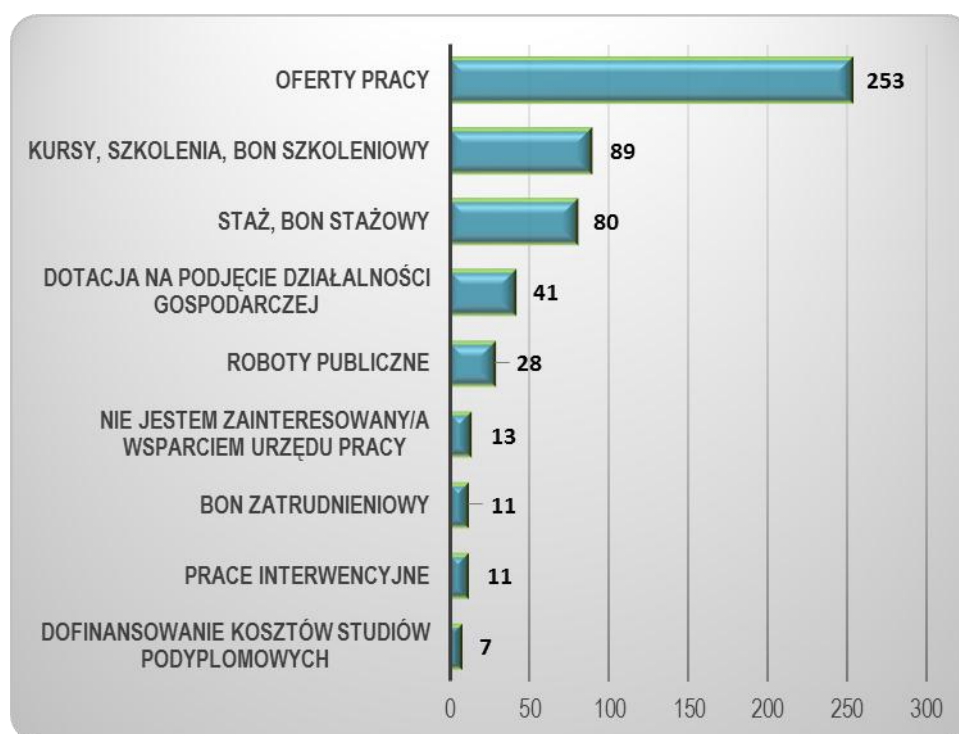
Wśród mężczyzn wybierano także szkolenia w zawodzie hydraulika, elektryka, operatora maszyn CNC oraz kursy umożliwiające uzyskanie umiejętności w zakresie budownictwa.

Ponadto badani zainteresowani byli szkoleniami pozwalającymi uzyskać kwalifikacje instruktora narciarstwa lub snowboardu, kamerzysty, fotografa. Indywidualnie ankietowani chcieliby zrealizować szkolenia w obszarze kosztorysowania robót budowlanych, MS Projekt, systemów automatyki przemysłowej oraz systemów komputerowych. 16,89% respondentów nie określiło kierunków kształcenia, co pozwala domniemywać, że są „otwarceni na propozycje” ze strony Urzędu.

Ankieta pozwoliła także uzyskać informację na temat czynników, które uniemożliwiają badanym zdobycie kwalifikacji. Najistotniejszym czynnikiem ograniczającym respondentom nabywanie kwalifikacji zawodowych jest brak finansów – 122 osoby. 20 osób stwierdziło, iż czynnikiem decydującym jest także brak czasu. W grupie 17 respondentów są to problemy zdrowotne. Niewielka grupa – 12 osób – wymieniła inne czynniki takie jak: opieka nad dzieckiem, problemy rodzinne, brak gwarancji zatrudnienia, brak mobilizacji.

Dalszą część badania poświęcono na pozyskanie informacji jakim wsparciem ze strony Urzędu osoby zarejestrowane byłyby zainteresowane w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy. Rozkład udzielonych odpowiedzi zobrazowano na poniższym wykresie (Wykres nr 14).

Wykres 14. Preferencje osób uprawnionych – formy wsparcia

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Ankietowani mieli możliwość wyboru maksymalnie 3 odpowiedzi. Największa liczba ankietowanych jest zainteresowana ofertami pracy – 79,06% ogółu ankietowanych. Następnie wskazano kursy, szkolenia, boni szkoleniowe – 27,81% oraz staże, boni stażowe – 25,0%.

Wśród respondentów znalazły się także osoby zainteresowane otrzymaniem dotacji na podjęcie działalności gospodarczej – 12,81% i zatrudnieniem w ramach „bonu zatrudnieniowego” oraz udziałem w pracach interwencyjnych – po 3,44%.

Należy podkreślić, iż w wielu przypadkach zanim zapadnie decyzja o wyborze kierunku przekwalifikowania konieczna jest konsultacja z doradcą zawodowym celem uzyskania pomocy w ustaleniu ścieżki zawodowej osoby uprawnionej oraz jej predyspozycji do wykonywania zawodu. Kompleksowość realizowanych form wsparcia może powiększyć horyzont przyszłych poszukiwań odpowiedniej pracy.

3.5. ANALIZA SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI ORGANIZACJI SZKOLEŃ W 2016 ROKU

Analiza skuteczności i efektywności organizacji szkoleń sporządzona została zgodnie z § 84 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w *sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* (Dz. U. z 2014 roku, poz. 667).

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach skierował 74 osoby bezrobotne i 2 osoby poszukujące pracy (1 osoba z przyznaną rentą szkoleniową) na szkolenia finansowane ze środków Funduszu Pracy (w tym w ramach programu regionalnego „Gwarancja 50+” i w ramach projektów: Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (II), Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (II)). Szkolenia realizowane były zarówno w formie grupowej, jak i indywidualnej. Ogółem szkolenia pozytywnie ukończyły 73 osoby.

Spośród 35 wniosków indywidualnych o skierowanie na szkolenie, które wpłynęły do Urzędu w 2016 roku 22 wnioski rozpatrzono pozytywnie. W przypadku pozostałych wniosków przyczynami niezorganizowania szkolenia były w większości rezygnacje z realizacji wniosków. Ponadto pojawiały się przeciwskazania zdrowotne do pracy w zawodzie zgodnym z wnioskowanym kierunkiem szkolenia lub brak informacji pracodawcy dotyczącej możliwości zatrudnienia po ukończeniu szkolenia.

Również wpłynęły 2 wnioski o przyznanie bonu szkoleniowego dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia. Wnioski rozpatrzono pozytywnie.

Ogółem zawarto 25 umów zlecenia na realizację szkoleń indywidualnych (z tego 1 umowa w ramach przekwalifikowania osoby z przyznaną rentą szkoleniową oraz 2 umowy w ramach bonów szkoleniowych) oraz 2 umowy zlecenia na realizację szkoleń grupowych.

Poniżej przedstawiono wielkości wskaźników określonych w przytoczonym wyżej rozporządzeniu.

Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia

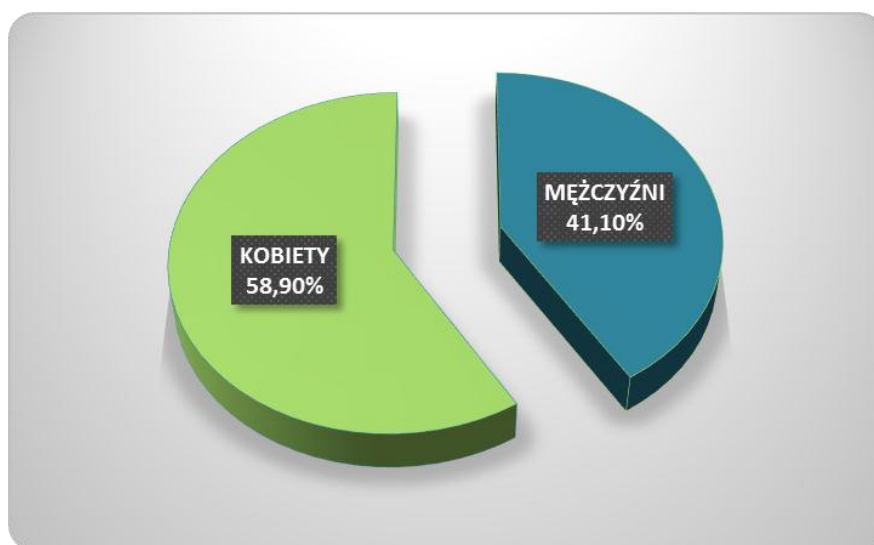
Liczba osób skierowanych na szkolenia w 2016 roku	76
Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	73
	0,96
	96,05 %

Liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

W 2016 roku absolwentami szkoleń według kryterium statusu w rozumieniu ustawy były:

- osoby bezrobotne – 71 osób tj. 97,26 % ogółu przeszkolonych,
- osoby poszukujące pracy – 2 osoby tj. 2,74 % ogółu przeszkolonych.

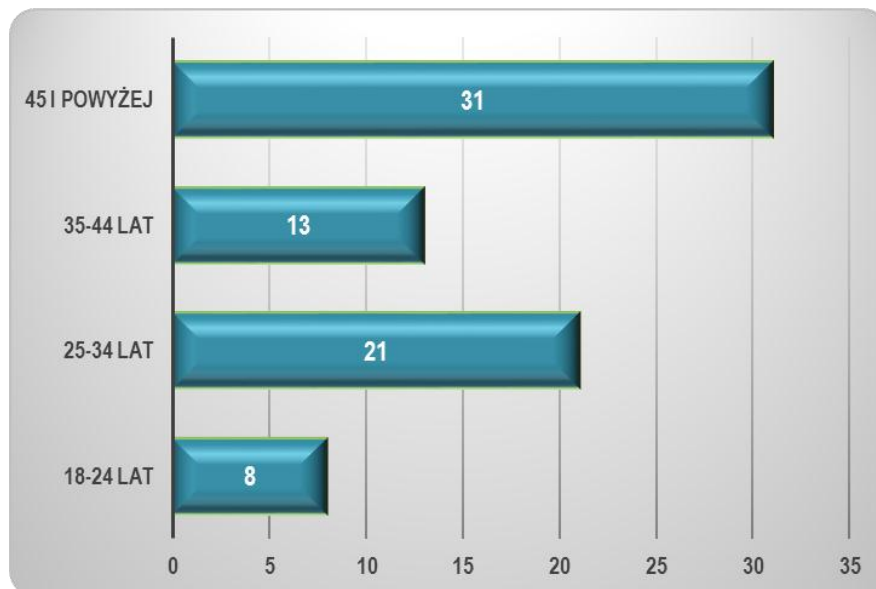
Wykres 15. Odsetek osób przeszkolonych według kryterium płci

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Spośród 73 osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym były 43 kobiety (58,90% ogółu absolwentów szkoleń) i 30 mężczyzn, co stanowi 41,10% ogółu osób kończących tę formę aktywizacji.

Wykres 16. Liczba osób, które ukończyły szkolenia według wieku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analiza skuteczności i efektywności szkoleń wykazała, iż największy procentowy udział uczestników szkoleń stanowiły osoby w wieku 45 lat i powyżej (42,47%) oraz osoby w wieku 25 - 34 lata (28,77%). W następnej kolejności ze szkoleń korzystały osoby w przedziale wiekowym 35 - 44 lat (17,81%). Na poziomie 10,96% ukształtowało się uczestnictwo w szkoleniach osób w wieku 18 – 24 lat.

Z uzyskanych danych wynika, że spośród 73 osób, najchętniej w szkoleniach uczestniczyły osoby zamieszkałe na wsi – 49 osób (67,12%). Absolwenci szkoleń zamieszkujący miasta stanowili 32,88% – 24 osoby.

Tabela 19 przedstawia liczbę absolwentów szkoleń w podziale na gminy w powiecie wadowickim. Jak wynika z poniższej tabeli największą chęcią uzyskania nowych kwalifikacji lub umiejętności wykazały się osoby z gminy Andrychów – 43,84 % (32 osoby) i gminy Wadowice – 16,43 % (12 osób), a następnie z gmin: Wieprz – 13,70% (10 osób), Spytkowice – 8,22% (6 osób). Najmniej absolwentów szkoleń stanowili mieszkańcy gmin: Lanckorona, Mucharz i Stryszów – po 1,37 % (1 osoba z każdej gminy).

Tabela 19. Liczba osób, które ukończyły szkolenia według gmin powiatu wadowickiego

L.P.	Temat szkolenia	Liczba absolwentów kursów zakończonych w badanym okresie	ANDRYCHÓW	BRZEŹNICA	KALWARIA EBRZYDOWSKA	LANCKORONA	MUCHARZ	SPYTKOWICE	STRYSZÓW	TOMICE	WADOWICE	WIEPRZ
SZKOLENIA INDYWIDUALNE												
1	Operator koparko-ładowarki wszystkie typy kl. III	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
2	Operator maszyn do rozkładania mieszanek bitumicznych do 8 m kl. III	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
3	Operator zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych wszystkie typy kl. III	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
4	Kurs kwalifikacji wstępnej przyspieszony dla kierowców wykonujących transport drogowy w bloku programowym kat. C, C1, C+E, C1+E	3	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-
5	Kurs kwalifikacji wstępnej przyspieszony dla kierowców wykonujących transport drogowy w bloku programowym kat. D, D1, D+E, D1+E	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
6	Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. C	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. D dla osoby posiadającej prawo jazdy kat. B	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1
8	Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. C+E dla osoby posiadającej prawo jazdy kat. C	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
9	Kurs przygotowujący do egzaminu kwalifikacyjnego w zakresie eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu do 1 kV	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
10	Kompleksowy program szkolenia do pracy w dogoterapii	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG (135) oraz spawania blach i rur z aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą MIG (131)	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG (135) oraz aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą TIG (141)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
13	Kurs spawania blach i rur z aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą TIG (141)	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1
14	Kurs gazowego spawania blach i rur	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15	Magazynier z obsługą wózka jezdniowego	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kurs księgowości	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
SZKOLENIA GRUPOWE												
17	Szkolenie inspirujące	19	7	1	2	-	-	-	-	1	5	3
18	Kadry i płace	4	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
19	Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy – Szukam Pracy	22	11	-	-	1	-	3	1	1	4	1
OGÓLEM:		73	32	2	5	1	1	6	1	3	12	10

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Kolejną zmienną uwzględnioną w analizie był poziom wykształcenia.

Tutaj największą grupę osób, które ukończyły szkolenia stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 49,06%. Osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i poniżej, średnim ogólnokształcącym oraz policealnym i średnim zawodowym stanowiły odpowiednio po 24,53% (po 13 osób) ogółu uczestników szkoleń w każdej z wymienionych grup. Wykształcenie wyższe posiadało 15,09% absolwentów.

Wykres 17. Liczba osób, które ukończyły szkolenie według poziomu wykształcenia

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wskazuje osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W tej grupie znajdują się osoby bezrobotne do 30 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni korzystający ze świadczeń opieki społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz bezrobotni niepełnosprawni.

Z analizy danych wynika, że dominującą grupą osób, którym udzielono wsparcia w formie szkoleń w 2016 roku, były osoby długotrwale bezrobotne (pozostające w rejestrze Urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat) – 34,17% i osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia 22,50%. Następnie 18,33% osób do 30 roku życia ukończyło szkolenia. Osoby bezrobotne niepełnosprawne stanowiły 5,83% szkolonych, a osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia stanowiły 3,33%.

Wykres 18. Liczba osób, które ukończyły szkolenie – osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia.

Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	73	32,88%
Osoby zatrudnione w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 m-cy po jego ukończeniu	24	

Analiza zakłada badanie efektywności organizacji szkoleń w okresie do trzech miesięcy po zakończeniu szkolenia liczoną jako stosunek liczby osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu i liczby osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym.

Efektywność organizowanych szkoleń mających na celu zdobycie konkretnych umiejętności zawodowych czy też specjalistycznych uprawnień w roku 2016 kształtowała się następująco:

- Szkolenia indywidualne: **60,71%**
- Szkolenia grupowe: **15,56%**
- Efektywność dla szkoleń zawodowych ogółem: **53,13%**

Efektywność zatrudnieniowa dla szkoleń ogółem (w tym szkolenia miękkie: Szkolenie inspirujące, Szukam Pracy) wyniosła **32,88%**.

Niższa niż przewidywana efektywność zatrudnieniowa szkoleń indywidualnych wynika między innymi - w przypadku kursów prawa jazdy kat. C, C+E i D – z trudnym egzaminem państwowym, często wymagającym kilkurazowego podejścia do egzaminu. Natomiast osoby, które kończyły szkolenia w listopadzie i grudniu obecnie oczekują na zatrudnienie. W indywidualnych przypadkach pracodawcy rezygnowali z zatrudnienia osoby po zakończonym szkoleniu, pomimo wcześniejszej deklaracji zatrudnienia.

Tabela 20. Wskaźniki dla poszczególnych szkoleń wykazujących się najwyższą efektywnością realizowanych w 2016 roku

L.P.	Temat szkolenia	Liczba absolwentów kursów zakończonych w badanym okresie	Liczba osób, które ukończyły kursy zakończone w badanym okresie i zostały zatrudnione	Wskaźnik efektywności
SZKOLENIA INDYWIDUALNE				
1	Operator koparko-ładowarki wszystkie typy kl. III	3	3	100%
2	Operator maszyn do rozkładania mieszanek bitumicznych do 8 m kl. III	1	1	100%
3	Operator zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych wszystkie typy kl. III	1	1	100%
4	Kurs kwalifikacji wstępnej przyspieszony dla kierowców wykonujących transport drogowy w bloku programowym kat. C, C1, C+E, C1+E	3	1	33,33%
5	Kurs kwalifikacji wstępnej przyspieszony dla kierowców wykonujących transport drogowy w bloku programowym kat. D, D1, D+E, D1+E	1	1	100%
6	Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. C+E dla osoby posiadającej prawo jazdy kat. C	2	1	50%
7	Kurs przygotowujący do egzaminu kwalifikacyjnego w zakresie eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu do 1 kV	1	1	100%
8	Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG (135) oraz spawania blach i rur z aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą MIG (131)	1	1	100%
9	Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG (135) oraz aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą TIG (141)	1	1	100%
10	Kurs spawania blach i rur z aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą TIG (141)	3	3	100%
11	Kurs gazowego spawania blach i rur	1	1	100%
12	Kurs księgowości	1	1	100%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W powyższej tabeli przedstawiono kierunki szkoleń, które wykazały się najwyższą efektywnością w 2016 roku. Przedstawione wartości wskaźników efektywności szkoleń obliczone zostały według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, w związku z czym nie są to ostateczne wartości wskaźników. Wskaźniki efektywności szkoleń zrealizowanych w 2016 roku (podjęte zatrudnienia do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia) obliczone zostaną po 30 marca 2017 r.

Najwyższa efektywność zatrudnieniowa w 2016 roku wystąpiła wśród absolwentów szkoleń indywidualnych. Tutaj osoby kierowane na wskazane szkolenia przedstawiły informację o możliwości zatrudnienia przez pracodawcę i uzyskiwały kwalifikacje zgodnie z potrzebami pracodawcy.

Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia

Koszty szkoleń	128 887,37 zł
Liczba osób zatrudnionych w okresie 3 m-cy po ukończeniu szkolenia	24
5 370,31 zł	

Przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny

Dla wszystkich szkoleń zrealizowanych w 2016 roku przeciętny koszt szkolenia wyniósł 4 027,73 zł, a przeciętny koszt osobogodziny wyniósł 17,18 zł.

SZKOLENIA	Koszt szkolenia	Liczba szkoleń	Przeciętny koszt szkolenia
SZKOLENIA INDYWIDUALNE	88 038,68 zł	28	3 144,24 zł
SZKOLENIA GRUPOWE	7 702,00 zł	1	7 702,00 zł
SZKOLENIA GRUPOWE MIĘKKIE (Szukam pracy, Szkolenie inspirujące)	33 146,69 zł	3	11 048,90 zł

SZKOLENIA	Koszt szkolenia	Liczba osób	Przeciętny koszt szkolenia dla 1 osoby
SZKOLENIA INDYWIDUALNE	88 038,68 zł	28	3 144,24 zł
SZKOLENIA GRUPOWE	7 702,00 zł	4	1 925,50 zł
SZKOLENIA GRUPOWE MIĘKKIE (Szukam pracy, Szkolenie inspirujące)	33 146,69 zł	44	753,33 zł

SZKOLENIA	Koszt szkolenia	Liczba godzin	Koszt osobogodziny szkolenia
SZKOLENIA INDYWIDUALNE	88 038,68 zł	3484	25,27 zł
SZKOLENIA GRUPOWE	7 702,00 zł	480	16,05 zł
SZKOLENIA GRUPOWE MIĘKKIE (Szukam pracy, Szkolenie inspirujące)	33 146,69 zł	3540	9,36 zł
RAZEM	128 887,37 zł	7 504	17,18 zł

W 2016 r. nie udzielano wsparcia w formie dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów studiów podyplomowych, pożyczki szkoleniowej na sfinansowanie szkolenia oraz nie finansowano kosztów egzaminów, uzyskania licencji.

Ze względu na brak działań w ww. zakresie nie dokonano analizy ich skuteczności i efektywności.

Absolwenci szkoleń realizowanych przez zewnętrzne instytucje szkoleniowe w 2016 roku poproszeni zostali w ankiecie o dokonanie oceny przebiegu zajęć. Badanie przeprowadzono wśród 51 uczestników szkoleń grupowych i indywidualnych (z ankietyzacji wyłączono uczestników szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy Szukam Pracy).

Struktura ankietowanych według wieku kształtowała się następująco:

Wiek	Liczba osób	udział %
18-24 lata	6	11,76
25-34 lata	16	31,37
35-44 lata	5	9,80
45 lat i więcej	19	47,06

W grupie badanych wykształcenie podstawowe, gimnazjalne i poniżej posiadało 7 osób (13,73%), zasadnicze zawodowe 16 osób (31,37%), średnie ogólnokształcące 10 osób (19,61%), średnie zawodowe/policealne 11 osób (21,57%) oraz 7 osób (13,73%) z wykształceniem wyższym.

Według czasu pozostawania bez pracy ankietowani stanowili:

- 33,33% (17 osób) – osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy,
- 25,49% (13 osób) – osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy,
- 41,18% (21 osób) – osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Wyniki przeprowadzonej ankietyzacji wykazały, że 82,35% ankietowanych na najwyższym poziomie określa swoje zadowolenie z uczestnictwa w szkoleniu. 13,73% ocenia ten stopień na dobry, a pozostałe 3,92 jest dostatecznie zadowolonych z udziału. Spełnienie oczekiwań względem szkolenia wśród 68,63% uczestników uzyskało ocenę bardzo dobrą, a u 27,45% dobrą. Dla jednej osoby (1,96%) szkolenie dostatecznie spełniło jej oczekiwania. Także jedna osoba oceniła ten warunek na mierny.

W dalszej części ankiety respondenci oceniali zakres tematyczny szkolenia, który bardzo dobrze oceniło 82,35% ankietowanych. Według 9,80% badanych zakres był dobry. Ocenę dostateczną i mierną zakres tematyczny uzyskał pośród 7,84% uczestników szkolenia inspirującego.

Ważnym w ankietyzacji było pozyskanie dokładniejszej oceny instytucji realizującej szkolenie. Sposób prowadzenia zajęć uzyskały ocenę bardzo dobrą u 94,12% badanych. 3,92% respondentów uważa, że sposób prowadzenia zajęć był dobry. Tylko jedna osoba dostatecznie oceniła ten zakres.

Ocenie poddano także sposób organizacji zajęć. Tutaj czas realizacji zajęć wśród 76,47% badanych oceniło bardzo dobrze, 11,77% dobrze, a 1,96% dostatecznie. 9,80% uczestników czas realizacji zajęć oceniła miernie. Miejsca realizacji szkoleń w 2016 roku w 62,75% ocenione zostały bardzo dobrze, a w 15,69% dobrze. Ocenę dostateczną i mierną uzyskano wśród 19,61% szkolących się. Niedostatecznie miejsce realizacji szkolenia oceniła jedna osoba.

Warunki lokalowe 58,82% uczestników szkolenia ocenia na bardzo dobre, 19,61% na dobre i 7,84% badanych na dostatecznym poziomie. W tej części ankiety pojawiła się także ocena mierna – 11,77% i niedostateczna – 1,96%. Dalsza ocena dotyczyła wyposażenia technicznego jednostek. 72,55% absolwentów szkoleń ocenia je bardzo dobrze. 13,73% uważa, że jednostki wyposażone były dobrze, 7,84% dostatecznie. Trzy osoby wystawiły ocenę mierną i niedostateczną w odpowiedzi na zadane pytanie. Ważnym w badaniu było także uzyskanie oceny trenerów, wykładowców i instruktorów. Bardzo dobrą ocenę wśród 98,04% uczestników szkolenia uzyskał poziom wiedzy prowadzących zajęcia. Na dobrym poziomie to kryterium oceniło 1,96% słuchaczy. W zakresie zdolności w przekazywaniu wiedzy przez wykładowców/instruktorów 96,08% respondentów uważa, że były one bardzo dobre. Natomiast na dobrym poziomie zdolność przekazywania oceniło 1,96% słuchaczy. Jedna osoba wystawiła ocenę dostateczną.

Uczestnicy w 88,24% potwierdzili fakt szkolenia się przy własnym stanowisku. Pozostałe 11,76% ankietowanych (6 osób) stwierdziło, że nie szkoliło się przy własnym stanowisku.

Dotychczas przeprowadzane szkolenia organizowane przez tutejszy Urząd otrzymywały wysokie oceny wśród uczestników. W 2016 roku wyjątkowo zróżnicowane oceny wystawione zostały przez uczestników szkolenia inspirującego realizowanego w ramach programu regionalnego „Gwarancja 50+”. Przeprowadzona wizytacja szkolenia wykazała, że każda osoba szkoli się na własnym stanowisku. Organizator zapewnił odpowiedni sprzęt do realizacji zajęć oraz wywiązuje się z warunków umowy. Zmiana miejsca szkolenia ze względu na awarię centralnego ogrzewania została zgłoszona przez jednostkę szkolącą i wyrażona została zgoda na realizację szkolenia w innym miejscu. Uwagi zgłoszone przez uczestników szkolenia (np. nieodpowiednie oświetlenie, przeterminowane ciastka, prośba o wodę z cytryną) zostały przyjęte i zweryfikowane, jednakże podjęte działania nie zmieniły opinii wśród kilku słuchaczy.

Ankietowanych zapytano także: „Czy zamierza Pan/Pani poszukiwać pracy zgodnie z uzyskanymi w trakcie szkolenia umiejętnościami?”. Absolwenci odpowiedzieli:

- 24 osoby - zdecydowanie tak,
- 8 osób - raczej tak.

Powyższe pytanie skierowano do grupy 32 absolwentów szkoleń zawodowych. Respondentów „Szkolenia inspirującego” (19 osób) realizowanego w ramach programu „Gwarancja 50+” w tym punkcie zapytano: „Czy wiedza i umiejętności uzyskane na szkoleniu wzmocniły u Pana/i motywację do działania, radzenia sobie ze stresem, kryzysem, pomogły w zlokalizowaniu zasobów osobistych, zwiększeniu poczucia własnej wartości oraz podniesieniu własnej aktywności zawodowej?”. Tutaj absolwenci odpowiedzieli:

- 9 osób - zdecydowanie tak,
- 9 osób - raczej tak,
- 1 osoba – raczej nie.

Ankietowani w ostatniej części ankiety mieli możliwość wskazania jakimi kierunkami szkoleń byłiby zainteresowani w przyszłości. Najczęściej wskazywano szkolenia:

- spawanie (różne metody) – szkolenia podstawowe i wyższe,
- prawo jazdy kat. D, C, C+E,
- operator koparki jednonaczyniowej,

- kierowca operator wózków jezdniowych,
- pracownik administracyjno-biurowy,
- księgowość, prowadzenie kadr,
- uprawnienia HDS,
- diagnosta samochodowy,
- operator walca,
- kurs pedagogiczny,
- florystyka,
- aranżacja wnętrz,
- obsługa kasy fiskalnej.

Przeprowadzona ankietyzacja szkoleń realizowanych w 2016 roku wykazała, że szkolenia zostały przeprowadzone w sposób należyty. Instytucje szkoleniowe zapewniły dobre warunki szkolenia, dobrze wyposażone zaplecze techniczne oraz wykwalifikowanych prowadzących. W trudnych sytuacjach jednostki wykazywały się dużą elastycznością, niezwłocznie reagowały by dostosować się do wymagań uczestników. W trakcie współpracy instytucje szkolące dały się poznać jako partnerzy rzetelnie wypełniający warunki zawartych umów.

PODSUMOWANIE

1. Na koniec grudnia 2016 r. w powiecie wadowickim odnotowano obniżenie stopy bezrobocia - o 2,6 pkt. procentowego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.
2. Na koniec grudnia 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było 3544 bezrobotnych. Oznacza to, iż populacja bezrobotnych zmniejszyła się w ciągu 12 miesięcy o 1558 osób.
3. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych dominują kobiety – 54,03 % ogółu zarejestrowanych.
4. Analizując przyrosty liczby bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2016 roku, zauważyć możemy, że największy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w miesiącu styczniu i lutym oraz w okresie od listopada do grudnia. Pojawia się tutaj zjawisko sezonowości, które dotyczy także bezrobocia w skali kraju. Miesiące wiosenne i letnie są okresami spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Ta sytuacja jest wynikiem zwiększonej intensywności prac w budownictwie i rolnictwie oraz rozpoczęciem sezonu turystycznego.
5. Najliczniejszą grupę zarejestrowanych stanowią osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 25 - 34 lata – 28,47% ogółu zarejestrowanych, w tym 23,98% stanowią osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy i 11,89% pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy.
6. W porównaniu z 2015 rokiem obserwujemy zmniejszenie liczby osób bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP ponad 24 miesiące – o 718 osób. Zmniejszeniu ulega również udział procentowy w ogóle zarejestrowanych osób bezrobotnych i wyniósł 15,29% wszystkich bezrobotnych w powiecie, natomiast rok wcześniej stanowili oni 24,70% ogółu bezrobotnych.
7. Osoby długotrwale bezrobotne na koniec 2016 roku to 44,58% ogółu zarejestrowanych (1580 osób). Problem długotrwałego bezrobocia dotyczy przede wszystkim osób powyżej 50 roku życia, które stanowiły 36,33% (574 osoby) ogółu zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych.
8. Wzrosła liczba ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odnotowano wzrost o 1080 ofert pracy. Wraz ze znacznym wzrostem liczby ofert pracy obserwujemy zmniejszenie udziału wolnych miejsc pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia.

W porównaniu z 2015 rokiem, kiedy zatrudnienie subsydiowane osiągnęło poziom 24,34%, rok 2016 odnotował 20,68% udział.

9. W 2016 roku pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na takie stanowiska pracy jak: sprzedawca, robotnik gospodarczy, stolarz, magazynier, pakowacz ręczny, technik prac biurowych, obuwnik, pomocniczy robotnik budowlany, przedstawiciel handlowy, kierowca samochodu ciężarowego, kucharz. Ponadto zgłaszane było zapotrzebowanie na tapicerów, sprzątaczkę, ślusarzy, cukierników, szwaczki maszynowe, kierowców samochodu dostawczego i osobowego, kierowców autobusów, spawaczy, kosmetyczki, lakierników, operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie, księgowych, recepcjonistów, tynkarzy, zbrojarzy, krojczych.
10. Należy podkreślić, że zgłoszone w 2016 roku oferty pracy na stanowiska takie jak: robotnik gospodarczy, sprzedawca, technik prac biurowych, magazynier, obuwnik, stolarz, pomoc kuchenna, ślusarz, sortowacz odpadów komunalnych, fryzjer, kosmetyczka, pomocniczy robotnik budowlany, kelner, specjalista do spraw sprzedaży – były najbardziej preferowanymi stanowiskami w ramach subsydiowanych form wsparcia m.in.: staży, bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych, prac interwencyjnych i robót publicznych, w ramach programu „Praca dla młodych”.
11. Informacja o wolnych miejscach pracy zgłaszana przez pracodawców do PUP nie jest obrazem faktycznej sytuacji na rynku pracy i popytu na poszczególne zawody. Pracodawcy nie zgłaszają do Urzędu wszystkich wolnych miejsc pracy, a znaczna część ofert związana jest z subsydiowanymi formami zatrudnienia.
12. Wyniki przeprowadzonego „Barometru zawodów” dla powiatu wadowickiego na 2017 prognozują deficyt m. in.: cukierników, blacharzy i lakierników samochodowych, diagnostów samochodowych, elektromechaników i elektromonterów, fryzjerów, grafików komputerowych, inżynierów budownictwa, kierowców autobusów, kierowców samochodów ciężarowych, kierowników budowy, krawców i pracowników produkcji odzieży, mechaników pojazdów samochodowych, monterów instalacji budowlanych, murarzy i tynkarzy, nauczycieli praktycznej nauki zawodu, nauczycieli przedmiotów zawodowych, obuwników, operatorów obrabiarek skrawających, pielęgniarek, pomocy kuchennych, posadzkarzy, psychologów i psychoterapeutów, przedstawicieli handlowych, samodzielnych księgowych, spawaczy, szefów kuchni, spedytorów i logistyków, tapicerów. Należy tutaj podkreślić, że przewidywane niedobory dotyczą osób posiadających nie tylko odpowiednie kwalifikacje, ale także doświadczenie w pracy

na wskazanym stanowisku. Ponadto w przypadku ww. zawodów często pojawiają się wymagania pracodawców względem posiadania przez kandydata dodatkowych kwalifikacji bądź szczególnych umiejętności.

13. W informacji sygnalnej prezentującej ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie wadowickim w I półroczu 2016 roku według grup elementarnych, wśród zawodów deficytowych znaleźli się m.in.: sortowacze odpadów, operatorzy maszyn do szycia, robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów. Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych znaleźli się: górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, formierze odlewniczy i pokrewni. W II półroczu 2016 roku sytuacja zmienia się, a zawody w grupach elementarnych: sortowacz odpadów i robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni stają się maksymalnie deficytowymi. Wśród zawodów deficytowych pojawiają się m. in. zaopatrzeniowcy, specjaliści do spraw sprzedaży, lektorzy języków obcych, konstruktorzy i krojczowie odzieży. Nadwyżka w II półroczu 2016 roku pojawia się wśród techników nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowanych, ładowaczy nieczystości, ogrodników.
14. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2016 r. było większe niż w 2015 r. Obniżyła się stopa bezrobocia rejestrowanego. Mniejszy niż w 2015 r. był napływ do ewidencji bezrobotnych, jednocześnie zmniejszyła się liczba osób skreślonych z rejestru¹⁷.
15. Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wyższy niż przeciętny wzrost zatrudnienia w stosunku do 2015 r. obserwowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją mebli (6,4%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5,9%), wyrobów z metali (5,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (5,0%) oraz transportem lądowym i rurociągowym (3,9%). Znaczny spadek zatrudnienia utrzymał się w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (9,7% wobec 11,9% przed rokiem). W relatywnie niewielkim stopniu zatrudnienie zmniejszyło się również w produkcji odzieży (o 3,1%), budowie budynków (o 1,4%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 1,1%)¹⁸.

¹⁷ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w roku 2016” – Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 30 stycznia 2017 r., Str.21

¹⁸ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w roku 2016” – Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 30 stycznia 2017 r., Str.22

16. Z punktu widzenia diagnozy rynku pracy ważne znaczenie ma struktura kwalifikacyjno-zawodowa pracowników, których poszukują pracodawcy. Jednostki dysponujące wolnymi miejscami pracy najczęściej poszukiwały robotników przemysłowych i rzemieślników (25,5%), specjalistów (18,0%), a także operatorów i monterów maszyn i urządzeń (14,9%)¹⁹.
17. Z przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny monitoringu rynku pracy dotyczącego popytu na pracę w III kwartale 2016 roku wynika, że nowo utworzone wolne miejsca pracy wystąpiły głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (28,5%), handlu; napraw pojazdów samochodowych (24,0%) oraz informacji i komunikacji (8,4%). Przeznaczone były one głównie dla specjalistów (20,6%), robotników przemysłowych i rzemieślników (19,6%) oraz pracowników usług i sprzedawców (15,8%)²⁰.
18. Zgodność oczekiwań pracodawców z potrzebami kwalifikacyjnymi osób bezrobotnych pozwala uznać, że osobom znane są wymagania lokalnych pracodawców. Należy jednak podkreślić, że dodatkowe kwalifikacje nie zawsze są wystarczające by podjąć zatrudnienie. Często pracodawcy oczekują również doświadczenia zawodowego na wskazanym stanowisku. Należy przypuszczać, że osoby poszukujące pracy w wyniku uczestnictwa w stażach lub szkoleniach zawodowych, będą miały większe szanse na podjęcie pracy na lokalnym rynku pracy.
19. Czynnikiem, który ma znaczenie przy zatrudnieniu są kompetencje. Pracodawcy oczekują osób doświadczonych, profesjonalistów w danej branży, jednocześnie będących elastycznymi. Ciągły rozwój istniejących na rynku firm, ich dostosowywanie do dynamicznie zmieniających się trendów panujących na rynku sprawiają, iż bardzo trudno jest osobom w krótkim okresie czasu dopasowywać kwalifikacje do rynku pracy i zdobywać doświadczenie w konkretnym zawodzie. Brak stabilizacji na rynku pracy, pojawianie się wciąż nowych zawodów utrudnia wskazanie konkretnych zawodów w których będzie można w najbliższych latach znaleźć zatrudnienie.
20. Należy podkreślić, że wyniki prowadzonych analiz rynku pracy przez Powiatowe Urzędy Pracy winny być uwzględniane przy określaniu kierunków kształcenia szkolnictwa zawodowego, jednakże nie powinny być jedynym wyznacznikiem. Ustalając kierunki kształcenia systemem szkolnym należy uwzględniać zapotrzebowanie wśród pracodawców

¹⁹ Monitoring Rynku Pracy „Popyt na pracę w III kwartale 2016 roku”, Główny Urząd Statystyczny, str. 2

²⁰ Monitoring Rynku Pracy „Popyt na pracę w III kwartale 2016 roku”, Główny Urząd Statystyczny, str. 3

oraz potrzeby osób podejmujących naukę. Natomiast rozpoznając zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności wśród młodzieży winno się odpowiednio przeprowadzić diagnozę w obszarze predyspozycji, dotychczasowych osiągnięć, zainteresowań. Proces ten powinien uwzględniać również uświadamianie młodzieży o szeregu wymagań i wyzwań jakie stawiać będzie przed nimi rynek pracy.

21. Kierunki wnioskowanych do zdobycia umiejętności, podnoszenia kwalifikacji czy przekwalifikowania zawodowego winny być rozpatrywane indywidualnie, zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców oraz potrzebami osób bezrobotnych, gdyż to zwiększa efektywność podejmowanych działań czyli szansę zatrudnienia po zdobyciu wnioskowanych kwalifikacji. Przy uruchamianiu szkoleń, przekwalifikowania zawodowego należy także zwrócić uwagę na zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności występujące wśród pracodawców działających w powiatach ościennych powiatu wadowickiego. To zwiększa szanse na podjęcie zatrudnienia wśród osób uwzględniających w procesie poszukiwania pracy możliwość zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.
22. W celu rozwoju kształcenia ustawicznego, a także promowania idei uczenia się przez całe życie konieczne jest nałożenie nacisku na partnerską współpracę instytucji z obszaru rynku pracy, edukacji i szkoleń. Współpraca ta daje możliwość realizacji regionalnej polityki w zakresie uczenia się przez całe życie i zmierza do wypracowania rozwiązań dotyczących mierzenia jakości usług edukacyjno-zawodowych oraz szerszego dostępu do informacji na temat oferty w tym zakresie dla mieszkańców regionu.
23. W okresie od 10 lutego 2017 roku do 21 lutego 2017 roku przeprowadzono dialog społeczny, którego tematem była opracowana niniejsza diagnoza na 2017 rok. Podobnie jak w latach ubiegłych zaproszono do współpracy instytucje szkoleniowe, ochotniczy hufiec pracy, ośrodki pomocy społecznej, centrum integracji społecznej oraz cechy rzemiosł różnych. Eksperti nie wnieśli żadnych uwag do opracowanego raportu wstępnego, co potwierdza, że wyniki przeprowadzonych badań, analiz i wysuniętych wniosków spójne są z rzeczywistością lokalnego rynku pracy. Podkreślono znaczenie opracowanego raportu dla podnoszenia jakości edukacji zawodowej szkół i wpływ na świadomy wybór ścieżki rozwoju oraz zawodu wśród uczniów szkół powiatu wadowickiego.

**LISTA ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI NA KTÓRE ISTNIEJE
ZAPOTRZEBOWANIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY**

l.p.	Kod zawodu	Zawody i specjalności
1	132301	Kierownik budowy
2	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne
3	216601	Grafik komputerowy DTP
4	216602	Grafik komputerowy multimediiów
5	221101	Lekarz
6	222101	Pielęgniarka
7	232001	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu
8	233008	Nauczyciel języka obcego
9	242307	Specjalista do spraw kadr
10	311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów
11	331301	Księgowy
12	332203	Przedstawiciel handlowy
13	333105	Spedytor
14	342201	Instruktor sportu
15	422602	Recepcjonista
16	432103	Magazynier
17	441203	Listonosz
18	512001	Kucharz*
19	513101	Kelner*
20	514101	Fryzjer*
21	514202	Kosmetyczka
22	522301	Sprzedawca*
23	711202	Murarz
24	711205	Brukarz
25	711404	Zbrojarz
26	711501	Cieśla*
27	712301	Monter ociepleń budynków
28	712601	Hydraulik
29	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych
30	713201	Lakiernik*
31	713203	Lakiernik samochodowy
32	721204	Spawacz
33	721306	Błacharz samochodowy*
34	722204	Ślusarz
35	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie
36	723105	Mechanik samochodów osobowych
37	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych
38	741103	Elektryk*
39	741201	Elektromechanik*
40	751105	Rzeźnik-wędliniarz*
41	751201	Cukiernik*
42	751204	Piekarz*
43	752205	Stolarz*

44	753105	Krawiec*
45	753202	Krojczy
46	753402	Tapicer*
47	753601	Cholewkarz*
48	753602	Obuwnik*
49	815301	Szwaczka maszynowa
50	821902	Monter mebli
51	832202	Kierowca samochodu dostawczego
52	833101	Kierowca autobusu
53	833203	Kierowca samochodu ciężarowego
54	834205	Operator koparki
55	834206	Operator koparko-ladowarki
56	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)
57	911203	Pokojowa
58	911207	Sprzątaczką biurowa
59	931301	Pomocniczy robotnik budowlany
60	941201	Pomoc kuchenna

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

OPRACOWANIE:

Katarzyna Kasperkiewicz

Specjalista ds. rozwoju zawodowego

SPIS WYKRESÓW

	Str.
Wykres 1. Przyrost liczby bezrobotnych w końcu poszczególnych miesięcy 2016 r.....	22
Wykres 2. Stopa bezrobocia w Polsce, Małopolsce i Powiecie Wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy 2016 r.	23
Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy w latach 2012 – 2016	23
Wykres 4. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w latach 2012 – 2016 roku	24
Wykres 5. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2016 roku	25
Wykres 6. Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu wadowickiego w latach 2012 - 2016 – stan na 31 grudnia	26
Wykres 7. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2012 – 2016 – stan na 31 grudnia	26
Wykres 8. Struktura bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2012 – 2016 według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)	29
Wykres 9. Osoby do 25 roku życia zamieszkałe na wsi w latach 2012 – 2016.....	33
Wykres 10. Oferty pracy zgłoszone w latach 2012 – 2016	35
Wykres 11. Ankietowani według płci	76
Wykres 12. Ankietowani według poziomu wykształcenia	76
Wykres 13. Stopień aktywności (średnia) w poszukiwaniu pracy według wieku	80
Wykres 14. Preferencje osób uprawnionych – formy wsparcia	83
Wykres 15. Odsetek osób przeszkolonych według kryterium płci	85
Wykres 16. Liczba osób, które ukończyły szkolenia według wieku	86
Wykres 17. Liczba osób, które ukończyły szkolenie według poziomu wykształcenia	88
Wykres 18. Liczba osób, które ukończyły szkolenie – osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	89

SPIS TABEL

	Str.
Tabela 1. Zmiany liczby bezrobotnych w latach 2012 – 2016	21
Tabela 2. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2012 – 2016	27
Tabela 3. Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2012 – 2016 – stan na dzień 31 grudnia	28
Tabela 4. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2012 – 2016 – stan na dzień 31 grudnia	29
Tabela 5. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2012 – 2016 – stan na dzień 31 grudnia	30
Tabela 6. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wieku – stan na 31 grudnia 2016 roku	31
Tabela 7. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wykształcenia – stan na 31 grudnia 2016 roku	31
Tabela 8. Struktura osób bezrobotnych według wieku, płci i miejsca zamieszkania w latach 2012 – 2016.....	32
Tabela 9. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2012 – 2016 zamieszkałych na wsi.....	33
Tabela 10. Oferty pracy zgłoszone w roku 2016 - według zawodów	36
Tabela 11. Oferty pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia zgłoszone w roku 2016 - według zawodów	47
Tabela 12. Barometr zawodów – powiat wadowicki – 2017 rok	66
Tabela 13. Informacja sygnałna – Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie wadowickim – I półrocze 2016 r.	71
Tabela 14. Informacja sygnałna – Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie wadowickim – II półrocze 2016 r.	72
Tabela 15. Udział kobiet i mężczyzn w badaniu według wieku	77
Tabela 16. Czas poszukiwania pracy przez ankietowanych według wieku	78
Tabela 17. W jaki sposób Pan/Pani poszukuje pracy?	80
Tabela 18. W Pana/Pani opinii jakie kroki należy podejmować by zwiększyć swoje szanse na podjęcie zatrudnienia – podział według płci?	82
Tabela 19. Liczba osób, które ukończyły szkolenia według gmin powiatu wadowickiego	87
Tabela 20. Wskaźniki dla poszczególnych szkoleń wykazujących się najwyższą efektywnością realizowanych w 2016 roku	90

ZAŁĄCZNIK

A N K I E T A dla osób zarejestrowanych

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, realizując działania wynikające z § 66 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz.667), zaprasza Państwa do udziału w badaniu ankietowym, którego celem jest zebranie materiałów do analizy potrzeb szkoleniowych i lepszego dostosowywania oferowanych przez Urząd form wsparcia do zainteresowań i zapotrzebowania poszczególnych grup osób zarejestrowanych. Ankieta stanowić będzie narzędzie pomocnicze w diagnozowaniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy powiatu wadowickiego.

Ankieta jest anonimowa. Wypełnienie ankiety nie oznacza zakwalifikowania na szkolenie lub inną formę wsparcia.

Prosimy o zaznaczenie wybranej przez Państwa odpowiedzi znakiem „X”.

1. Jaki jest Pana/Pani status w Urzędzie Pracy?

- bezrobotny
- poszukujący pracy

2. Na jakich stanowiskach poszukiwał/a Pan/Pani zatrudnienia do chwili obecnej?

- stanowisko 1: .....
- stanowisko 2: .....
- stanowisko 3: .....

3. Pana/Pani zdaniem dlaczego pozostaje Pan/Pani bez pracy? (prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)

- niskie wykształcenie/brak wykształcenia
- zawód wyuczony niedopasowany do wymogów rynku pracy
- brak kwalifikacji wymaganych przez pracodawców
- brak doświadczenia zawodowego/krótka staż pracy
- brak ofert pracy w miejscu mojego zamieszkania
- brak ofert pracy na rynku
- trudności z dojazdem do pracy (brak środków transportu komunikacji miejskiej/mała liczba połączeń)
- brak znajomości, kontaktów
- z powodu wieku
- z powodu braku opieki nad dziećmi/wysokie koszty
- z powodu problemów zdrowotnych
- uczęszczam do szkoły
- pracodawcy oferują zbyt niskie wynagrodzenie
- zbyt duża konkurencja
- nie szukam pracy
- inne, jakie?: .....

4. W jaki sposób Pan/Pani poszukuje pracy? (prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)

- za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy
- za pośrednictwem agencji zatrudnienia
- bezpośredni kontakt z pracodawcą/wizyty w zakładach pracy
- za pośrednictwem rodziny, znajomych itp.
- przeglądanie ogłoszeń w prasie, Internecie itp.
- inny, jaki?: .....
- nie poszukiwałem/am

5. Jak ocenia Pan/Pani swoją aktywność w poszukiwaniu pracy?*(w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „bierność”, a 5 – „wysoką aktywność”)*

1	2	3	4	5

6. W Pana/Pani opinii jakie kroki należy podejmować by zwiększyć swoje szanse na podjęcie zatrudnienia? *(prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)*

- pozyskiwać referencje, opinie o wykonanej pracy by móc dołączyć je do CV
- zdobywać dodatkowe kwalifikacje, uprawnienia w ramach kursów
- kontynuować edukację w systemie szkolnym
- zdobyć umiejętności w zakresie pisania listów motywacyjnych, CV oraz prezentowania się przed pracodawcą
- stosować nietypowe/wyszukane metody poszukiwania pracy/przekonywania pracodawców
- zdobywać doświadczenie w ramach praktyk krajowych lub zagranicznych
- zdobywać doświadczenie w ramach wolontariatu w organizacjach społecznych
- inne, jakie?: .....

7. Czy chciałby Pan/chciałaby Pani uzyskać kwalifikacje zawodowe w ramach szkolenia?

- tak   nie

Jeżeli udzielił/a Pan/Pani odpowiedzi „tak”, to proszę wskazać kierunek szkolenia

Nazwa szkolenia: .....

.....

*Jeżeli udzielił/a Pan/Pani odpowiedzi „nie”, to proszę przejść do pytania nr 9***8. Jakie czynniki uniemożliwiają Panu/Pani uzyskanie powyższych kwalifikacji zawodowych?** *(prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)*

- brak finansów
- brak czasu
- problemy zdrowotne
- inne, jakie?: .....

9. Z jakiego wsparcia ze strony Urzędu chciałby/aby Pan/Pani skorzystać w ciągu najbliższych 12-tu miesięcy? *(prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)*

- oferty pracy
- roboty publiczne
- prace interwencyjne
- bon zatrudnieniowy
- staż, bon stażowy
- dotacja na podjęcie działalności gospodarczej
- kursy, szkolenia, bon szkoleniowy
- dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych
- inne, jakie?: .....
- nie jestem zainteresowany/a wsparciem Urzędu Pracy

METRYCZKA**1. Płeć:**

- mężczyzna kobieta

2. Jestem: (prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)

- osobą bezrobotną do 30 roku życia
 osobą bezrobotną powyżej 50 roku życia
 osobą długotrwale bezrobotną (zarejestrowaną powyżej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat)
 osobą bezrobotną korzystającą ze świadczeń opieki społecznej
 osobą bezrobotną samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia
 osobą bezrobotną samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia
 osobą bezrobotną niepełnosprawną
 żadne z wyżej wymienionych

2. Poziom wykształcenia:

- podstawowe, gimnazjalne i poniżej
 zasadnicze zawodowe
 LO/liceum profilowane
 średnie zawodowe (liceum zawodowe, technikum)
 policealne
 wyższe

3. Wiek:

- 18-25 lat 36-40 lat powyżej 50 lat
 26-30 lat 41-45 lat
 31-35 lat 46-50 lat

4. Jak długo poszukuje Pan/Pani pracy:

- do 1 miesiąca 6 – 12 miesięcy nie poszukuje
 1 – 3 miesięcy 12 – 24 miesięcy
 3 – 6 miesięcy powyżej 24 miesięcy

5. Ustalony profil pomocy dla bezrobotnego:

- I
 II
 III

Dziękujemy za wypełnienie ankiety